

Revue Piešťany

Zima 2013/2014 Winter 2013/2014

Ročník XLIX.

Nebo plné balónov

The Sky Full of Balloons
Ein Himmel voller Ballons

Odišiel Jozef Babušek

Jozef Babušek Has Passed Away
Jozef Babušek ist gegangen

Foto Kornel Duffek

Rozprávková zima

Kornel Duffek

Asi v každom z nás vyčarí zimnú náladu pohľad na Snehovú kráľovnú, ktorá bola jedným z exponátov výstavy pod názvom Vo svete rozprávok. Toto podujatie, zacielené najmä na deti, pripravil Communication House, vydavateľ časopisu Tarty od mamy. Výstava sa konala začiatkom októbra v Café Palace hotela Balnea Esplanade v Piešťanoch. Snehovú kráľovnú vytvorila v súčasnosti najlepšia slovenská medovníkárka Martina Rogozinská zo Žiliny. Inšpirovala sa známou rozprávkou Hansa Christiana Andersena o nerozlučnom priateľstve Kaya a Gerdy. O zručnosti vystavujúcej medovníkárky svedčí aj jej posledný úspech - získala zlatú medailu v kategórii cukrárska artistika na svetovej kulinárskej olympiáde v nemeckom Erfurte.

Fairytale Winter

Probably every one of us is put into a winter mood at the sight of the Snow Queen, who was one of the exhibits at the exhibition entitled "In the World of Fairytales". This event, intended mainly for children, was prepared by Communication House, the publisher of the magazine "Tarty od mamy" (Cakes from Mom). The exhibition was held in early October in the Café Palace at the Hotel Balnea Esplanade in Piešťany. The Snow Queen was created by currently the best Slovak gingerbread cookie maker Martina Rogozinská from Žilina. She was inspired by Hans Christian Andersen's famous tale about the unbreakable friendship of Kay and Gerda. The skill of this exhibiting gingerbread cookie maker was proven by her latest success, when she won the gold medal in the category confectionery artistry at the World Culinary Olympics in Erfurt, Germany.

Ein Märchenwinter

Vermutlich in jedem von uns würde der Anblick der Schneekönigin - eines der Exponate der Ausstellung „In der Welt der Märchen“ - eine Winterstimmung wecken. Diese insbesondere auf Kinder als Zielgruppe ausgerichtete Veranstaltung wurde von „Communication House“, dem Herausgeber der Zeitschrift „Torten von Mama“, organisiert. Die Ausstellung fand Anfang Oktober, im „Café Palace“ des Hotels Balnea Esplanade, in Piešťany statt. Die Schneekönigin ist eine Kreation der derzeit besten slowakischen Honigkuchenbäckerin, Martina Rogozinská, aus Žilina. Als Inspiration diente ihr das bekannte Märchen Hans Christian Andersens, von der unzertrennlichen Freundschaft von Kay und Gerda. Die Kunstfertigkeit der ausstellenden Honigkuchenbäckerin belegt auch ihr letzter Erfolg – eine Goldmedaille in der Kategorie Patisserie, gewonnen bei der Olympiade der Köche im deutschen Erfurt.

Revue Piešťany, ročník XLIX.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník
Dátum vydania 1. december 2013
Vydáva mesto Piešťany

Šéfredaktor:
Kornel Duffek

Tajomníčka redakcie:
Mgr. Barbora Piovarčiová

Redakčná rada:
Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Kornel Duffek,
PhDr. Vladimír Krupa,
Mgr. Drahomíra Moretová,
Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:

Mgr. Andrej Bolerázsky,
Mgr. Antónia Paulinyová,
Mgr. Martin Kostelník,
MUDr. Pavel Kaňuščák

Foto:

Archív Balneologického múzea,
archív Ing. Petra Bartoša, archív Ondreja
Beláňa, archív Jakuba Konečného,
archív SLKP, archív Alexandra
Urminského, archív Cinematik,
Bennie Bos, Martin Brojo, MUDr. Eduard
Čupka, Eva Drobná, Ladislav Duračka,
Ing. Peter Chudý st., MUDr. Pavel
Kaňuščák, Yaro Kupčo, Martin Tichov,
Mgr. Martin Palkovič, Juraj Velička

Jazyková úprava:
Kornel Duffek

Preklad nemecký jazyk:
Olga Sulzberger

Preklad anglický jazyk:

www.skypers.sk

Grafická úprava:

Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:

PN print s.r.o., Piešťany

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:
Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3
921 45 Piešťany
tel.: +421 33 7765301
fax: +421 33 7765333
mob.: +421 903 712545
e-mail: sekretariat@piestany.sk
Reg. č.: EV 396/08
IČO 00 612 031
ISSN 1210 - 1958

Revue Piešťany - Zima 2013 - 2014 - Winter 2013 - 2014

2-5

Cinematik stále kvalitnejší (Drahomíra Moretová)

- The Ever-Better Cinematik
- Cinematik immer besser

6-10

Nebo plné balónov (Drahomíra Moretová)

- The Sky Full of Balloons
- Ein Himmel voller Ballons

11

Divadelná sezóna 2013/2014 otvorená

- (Kornel Duffek)
- New Theatre Season Begins
 - Neue Theatersaison eröffnet

12

Príležitosť pre mladých výtvarníkov (Kornel Duffek)

- Opportunity for Young Artists
- Chance für junge bildende Künstler

13

Výstava historických kachlíc

- (Andrej Bolerázsky)
- Exhibition of Historical Stove Tiles
 - Ausstellung historischer Kacheln

14-15

Udalosti - návštevy - stretnutia

- (Barbora Piovarčiová)
- Events - Visits - Meetings
 - Ereignisse - Besuche - Treffen

16-19

Výnimočné talenty z piešťanského gymnázia (Kornel Duffek)

- Exceptional Talents from Piešťany Secondary Grammar School
- Ausnahmetalente des Gymnasiums in Piešťany

20-23

Jesenné výstavy fotografií (Barbora Piovarčiová)

- Autumn Exhibitions of Photography
- Herbstliche Fotoausstellungen

24-28

Výstava známkovej tvorby docenta Činovského (Antónia Paulinyová)

- Exhibition of Postage Stamps Designed by Associate Professor Činovský
- Ausstellung der Briefmarkenkunst von Dozent Činovský

29-31

Vzácný človek docent Tibor Urbánek

- (Vladimír Krupa)
- An Honourable Man: Associate Professor Tibor Urbánek
 - Ein geschätzter Mensch, Dozent Tibor Urbánek

32-33

Odišiel Jozef Babušek

- (Drahomíra Moretová)
- Jozef Babušek Has Passed Away
 - Jozef Babušek ist gegangen

34-37

Spomienka na Imricha Wintera (Vladimír Krupa)

- Memories of Imrich Winter
- Erinnerung an Imrich Winter

38-42

Stratené Františkove kúpele (Martin Kostelník)

- The Lost František's Spa
- Das verlorene Franzbad

43-47

Mühlbeckove piešťanské pohľadnice (Kornel Duffek)

- Mühlbeck's Piešťany Postcards
- Mühlbecks Ansichtskarten mit Motiven aus Piešťany

48-51

Turpany v okolí Piešťan (Pavel Kaňuščák, Kornel Duffek)

- Common Scoters in the Surroundings of Piešťany
- Meerenten in der Umgebung von Piešťany

52-56

Piešťanské Čajky lietajú vysoko (Barbora Piovarčiová)

- Piešťany's Seagulls Flying High
- Der Höhenflug der „Piešťaner Möwen“

Obálka/Cover/Titelbild
Martin Palkovič

Gastro Vianoce na Hotelovej akadémii Ludovíta Wintera v Piešťanoch
Gastro Christmas at the Ludovít Winter Hotel Academy in Piešťany.
Gastro-Weihnachten an der Ludwig-Winter Hotelakademie in Piešťany

▲ Pišti & Jani sa stali maskotmi tohtoročného filmového festivalu.
Pišti & Jani became the mascots of this year's film festival.
Pišti & Jani wurden zu Maskottchen des diesjährigen Festivals.

The Ever-Better
Cinematik
Cinematik
immer besser

Drahomíra Moretová

Cinematik

Medzinárodný filmový festival Cinematik má za sebou ôsmy ročník. Navštívilo ho viac ako 15 000 divákov, ktorí počas 7 dní videli 105 filmových diel v piatich premietacích priestoroch. Z 80 celovečerných filmov malo v Piešťanoch až 36 slovenskú premiéru. Festivalovú porotu v hlavnej súťažnej kategórii tvorilo 17 mladých európskych kritikov zo 17 krajín. Tolko aspoň pár čísel.

The international film festival Cinematik already has its eighth year under its belt. More than 15,000 spectators came and saw, during its 7-day run, 105 works of film shown in five different screening rooms. Out of the 80 feature films, 36 had their Slovak premiere in Piešťany. The festival's jury in the major competition categories was made up of 17 young European critics from 17 different countries. So much for a few numbers and figures.

Das internationale Filmfestival „Cinematik“ hat sein achttes Jahr hinter sich gebracht. Um einige Zahlen zu nennen: mehr als 15.000 Besucher sind gekommen, um an sieben Tagen 105 Filmwerke in fünf Projektionsräumen zu sehen. Von den 80 vorgeführten Abendfilmen hatten ganze 36 in Piešťany ihre slowakische Premiere. Die Festival-Jury für die Hauptkategorie bildeten 17 junge europäische Kritiker aus 17 Ländern.

▲ Ben Wheatley, čerstvý nositeľ ceny Rešpekt.
 Ben Wheatley, the new holder of the Rešpekt Award.
 Ben Wheatley, der frischgebackene Träger des Preises „Respekt“

stále kvalitnejší

K číslam pridáme mená osobností. So Cinematikom sa neodmysliteľne spája meno dlhoročnej čestnej riaditeľky festivalu Božidary Turzonovovej. Tento ročník sa, žiaľ, konal bez nej. Krátko pred festivalom totiž do umeleckého neba navždy odišiel jej manžel, herec Jozef Adamovič. Spomienka na tohto všestranného herca bola súčasťou otváracieho ceremoniálu.

Medzi najvýznamnejších zahraničných hostí patrili britský režisér Ben Wheatley, ktorý si tu prevzal cenu Rešpekt.

Festival uviedol aj niekoľko filmov, ktoré natočil francúzsky režisér Alain Resnais. Pri tejto príležitosti bola uvedená aj publikácia venovaná tomuto režisérovi, ktorú prišiel pokrŕiť nový riaditeľ Francúzskeho inštitútu na Slovensku Michel Pouchepadass. Ten neskrýval nadšenie nad neopakovateľnou

atmosférou festivalu. S fanúšikmi filmového umenia sa stretli aj viacerí významní slovenskí režiséri. Juraj Lehotský osobne uviedol najočakávanejší festivalový film v sekcii Čo dom dal: Zázrak. Dušan Hanák diskutoval s fanúšikmi filmového umenia o svojom prvom celovečernom filmovom dokumente Obrazy starého sveta. Nechýbal ani držiteľ Ceny primátora Piešťan z roku 2008 Dušan Trančík. V sekcii Cinematik.doc predstavil film Hodina dejepisu, ktorý sa venuje problému slovensko-maďarských vzťahov a odlišnému vnímaniu Trianonskej zmluvy. Piešťancov sa dotkol film Kauza Cervanová od Roberta Kirchoffa a viacerí s rozpakmi prijali jeho ocenenie, nakoľko osobne poznali dejiny tohto príbehu.

Nepriamo sme prešli k cenám, ktoré k festivalu neodmysliteľne patria. Mladí

európski kritici v netradičnej zhode s divákmi rozhodli o tom, že víťazom súťaže Meeting Point Europe sa stal dánsky film Hon. Príbeh režiséra Thomasa Vinterberga je o tom, ako zmení život človeka obvinenie z pedofílie. V sekcii Eye on Film Cenu divákov získal poviedkový film Voda. Primátor mesta Piešťany udelil cenu filmu Adama Olhu Nový život.

A my, filmoví „fajšmekri“, udeľujeme cenu celému organizačnému štábu festivalu Cinematik 2013 na čele s výkonným riaditeľom Tomášom Klenovským a umeleckým riaditeľom Vladimírom Štricom. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník. ■

▲ Tomáš Klenovský, výkonný riaditeľ Cinematiku, medzi novinármi.
Tomáš Klenovský, executive director for Cinematik, among journalists.
Tomáš Klenovský, Geschäftsführer des „Cinematik“, zwischen den Journalisten

Along with the numbers we will also add the names of some of the main figures. The long-time honorary director of the festival Božidara Turzonovova is inextricably linked to Cinematik. However, this year's event had to take place without her. Just before the festival her husband and actor Jozef Adamovič departed our world for art heaven. Remembering this versatile actor was part of the opening ceremony.

One of the most important foreign guests was the British director Ben Wheatley, who accepted the Respect Award. The festival presented several films directed by the French director Alain Resnais. Also in honour of this occasion a publication dedicated to this director was christened by the director of the French Institute in Slovakia Michel Pouchepadass. He could not hide his excitement for the festival's incomparable atmosphere.

Many prominent Slovak directors also met with enthusiasts of the art of film. Juraj Lehotský personally introduced the most highly anticipated film in the section "Čo dom dal" (What the House Gave): Zázrak (The Miracle). Dušan Hanák discussed with film fans his first feature film documentary "Obrazy starého

sveta" (Pictures of the Old World). Also in attendance was the Holder of the 2008 Piešťany Mayor's Award Dušan Trančík. Introduced in the section "Cinematik.doc" was the film "Hodina dejepisu" (History Lesson), which is devoted to the issue of Slovak-Hungarian relations and the differing perceptions of the Treaty of Trianon. The inhabitants of Piešťany were also quite moved by the film "Kauza Cervanová" (The Cervanova Case) by Robert Kirchhoff and many were even in a bit of a dilemma over its being awarded as they personally know well the history of this story.

In a roundabout way we've finally come to the awards, which are an inherent part of the festival. The young European critics agreed, in rather untraditional uniformity, with the spectators, that the winner of the competition "Meeting Point Europe" was the Danish film "Hon" (The Hunt). The story by director Thomas Vinterberg is about how the life of a man is changed after being accused of paedophilia. In the section "Eye on Film" the Audience Award was won by the narrative film "Voda" (Water). The Mayor of Piešťany presented the award for the film "Nový život" (A New Life) by Adam Olha.

And we, the movie "connoisseurs" give an award to the entire organizational staff of the festival Cinematik 2013 led by executive director Tomáš Klenovský and artistic director Vladimír Štric. We're already looking forward to next year. ■

Zu den Zahlen kommen nun die Namen einiger beteiligter Persönlichkeiten. Mit „Cinematik“ untrennbar verbunden ist der Name seiner langjährigen Ehrendirektorin, Božidara Turzonovová. Das diesjährige Festival fand leider ohne sie statt. Kurz vor seinem Beginn verstarb nämlich ihr Ehemann, der Schauspieler Jozef Adamovič. Ein Nachruf auf diesen vielseitigen Künstler bildete einen Bestandteil der Eröffnungszeremonie.

Zu den bedeutendsten ausländischen Gästen gehörte der britische Regisseur Ben Wheatley, der hier den Preis „Respekt“ entgegennahm. Auf dem Festival wurden auch einige Filme des französischen Regisseurs Alain Resnais gezeigt. Aus diesem Anlass fand auch die Präsentation einer, ihm gewidmeten Publikation statt, zu deren Taufe der neue Leiter des Französischen Institutes in der Slowakei, Michel Pouchepadass, kam. Er machte keinen Hehl aus seiner Begeisterung über die einzigartige Atmosphäre des Festivals.

Mit den Fans der Filmkunst trafen sich auch mehrere bedeutende slowakische Regisseure. Juraj Lehotský moderierte den meisterwarteten Film in der Kategorie „Was das Haus gab“ - mit dem Titel „Ein Wunder“ - persönlich an. Dušan Hanák diskutierte mit den Fans über seinen ersten Dokumentarfilm „Bilder der Alten Welt“. Mit dabei war auch Dušan Trančík, der 2008 mit dem Preis des Bürgermeisters ausgezeichnet wurde. In der Kategorie „Cinematik.doc“ stellte er den Film „Geschichtsstunde“ vor, der sich mit der Problematik der slowakisch-ungarischen

- ▲ Polyfunkčná veľká sála Domu umenia má 620 miest a počas medzinárodného festivalu Cinematik sa premenila na jedno z najväčších kín na Slovensku.
 The multifunctional large hall of the House of Art has 620 seats and during the international film festival Cinematik it was transformed into one of the largest cinemas in Slovakia.
 Der große Mehrzwecksaal des Hauses der Kunst verfügt über 620 Plätze und während des internationalen Festivals „Cinematik“ verwandelte er sich in eines der größten Kinos der Slowakei.

Beziehungen und der unterschiedlichen Auffassung des Friedensvertrages von Trianon befasst. Für Unbehagen bei den Einheimischen sorgte Robert Kirchhoffs Film „Causa Cervanová“. Viele von ihnen nahmen seine Auszeichnung mit gemischten Gefühlen auf, weil sie die Geschichte dieses Falls persönlich kennen. Indirekt sind wir jetzt zu den Preisen übergegangen, ohne die ein Festival undenkbar wäre. In einer außergewöhnlichen Übereinstimmung mit dem Publikum bestimmten die jungen europäischen Kritiker den dänischen Film „Treibjagd“ zum Sieger des Wettbewerbs „Meeting Point Europe“. Die Geschichte von Regisseur Thomas Vinterberg handelt davon, wie sich das Leben eines der Pädophilie bezichtigten Menschen ändert. In der Kategorie „Eye on Film“ ging der Publikumspreis an den Episodenfilm „Wasser“. Der Bürgermeister der Stadt Piešťany vergab einen Preis an den Film „Ein neues Leben“ von Adam Olha.

Und wir, die „Filmfeinschmecker“ prämierten mit einem Preis das gesamte Organisationsteam des Festivals „Cinematik 2013“, deren Spitze der Geschäftsführer Tomáš Klenovský und der künstlerische Leiter Vladimír Štric bilden. Wir freuen uns bereits heute auf seine Fortsetzung im nächsten Jahr. ■

Foto Cinematik

- ▲ O Pavla Pekarčika, jedného z režiséroov filmu Zamatoví teroristi (Velvet Terrorists), bol záujem medzi zástupcami masmédií.
 There was a lot of media interest in Pavol Pekarčík, one of the directors of the film „Zamatoví teroristi“ (Velvet Terrorists).
 Für Pavol Pekarčík, einen der Regisseure des Films „Samtterroristen“ (Velvet Terrorist), interessierten sich einige Vertreter der Massenmedien.

Foto Bennie Bos

▲ Teplovzdušné balóny sa pripravujú na štart.
Hot air balloons are preparing for take off.
Heißluftballons bereiten sich auf den Start vor.

The Sky Full
of Balloons
Ein Himmel
voller Ballons

Nebo plné balónov

Drahomíra Moretová

Piešťanci, idúc v to štvrtkové ráno 5. septembra do školy či do práce, jednotne upierali svoj zrak na rannú oblohu. Všetci sa usmievali a tí, čo mali čím, fotili. Nebo nad Piešťanmi bolo totiž plné pestrofarebných balónov. Takto majestátne sa začala v našom meste 1. Balónová megafiesta.

Those who going to school or work in Piešťany on the morning of September 5th, cast their gaze to the morning sky in unison. They all smiled and those, who were able, took pictures. The skies above Piešťany were absolutely full of colourful balloons. In such a grand and majestic fashion began the first Balloon Megafiesta in our town.

Die Einwohner von Piešťany, die an jenem Donnerstagmorgen, dem 5. September unterwegs zur Schule oder Arbeit waren, richteten ihre Blicke geschlossen an den Himmel. Alle lächelten und diejenigen, die etwas zum Fotografieren mit hatten, knipsten. Denn der Himmel über Piešťany hing voller Ballons. So majestätisch begann in unserer Stadt die 1. Ballon-Megafiesta.

Jedným z hlavných organizátorov tohto veľkolepého podujatia bol Francúz Julien Zimmer s manželkou Samiou. Jeho vášeň k teplovzdušným balónom vzplanula pred vyše 20 rokmi. Odvtedy sa nie len pravidelne zúčastňoval balónových stretnutí, ale ich aj organizoval ako letový riaditeľ. Do Piešťan priviedol 28 pilotov s 26 balónmi z rôznych krajín (Francúzsko, Luxembursko, Nemecko, Belgicko, Švajčiarsko, Rakúsko, Anglicko, Holandsko, Španielsko, Veľká Británia, Litva, Maďarsko, Česká republika a samozrejme Slovensko).

Keď Julien Zimmer začal organizovať podujatie v Piešťanoch, prvý z pilotov, ktorý sa prihlásil, bol Ian John Sharpe. Na Slovensko prišiel z Veľkej Británie, z juhu od Londýna. Doteraz má nalietaných v balóne 450 hodín po celom svete.

Z najvzdialenejšieho miesta prišiel do Piešťan pilot Peter Gunning-Stevenson. Pochádza z anglického mesta Billingham v grófstve West Sussex, ktoré je vzdialené od Piešťan vyše 1600 km.

Pamiatku na účasť v Piešťanoch v podobe plakety primátora si odniesol Holanďan Bennie Bos, oficiálny fotograf Balónovej megafiesty. Bennie po prvýkrát letel v balóne v roku 1994 a hneď ho to očarilo. Odvtedy má za sebou vyše 300 letov v balóne. Najdlhší let absolvoval z Nemecka do Nórska, trval 33 hodín, v balóne na plyn. V rokoch 2002 - 2010 vydával časopis belgických a holandských nadšencov pre balóny. Je známy po celom svete svojimi reportážami, fotografiami i videami z balónu. Je blízkym spolupracovníkom Julienu Zimmera. Vďaka obom týmto pánom máme unikátne fotografie aj

▼ Balón sa zdvihol zo zeme a stúpa do výšav. Začína sa dobrodružstvo letu!
A balloon lifts off and rises into the atmosphere. The adventure of the flight begins!
Ein Ballon hebt ab und steigt in die Höhe. Das Abenteuer Ballonfahrt beginnt!

Foto Bennie Bos

▲ Prst na mape ukazuje polohu balóna nad Piešťanmi.
A finger on the map indicates the position of the balloon over Piešťany.
Der Finger auf der Karte zeigt die Position des Ballons über Piešťany.

v našom časopise. Pôžitok z lietania v balóne si vyskúšalo aj množstvo divákov, pre ktorých bol let neopakovateľným dobrodružstvom, už i z toho dôvodu, že Piešťany z vtáčej perspektívy väčšina z nich videla prvý raz. Viacerí návštevníci si užili tiež vyhlídkové lety v lietadlách a vrtuľníkoch.

Počas Balónovej megafiesty Slovenská pošta otvorila na letisku príležitostnú poštovú priehradku. Návštevníci si tak mohli odnieť aj odtlačky pečiatky ako spomienku na prvý „letúnsky“ deň v Piešťanoch na príležitostnej obálke s logom fiesty a hárok známok s personalizovaným kupónom s motívom fiesty. A to nebolo všetko: v piatok večer odštartovala skutočná balónová pošta.

Úžasná atmosféra znásobená vynikajúcim počasím nadchla Julienu Zimmera natolko, že sa rozhodol o rok v Piešťanoch s prehliadkou balónov pokračovať. Už teraz sa tešíme na balóny, rogalá, padáky... ■

One of the main organizers of this great event was the Frenchman Julien Zimmer together with his wife Samia. His passion for hot air balloons was ignited over 20 years ago. Since then, as the flight director, has regularly either taken part or organized, various balloon events. This time, he brought to Piešťany 28 pilots with 26 balloons from several different countries (France, Luxembourg, Germany, Belgium, Switzerland, Austria, England, Holland, Spain, Great Britain, Latvia, Hungary, Czech Republic, and, of course, Slovakia).

When Julien Zimmer began organizing this event in Piešťany, the first pilot to sign up was Ian John Sharpe. He came to Slovakia from Great

Britain, from the south of London. So far, he has logged 450 flight-hours in a balloon flying all over the world.

The greatest distance anyone travelled to Piešťany was covered by pilot Peter Gunning-

Stevenson. He hails from the English town of Billingham, West Sussex, which is over 1600 km from Piešťany.

In commemoration of his participation in the event the Dutchman Bennie Bos, the official photographer of the Balloon Megafiesta, was given a plaque from the mayor. The first time Bennie flew in a balloon was in 1994 and he was immediately fascinated. Since then, he has logged over 300 flights in a balloon. The longest flight he's made was from Germany to Norway, which took 33 hours in a gas balloon. Between 2002 and 2010, he published a magazine for Belgian and Dutch balloon enthusiasts. He is known all over the world thanks to his reports, photographs, and videos made from a balloon. He's also a close associate of Julien Zimmer. Thanks to these two men we have these unique pictures in our magazine as well.

The enjoyment of flying in a balloon was tried by many of the spectators in attendance. For them the flight was an unforgettable adventure, if only for the fact that most of them saw Piešťany from a bird's-eye view for the first time. Many spectators also took the opportunity to take sightseeing flights in airplanes and helicopters.

▼ Podvečerná idyla s balónmi na piešťanskom letisku.
Early evening idyll with balloons at the Piešťany airport.
Frühabendliche Idylle mit Ballons auf dem Flughafen von Piešťany

Foto Bennie Bos

▲ Dnes balóny môžu mať rôzne podoby.
 Today balloons can take many forms.
 Heutige Ballons können unterschiedliche Formen haben

During the Balloon Megafiesta, there was also something for philatelists as the Slovak Post Office opened a temporary post office at the airport. Visitors were able to get pressed markings commemorating the first "flying" day in Piešťany in the form of a commemorative envelope stamped with the Megafiesta logo as well as a sheet of stamps with a personalized coupon of the Megafiesta logo. And that wasn't all: on Friday evening a real balloon post office took off.

The amazing atmosphere, made even better by the excellent weather, so enthused Julien Zimmer that he decided to return to Piešťany in a year with this exhibition of balloons. We're already looking forward to the balloons, hang gliders, parachutes... ■

Einer der Hauptveranstalter dieses großartigen Events war der Franzose Julien Zimmer mit Ehefrau Samia. Seine Leidenschaft für Heißluftballons entflammte vor über 20 Jahren. Seither nahm er regelmäßig an verschiedenen Ballontreffen teil bzw. übernahm als Flugleiter deren Organisation. Nach Piešťany brachte er 28 Ballonfahrer mit 26 Ballons aus verschiedenen Ländern (Frankreich, Luxemburg,

Foto Bennie Bos

▲ Balóny nad obcou Čachtice - celkom vľavo je Čachtický hrad.
 Balloons over the village of Čachtice - in the far left is Čachtice Castle.
 Ballons über der Ortschaft Čachtice - ganz links ist die Burg Čachtice zu sehen.

Foto Bennie Bos

Deutschland, Belgien, der Schweiz, Österreich, England, der Niederlande, Spanien, Großbritannien, Litauen, Ungarn, der Tschechischen Republik und natürlich der Slowakei).

Nachdem Julien Zimmer mit der Organisation der Veranstaltung in Piešťany begann, meldete sich Ian John Sharpe als erster der Ballonfahrer an. In die Slowakei kam er aus Großbritannien, aus dem Süden von London. Bis jetzt absolvierte er weltweit 450 Flugstunden im Ballon. Die größte Entfernung bis Piešťany musste der Ballonfahrer Peter Gunning-Stevenson zurücklegen. Er kam aus der englischen Stadt Billingham (West Sussex), die von Piešťany mehr als 1600 km entfernt liegt.

Ein Andenken an die Teilnahme in Piešťany konnte in Form einer Plakette des Bürgermeisters der Niederländer Bennie Bos, der als offizieller Fotograf der „Ballon-Megafiesta“ agierte, mit nach Hause nehmen. Seine erste Ballonfahrt unternahm Bennie im Jahr 1994 und war sofort fasziniert. Seither absolvierte er mehr als 300 Ballonfahrten. Seine längste Fahrt ging von Deutschland nach Norwegen, und dauerte in einem gasbetriebenen Ballon 33 Stunden. Zwischen

2002 und 2010 gab er eine Zeitschrift für belgische und niederländische Luftballon-Liebhaber heraus. Dank seiner Reportagen, Fotografien und Videoaufnahmen von

Ballonfahrten ist Bennie Bos weltweit bekannt. Er ist ein enger Mitarbeiter von Julien Zimmer. Und dank dieser beiden Herren haben wir auch in unserer Zeitschrift absolut einmalige Fotografien.

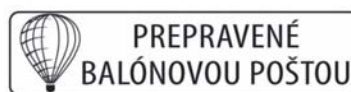
Den Genuss des Fliegens gönnten sich auch zahlreiche Zuschauer, für die der Flug ein einmaliges Abenteuer darstellte, allein deshalb schon, da die meisten von ihnen Piešťany zum ersten Mal aus der Vogelperspektive sahen. Viele Besucher genossen auch Rundflüge mit Flugzeugen und Hubschraubern.

Auf ihre Kosten während der Megafiesta

kamen auch Philatelisten. Anlässlich dieses Events baute die Slowakische Post einen Sonderschalter auf dem Flughafen auf. So

konnten die Besucher als Andenken an den ersten „Flugtag“ in Piešťany auch Stempelabdrücke auf einem Ersttagsumschlag mit dem Fiesta-Logo und einen Briefmarken-Bogen mit personalisiertem Kupon und einem Motiv der Fiesta mit nach Hause nehmen. Und das war noch nicht alles: Freitagabend startete eine echte Ballonpost.

Die grandiose Atmosphäre, unterstrichen von traumhaftem Wetter, begeisterte Julien Zimmer so sehr, dass er beschloss die Ballon-Show in Piešťany in einem Jahr fortzusetzen. Und wir freuen uns bereits jetzt auf Ballons, Rogallo-Flügel, Fallschirme... ■

▲ Príležitostná poštová pečiatka a príležitostný kašet.
 The commemorative postal stamps and commemorative cachet.
 Sonderstempel

Foto Barbora Piovarčiová

Divadelná sezóna 2013/2014 otvorená

Kornel Duffek

■ V piešťanskom Dome umenia sa 19. septembra 2013 slávnostne otvorila už 33. divadelná sezóna. Na túto udalosť bola pozvaná Činohra Slovenského národného divadla v Bratislave s hrou *Ksicht* nemeckého dramatika Mariusa von Mayenbura (41) v réžii Soňa Ferancovej. Autor sa radí medzi najúspešnejších súčasných nemeckých dramatikov. Jeho hry sa uvádzajú na viacerých svetových javiskách, u nás vyšli aj knižne (2004).

Ksicht je absurdná satira, ktorá praniekuje dnešný trend, keď úspešní môžu byť iba tí, ktorí dobre vyzerajú, teda sú in. Ani zmena na krásneho a pritažlivého však nemusí priniesť šťastie. Nakoniec sa ukáže, že najdôležitejšie je zachovať si svoju tvár a svoju identitu.

Toto posolstvo autora tlmočilo kvarteto obľúbených hercov - Tomáš Mašťalír, Táňa Pauhofová, Jozef Vajda a Alexander Bárta, ktorí sa predstavili v deviatich postavách. Do

posledného miesta zaplnená 620-miestna sála Domu umenia sa azda najviac zabávala na premenách mladučkej T. Pauhofovej na starú 73-ročnú dámu.

Na otázku, prečo bol taký veľký záujem o vystúpenie umelcov, je jednoduchá odpoveď - títo herci nielen dobre hrajú, ale aj perfektne vyzerajú. Zatiaľ aj bez operácie... ■

New Theatre Season Begins

■ On September 19, 2013, the 33rd theatre season was opened in Piešťany's House of Art. The theatre company from the Slovak National Theatre in Bratislava was invited to perform the play *"Ksicht"* (The Mug) by the German dramatist Marius von Mayenburg (41) under the direction of Soňa Ferancová. The author is ranked among the most successful current German dramatists. His plays are

performed on a number of stages throughout the world and have also been published in Slovakia (2004).

"*Ksicht*" is an absurd satire, which denounces the current trend that only those who look good and are "in" can be successful. Even being made beautiful and attractive with surgical help doesn't guarantee happiness. In the end, it turns out that it is of the utmost importance to preserve your face and identity. The author's message was interpreted by four popular actors - Tomáš Mašťalír, Táňa Pauhofová, Jozef Vajda and Alexander Bárta, who played the parts of all nine characters. Perhaps the most entertaining part of the play for all of those who filled the 620-seat hall of the House of Art right down to the last seat, was the transformation of the young Táňa Pauhofová into a 73 year old lady.

In answer to the question as to why there was such great interest in the performances of these actors, the simple reply was that these actors not only perform well, but also look perfect. So far, even without surgery... ■

Neue Theatersaison eröffnet

■ Im Haus der Kunst in Piešťany fand am 19. September 2013 die bereits 33. feierliche Eröffnung der Theatersaison statt. Bei diesem Event präsentierte sich das Schauspiel des Slowakischen Nationaltheaters in Bratislava mit dem Stück „Der Hässliche“ des deutschen Bühnenauteurs Marius von Mayenburg (41), unter der Regieanleitung von Soňa Ferancová. Der Autor zählt zu den erfolgreichsten deutschen Dramatikern der Gegenwart. Seine Theaterstücke werden auf mehreren weltbekannten Bühnen aufgeführt, bei uns erschienen sie auch in Buchform (2004).

„Der Hässliche“ ist eine abstrakte Satire, in der die heutige Sicht, dass Erfolg nur denjenigen zuteilwerden kann, die gut aussehen und „in“ sind, an den Pranger gestellt wird. Aber auch eine Wandlung zum wunderschönen und attraktiven Äußeren mithilfe eines chirurgischen Eingriffs muss nicht unbedingt zum Glück führen. Letztendlich stellt sich heraus, dass es am wichtigsten ist, das eigene Gesicht und die eigene Integrität zu bewahren.

Diese Botschaft des Autors überbrachten vier beliebte Schauspieler - Tomáš Mašťalír, Táňa Pauhofová, Jozef Vajda und Alexander Bárta, in ihrer Darstellung von neun verschiedenen Charakteren. Der bis zum letzten Platz gefüllte Saal für 620 Zuschauer amüsierte sich vermutlich am besten angesichts der Verwandlungen der blutjungen T. Pauhofová in eine alte, 73-jährige Dame.

Die Antwort auf die Frage, warum das Interesse an der Vorführung der Künstler so groß war, ist einfach - diese Schauspieler spielen nicht nur gut, sondern sehen auch super aus. Bislang auch ohne Operationen... ■

Malby, kresby, rôzne grafické techniky, fotografie, sochy, objekty, digitálne projekcie, módný dizajn - to všetko mohli vidieť návštevníci na Young Art Show 6 vo výstavných i nevýstavných priestoroch piešťanského Domu umenia. Zakladateľovi a hlavnému organizátorovi tohto výnimočného projektu Martinovi Ševčovičovi sa podarilo sústrediť práce 75 mladých výtvarníkov z deviatich štátov a troch kontinentov.

Vernisáž sa konala v prvý októbrový piatok. Vizual javiska pomohla vylepšiť aj sympatická televízna moderátorka Diana Hágerová. Okrem módnej prehliadky z dielni našich mladých textilných dizajnérov vystúpil aj rapper Vladis, ktorého texty veľa povedia o súčasnej spoločenskej situácii mladých ľudí.

Na záver vykúzlil Martin Ševčovič - vďaka osvieteným sponzorom - ešte aj perfektnú recepciu. ■

Opportunity for Young Artists

Paintings, drawings, various graphical techniques, photography, sculptures, building designs, digital projections, and fashion designs – all of this can be seen at the Young Art Show 6 in the exhibition as well as non-exhibition areas of the House of Art in

Príležitosť pre mladých výtvarníkov

Kornel Duffek

Piešťany. The founder and main organizer of this exceptional project Martin Ševčovič has succeeded in bringing together the works of 75 young artists from nine countries and three continents.

The opening took place on Friday October 1st. The appearance of the exhibition rooms was enhanced by the lovely TV personality Diana Hagerová. In addition to a fashion show from the studios of our young clothes designers there was also a performance by rapper Vladis, whose lyrics say a lot about the current social situation of today's youth. At the end, Martin Ševčovič - thanks to the generous sponsors - conjured up a perfect reception. ■

Chance für junge bildende Künstler

Gemälde, Zeichnungen, verschiedene grafische Techniken, Fotografien, Skulpturen,

Objekte, digitale Projektionen und Mode-Design – all das bekamen die Besucher der „Young Art Show 6“ in den Ausstellungs- und weiteren Räumlichkeiten des Hauses der Kunst in Piešťany zu sehen. Dem Begründer und Hauptveranstalter dieses Ausnahmeprojektes gelang es, die Arbeiten von 75 jungen bildenden Künstlern aus neun Ländern und drei Kontinenten zusammenzutragen.

Die Vernissage fand am ersten Oktoberfreitag statt. Zu einer visuellen Bereicherung der Bühne trug auch die sympathische Fernsehmoderatorin Diana Hágerová bei. Am Rande der Modenschau mit Kreationen aus den Ateliers unserer jungen Modedesignerinnen, trat auch Rapper Vladis auf, dessen Texte viel Aufschlussreiches über die gegenwärtige gesellschaftliche Situation von jungen Menschen preisgeben.

Zum Schluss zauberte Martin Ševčovič - dank der bewanderten Sponsoren - auch noch ein perfektes Bankett. ■

■ Vernisáž výstavy „Hrejivé čaro hlíny - kachlice zo zbierky Balneologického múzea v Piešťanoch“ sa konala 10. októbra 2013 vo výstavných priestoroch Vila Liska. Výstava predstavuje kolekciu keramických kachlíc z kachľových pecí, pochádzajúcich prevažne z okolia Piešťan a získaných pri archeologických výskumoch a terénnych prieskumoch. Na výstave je množné vidieť kachlice od najstarších renesančných zo 16. storočia až po najmladšie secesné a funkcionalistické zo začiatku 20. storočia. Výstava približuje spôsoby výzdoby kachlíc - plastickej či farebnej - v jednotlivých historických obdobiach. Sprievodné texty a vyobrazenia informujú o dejinách výroby a používania kachlíc a kachľových pecí v minulosti.

Výstavu otvoril riaditeľ Balneologického múzea Vladimír Krupa (vľavo). Zostavovateľ výstavy Andrej Bolerázsky hovoril o exponátoch, medzi ktorými sa nájdu aj habánske práce. ■

Exhibition of Historical Stove Tiles

■ The opening of the exhibition “The Warming Magic of Clay - Stove Tiles from the Collection of the Balneological Museum in Piešťany” took place on October 10, 2013 in the exhibition area of the Vila Liska. On display at the exhibition is a collection of ceramic tiles from tile stoves discovered during archaeological research and field surveys, mostly, in the area around

Výstava historických kachlíc

Andrej Bolerázsky

Piešťany. At the exhibition it is possible to see tiles from the late Renaissance of the 16th century to the early art nouveau and functionalist period of the early 20th century. The exhibition also shows the methods of decorating the tiles - reliefs or paint - during different historical periods. Accompanying texts and illustrations provide further information about the history of the production and use of tiles and tile stoves in the past.

The exhibition was opened by the Director of the Balneological Museum Vladimír Krupa (on the left). The organizer of the exhibition Andrej Bolerázsky talked about the exhibits, among which can also be found Hutterite work. ■

Ausstellung historischer Kacheln

■ Eine Vernissage der Ausstellung „Der wärmende Zauber des Tons - Kacheln aus der Sammlung des Balneologischen Museums in Piešťany“ fand am 10. Oktober 2013 in den Ausstellungsraumlichkeiten der „Villa Liska“

statt. Die Ausstellung präsentiert eine Kollektion keramischer Kacheln von Kachelöfen, die vorwiegend aus der Umgebung von Piešťany stammen oder bei archäologischen Erforschungen und Felduntersuchungen gefunden wurden. Zu sehen sind Kacheln verschiedenen Alters, von den ältesten, im Renaissancestil, aus dem 16. Jahrhundert, bis hin zu den jüngsten, Jugendstil- und funktionalistischen Kacheln vom Anfang des 20. Jahrhundert. Die Ausstellung gewährt einen näheren Einblick in die Formen der Verzierung von Kacheln - plastische oder farbige - in den einzelnen historischen Epochen. Die begleitenden Texte und Abbildungen bieten Informationen zur Geschichte der Herstellung und Verwendung von Kacheln und Kachelöfen in der Vergangenheit.

Eröffnet wurde die Exposition vom Leiter des Balneologischen Museums, Vladimír Krupa (li.). Andrej Bolerázsky, der die Ausstellung konzipierte, sprach über die Ausstellungsstücke, unter denen sich auch Habaner Arbeiten befinden. ■

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto Kornel Duffek

Členovia Slovenského koseckého spolku spestrili aj tohtoročný ► program, venovaný rozlúčke s letom v Piešťanoch. Za veľkého záujmu divákov predviedli Horehronci svoje kosecké majstrovstvo. Ukázali, že dobrý kosec môže „nabiť“ aj elektrickú kosačku. Ešte pred samotným kosením sa zapojili do sprievodu a za pochodu hrali ľudové piesne na vyladenom rade zvoncov.

Members of the Slovak Scythe Association enhanced this year's ► program, devoted to bidding a fond farewell to summer in Piešťany. With tremendous interest from the spectators, this group from Horehronie (area of the upper Hron River) showcased their mastery with a scythe. They demonstrated how a good "grass-cutter" can "out do" an electric mower. Before the grass cutting demonstration, they joined the parade playing folk songs on a row of tuned bells.

Mitglieder des Slowakischen Schnitter-Verbandes bereicherten ► auch das diesjährige Programm, der Verabschiedung des Sommers in Piešťany. Begleitet von großem Interesse der Zuschauer präsentierten die Männer aus der Region Horehronie ihren meisterhaften Umgang mit der Sense. Sie zeigten, dass ein guter Schnitter, auch einen elektrischen Rasenmäher „schlagen kann“. Noch bevor sie ihre Sensen schwenkten, schlossen sie sich dem Umzug an und begleiteten ihn mit Volksliedern, gespielt auf einer Reihe von gestimmten Glocken.

Foto Barbora Piovarčiová

► Už po siedmykrát sa uskutočnil v Piešťanoch medzinárodný filmový festival, ktorému vládne tematika hviezd a vesmíru – Astrofilm. Aj tento rok boli pre návštevníkov pripravené rôzne prednášky, projekcie, pozorovania a výstavy. Daniela Rapavá sa prezentovala príliehavými fotografiami, deti kresbami (na snímke). Festival Astrofilm organizuje mesto Piešťany a Mestské kultúrne stredisko so Slovenskou ústrednou hviezdárňou v Hurbanove.

For the seventh time Piešťany hosted the international film festival Astrofilm, whose major theme was the stars and space. This year, again, visitors were treated to various lectures, screening, observations and exhibits. Daniela Rapavá presented a few on-topic photographs and children contributed drawings. The Astrofilm Festival is organized by the town of Piešťany and the Town Cultural Centre together with the Slovak Central Observatory in Hurbanovo.

Bereits zum siebten Mal fand in Piešťany das internationale Filmfestival „Astrofilm“, rund um das Thema Sterne und Universum, statt. Auch in diesem Jahr waren für die Besucher verschiedene Vorträge, Projektionen, Beobachtungen und Ausstellungen vorbereitet. Daniela Rapavá präsentierte sich mit entsprechenden

Fotografien, Kinder mit Zeichnungen (siehe Bild). Das Festival „Astrofilm“ wird von der Stadt Piešťany und dem Städtischen Kulturzentrum, in Zusammenarbeit mit der Slowakischen zentralen Sternwarte in Hurbanovo veranstaltet.

Klub vodného póla v Piešťanoch oslávil tento rok svoju osemdesiatku. V súvislosti s ► jubileom ocenil klub aj primátor Piešťan Remo Cicutto „Plaketou primátora“. Historicky najlepší výsledok dosiahli naši vodní pólisti v roku 1965, keď vybojovali titul Majstra Československa. Odchovanci piešťanského vodného póla nechýbali ani v štátnej reprezentácii. Na fotografii účastníci stretnutia.

The Piešťany Water Polo Club celebrated its 80th anniversary this year. In honour of this landmark anniversary the Mayor of Piešťany awarded the club the "Mayor's Plaque". The best record ever achieved by our water polo players was in 1965, when they won the Czechoslovak Championships. Members of Piešťany's water polo team have also played on national teams and some have even been successful playing on international teams.

Der Wasserball-Club von Piešťany feierte in diesem Jahr seinen 80. Geburtstag. Anlässlich dieses Jubiläums würdigte auch der Bürgermeister der Stadt Piešťany, Remo Cicutto, den Club mit der „Plakette des Bürgermeisters“. Den größten Erfolg in ihrer Geschichte erreichten unsere Wasserballspieler im Jahre 1965, als sie den Titel des Tschechoslowakischen Meisters erkämpften. Der Wasserball-Nachwuchs aus Piešťany mischte auch in der Nationalmannschaft mit. Einige konnten sich auch im Ausland behaupten.

Foto Martin Tichov

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto Barbora Piovarčiová

Novú lávku preklenujúcu potok Dubová v Piešťanoch privítajú najmä obyvatelia juhozápadnej časti mesta. Poslúži i na relax, keďže sa napája na cyklotrasu okolo jazera Sĺňava. Lávka bola vybudovaná z finančných prostriedkov získaných v rámci operačného programu cezhraničnej spolupráce „Slovenská republika - Česká republika 2007-2013“. Na projekte spolupracovali Piešťany s partnerským mestom Luhačovice.

A new footbridge, crossing the Dubová Stream in Piešťany was especially welcomed by the inhabitants of the south-western part of the city. It also facilitates relaxation, since it connects to the cycle path around Sĺňava Lake. The footbridge was built from funds received as part of the cross-border cooperation operational program "Slovak Republic - Czech Republic 2007-2013". The project was a collaborative effort together with the partner town of Luhačovice.

Die neue Brücke über den Bach Dubová in Piešťany, werden vor allem die Einwohner des südwestlichen Stadtteils begrüßen. Sie wird auch zur Erholung dienen, da sie einen Anschluss an den Radweg rund um den Stausee „Sĺňava“ bildet. Erbaut wurde der Steg aus finanziellen

Mitteln, erhalten im Rahmen des operationellen Programms zur grenzübergreifenden Zusammenarbeit „Slowakische Republik - Tschechische Republik 2007-2013“. Das Projekt entstand in Zusammenarbeit mit der Partnerstadt Luhačovice.

Festival Piešťanské rendezvous poctila svojou prítomnosťou česká herecká legenda Jiřina Bohdalová. So svojimi hosťami vystúpila v Dome umenia v divadelnej talkshow Hvězdy, jak je neznáte. Svojím rozprávačským talentom a príznačným vtípom si v rámci vystúpenia pospomínala na viaceré české filmové osobnosti, napríklad na Jana Wericha či Vladimíra Menšíka. Počas dvojhodinového programu odpovedala aj na otázky divákov.

The festival Piešťany Rendezvous was honoured by the presence of the legendary Czech actress Jiřina Bohdalová. Together with her guests she performed, as you've never seen her before, the theatrical talk show "Hvězdy" (Stars) at the House of Art. With her talent for speaking and her distinctive jokes, she recalled, throughout the performance, several Czech film personalities, for example Jan Werich and Vladimír Menšík. As part of the two-hour program she also answered questions from the audience.

Das Festival „Piešťanské Rendezvous“ wurde von der tschechischen Schauspiellegende Jiřina Bohdalová mit ihrer Anwesenheit beehrt. Sie trat mit ihren Gästen im Haus der Kunst, in der Theater-Talkshow „Stars, wie Sie sie nicht kennen“, auf. Mit erzählerischem Talent und ihrem unverwechselbaren Witz ließ sie die Erinnerungen an mehrere große Persönlichkeiten des tschechischen Films, z. B an Jan Werich oder Vladimír Menšík, lebendig werden. Während des zweistündigen Programms beantwortete sie zudem Fragen der Zuschauer.

Foto Barbora Piovarčiová

Foto Peter Chudý st.

Projekt chytrého autopilota pre ultralight lietadlá predstavil na tohtoročnom Medzinárodnom strojárskom veľtrhu Brno 2013 tím Aeroworks Fakulty informačných technológií Vysokého učení technického v Brne. Chytrého autopilota nainštaloval do konceptu športového lietadla EPOS riešiteľ projektu, vedecký pracovník Peter Chudý, absolvent piešťanského gymnázia. Chytrý autopilot získal na veľtrhu zlatú medailu.

The smart auto-pilot project for ultra-light aircrafts was introduced at this year's International Engineering Fair in Brno 2013 by a team from the Aeroworks Faculty of Information Technology at the Technical University in Brno. The smart auto-pilot was installed in a sports aircraft. The project coordinator was the scientific researcher Peter Chudý, a graduate of Piešťany Secondary Grammar. The smart auto-pilot won a gold medal at the trade show.

Das Projekt eines Smart Autopilots für Ultraleichtflugzeuge stellte auf der diesjährigen Internationalen Maschinenbaumesse 2013 in Brunn das Team Aeroworks, von der Fakultät für Informationstechnologien an der Hochschule für Technik in Brunn, vor. Den Smart Autopiloten baute in das Konzept des Sportflugzeuges EPOS der Wissenschaftler und Lösungsfinder des Projektes Peter Chudý - ein Absolvent des Gymnasiums in Piešťany - ein. Auf der Messe bekam der Smart Autopilot eine Goldmedaille.

Exceptional Talents
from Piešťany
Secondary Grammar
School

Ausnahmetalente
des Gymnasiums
in Piešťany

Kornel Duffek

Výnimočné talenty z piešťanského gymnázia

Foto archív O. B.

Ondrej Beláň si priniesol bronzovú medailu z Medzinárodnej biologickej olympiády v Berne (Švajčiarsko) a Jakub Konečný sa z Medzinárodnej geografickej olympiády v Kjóte (Japonsko) vrátil domov so zlatom. Za veľký úspech sa považuje už samotné prebojovanie sa do 4-členného národného družstva v celoslovenskom kole olympiády.

Na tohtoročnú Medzinárodnú biologickú olympiádu (IBO 2013) sa prihlásilo 241 súťažiacich zo 62 krajín. Ondrej spomína, že v praktickej časti sa súťažiaci zaoberali štyrmi laboratórnymi úlohami. Už ich názvy vzbudzujú rešpekt: fyziológia a ekológia rastlín, molekulárna biológia bunky, biosystematika a evolučná etológia. Nasledujúci deň sa venovali dvom náročným teoretickým 3,5-hodinovým testom, ktoré sa prvýkrát v histórii IBO vyplňali na

▲ Slovenská delegácia po záverečnej ceremónii v Kulturcasino Bern - Ondrej Beláň tretí zľava.
The Slovak delegation after the closing ceremony in the Kulturcasino Bern - Ondrej Beláň is third from the left.
Die slowakische Delegation nach der Abschlusszeremonie im Kulturcasino Bern – dritter v.l. Ondrej Beláň

Dvaja študenti, ktorí tento rok maturovali na piešťanskom Gymnázii Pierra de Coubertina, dosiahli na svetových vedomostných súťažiach mimoriadny úspech.

Two students, who graduated this year from Piešťany's Pierre de Coubertin Secondary Grammar School, achieved great success at international competitions of knowledge.

Zwei Studenten, die in diesem Jahr ihr Abitur am Pierre de Coubertin-Gymnasium in Piešťany absolvierten, erzielten bei internationalen Wissenswettbewerben außergewöhnliche Erfolge.

▲ V rámci exkurzie účastníci IBO nazreli i do zasadacej miestnosti švajčiarskeho parlamentu. Ondrej sedí v popredí.
 As part of the trip, the participants at the IBO also got to take a look inside the chambers of the Swiss Parliament. Ondrej is seated in the foreground.
 Im Rahmen einer Exkursion durften die IBO-Teilnehmer auch den Tagungsraum des Schweizer Parlaments besichtigen. Ondrej sitzt vorn.

▲ Návšteva Emmentaler Show Dairy, kde Ondrej dostal príležitosť zapojiť sa do prvých fáz výroby svetoznámeho ementálskeho syra.
 A visit to the Emmentaler Show Dairy, where Ondrej had the opportunity to participate in the early stages of the production of the world-famous emmentaler cheese.
 Beim Besuch der „Emmentaler Show Dairy“, in der Ondrej die Möglichkeit bekam, an den ersten Phasen der Herstellung von dem weltbekanntem Emmentaler Käse mitzuwirken

tabletoch. Organizátori pripravili pre súťažiacich aj zábavno-poznávacie aktivity - exkurziu do Prírodovedeckého múzea v Berne, obhliadku mesta, horskú túru v Švajčiarskych Alpách, návštevu Emmentaler Show Dairy, kultúrno-zábavný program Biológia celého sveta na Bundesplatz a návštevu parlamentu.

Absolútne prvenstvo si vybojoval študent z USA. Aj slovenskí účastníci sa činili – získali jednu striebornú a tri bronzové medaily, takže naprázdno nezostal ani jeden súťažiaci.

Účastníkov Medzinárodnej geografickej olympiády (IGEO 2013) čakala podstatne dlhšia cesta – až do krajiny vychádzajúceho slnka. V slovenskej výprave boli opäť štyria súťažiaci. Do IGEO sa zapojilo 32 štátov. U geografov súťaž pozostávala z troch častí - písomného testu, terénnych prác a multimediálneho testu. Písomný test bol zameraný na cestovný ruch a ochranu prírody, sopky a tektonickú aktivitu, riadenie urbanizačných procesov, svetovú výrobu energie, zmenu klímy v Sudáne a rozvoj jednotlivých krajín sveta. V rámci terénnych prác sa súťažiaci zúčastnili výskumu jednej z mestských častí Kjóta. Výsledkom bolo vytvorenie mapy využitia zeme, vypracovanie návrhu ochrany pred povodňami a optimalizácie využitia krajiny. Multimediálny test obsahoval 40 otázok, pričom podkladom pre riešenie každej otázky boli mapy, fotografie, krátke filmy a grafy.

Jakub si poradil s riešením všetkých úloh na výbornú a vybojoval zlatú medailu. Slovenskí súťažiaci v Kjóte získali kompletnú sadu medailí – okrem zlatej aj striebornú a bronzovú. Jedenást zlatých medailí najlepším účastníkom bolo

udeľovaných na otváracom ceremoniáli Svetovej geografickej konferencie za prítomnosti japonského princa Akišino s manželkou.

Hostitelia pripravili pre účastníkov IGEO zaujímavý program. Okrem bývalého cisárskeho mesta Kjóta navštívili slovenskí súťažiaci spolu s pedagogickým sprievodom úpätie hory Fudži i hlavné mesto Tokio.

Dnes už obaja mimoriadne úspešní mladí Piešťanci študujú na Masarykovej univerzite v Brne - Ondrej medicínu a Jakub medzinárodné vzťahy. ■

Ondrej Beláň received a superb bronze medal at the International Biology Olympiad in Berne (Switzerland) and Jakub Konečný returned home from the International Geography Olympiad in Kyoto (Japan) with a gold. In reality it had already been considered a great achievement just working their way onto the 4-member national teams during the nationwide round of the Olympiad.

There were 241 participants from 62 different countries at this year's International Biology Olympiad (IBO 2013). Ondrej recalls that in the practical part the contestants had to deal with four laboratory assignments. The names of these assignments alone command our respect: the physiology and ecology of plants, molecular cell biology, biosystematics and evolutionary ethology. The following days were dedicated to two demanding theoretical, 3 1/2-hour long tests, which were done for the first time at the IBO on tablets.

Organizers also prepared some entertainment and sightseeing activities for the participants – a trip to the Natural History Museum in Berne, a tour of the town, mountain hiking in the Swiss Alps, a visit to the Emmental Show Dairy, the cultural-entertainment program “Biology of the Whole World” at the Bundesplatz and a visit to Parliament as well.

The overall first place was won by a student from the USA. Slovak participants also made their mark – they won a silver and three bronze medals, so nobody returned home empty-handed.

The participants of the International Geography Olympiad (IGEO 2013) had a very long journey ahead of them – all the way to the land of the rising sun. Once again there were four contestants on the team. Thirty-two different countries competed at the IGEO. The competition consisted of three parts - a written test, field work, and a multi-media test. The written test focused on tourism and environmental protection, volcanoes and tectonic activity, management of urbanization processes, global energy production, climate change in Sudan, and the development of individual countries around the world. As part of the field work, the contestants participated in the research of one district of Kyoto. The result was the creation of a land use map, coming up with suggestions and designs for flood protection and land use optimization. The multi-media test consisted of 40 questions, whose answers required the use of maps, photographs, short films, and graphs.

Jakub came up with excellent answers to all the questions and earned himself a gold medal. The Slovak contestants in Kyoto won a complete set of medals – in addition to the gold and silver they also won a bronze. The 11 gold medals were awarded to the best contestants at the closing ceremony of the World Geography Conference in the presence of the Prince of Japan Akishino and his wife.

The hosts also prepared an interesting program for the contestants at the IGEO. In addition to seeing the imperial town of Kyoto the Slovak contingent also visited, accompanied by an educational guide, the foot of Mount Fuji and the capital city Tokyo.

Today, both young and exceptionally successful Piešťany natives are studying at Masaryk University in Brno – Ondrej is studying medicine and Jakub international relations. ■

Ondrej Beláň brachte von der Internationalen Biologie-Olympiade im Schweizer Bern eine hervorragende Bronzemedaille mit und Jakub Konečný kehrte von der Internationalen Geographie-Olympiade im japanischen Kyoto sogar mit Gold nach Hause. Dabei wird bereits die alleinige Qualifizierung in das vierköpfige Nationalteam bei der slowakischen Vorauswahl für die Olympiade als großer Erfolg betrachtet.

Für die diesjährige Internationale Biologie-Olympiade (IBO 2013) meldeten sich 241 Wettbewerber aus 62 Ländern an. Ondrej erinnert sich, dass sich die Teilnehmer im praktischen Teil mit vier Laboraufgaben befassen mussten. Und schon deren Bezeichnungen wecken Respekt: Physiologie und Ökologie der Pflanzen, Molekularbiologie der

▲ Jakub s členom organizačného výboru Keijim Mizonom z univerzity v Osake na vrchole vyhliadkovej plošiny - najvyššej veže Japonska, Tokyo SkyTree (634m).

Jakub with a member of the organizing committee Keiji Mizuno from the University of Osaka on the top of the observation platform - the highest tower in Japan, Tokyo SkyTree (634m).

Jakub mit einem der Mitglieder des Organisationskomitees, Keiji Mizuno von der Universität in Osaka, auf der obersten Aussichtsplattform des höchsten Turms Japans - des Tokyo SkyTree (634 m)

Zellen, Biosystematik und evolutionäre Verhaltensforschung. Am kommenden Tag widmeten sie sich zwei anspruchsvollen 3,5-stündigen Theorie-Tests, zu deren Ausarbeitung zum ersten Mal in der Geschichte der IBO Tablets verwendet wurden. Die Organisatoren bereiteten für die Teilnehmer auch verschiedene, auf Kultur und Wissen ausgerichtete Aktivitäten vor - eine Exkursion in das Naturwissenschaftliche Museum in Bern, eine Stadtbesichtigung, einen Wandertag in den Bergen der Schweizer Alpen, einen Besuch der „Emmental Show Dairy“, das Kultur- und Unterhaltungsprogramm „Biology

der ganzen Welt auf dem Bundesplatz“ und einen Parlamentsbesuch. Einen unbestrittenen Sieg erkämpfte sich ein Schüler aus den USA. Aber auch die slowakischen Wettbewerbsteilnehmer strengten sich an - sie holten eine Silber- und drei Bronzemedallien. Somit ist kein einziger von ihnen mit leeren Händen gegangen.

Die Teilnehmer der Internationalen Geographie-Olympiade (IGEO 2013) erwartete eine wesentlich längere Reise – bis ins Land der aufgehenden Sonne. Das slowakische Team bestand auch hier aus vier Kandidaten. An der IGEO nahmen insgesamt 32

▲ Slovenská delegácia na IGEO v Kjóte. Jakub Konečný tretí sprava
The Slovak delegation at the IGEO in Kyoto. Jakub Konečný is third from the left.
Die Slowakische Delegation bei der IGEO in Kyoto; dritter v.r. Jakub Konečný

▼ Jakub pred vstupnou bránou chrámu Kiyomizu-dera v Kjóte, ktorá je pamiatkou UNESCO.
Jakub in front of the gateway to the Kiyomizu-dera Temple in Kyoto, which is a UNESCO heritage site.
Jakub vor dem Eingangstor in den Kiyomizu-dera Tempel in Kyoto, der zum UNESCO-Welterbe zählt

Foto archiv J. K.

Länder teil. Der Wettbewerb für die Geographen setzte sich aus drei Teilen zusammen - einem schriftlichen Test, Feldforschungsarbeiten und einem multimedialen Test. Der schriftliche Test fokussierte sich auf Reiseverkehr und Naturschutz, Vulkane und tektonische Aktivitäten, die Regelung der Urbanisierungsprozesse, die weltweite Energieproduktion, den Klimawandel im Sudan und die Entwicklung der einzelnen Länder der Welt. Im Rahmen der Feldforschungsarbeiten wirkten die Teilnehmer an der Erforschung eines der Stadtteile von Kyoto mit. Daraus resultierte die Erstellung einer Landnutzungskarte, die Ausarbeitung eines Entwurfes für Hochwasserschutz und für die Optimierung der Landnutzung. Der multimediale Test beinhaltete 40 Fragen, wobei als Grundlage der Lösung jeder einzelnen davon Karten, Fotografien, Kurzfilme und Graphen dienten.

Jakub bewältigte alle Aufgaben mit Bravour und erkämpfte sich die Goldmedaille. Das slowakische Wettbewerbsteam holte in Kyoto den kompletten Satz von Medaillen - neben der Goldmedaille auch noch eine in Silber und Bronze. Die insgesamt 11 Goldmedaillen bekamen die besten Teilnehmer während der Eröffnungszeremonie für die Weltkonferenz für Geographie, im Beisein des japanischen Prinzen Akishino und seiner Frau, überreicht.

Für die Teilnehmer der IGEO bereiteten die Gastgeber ein interessantes Programm vor. Neben der ehemaligen kaiserlichen Residenzstadt Kyoto besuchten die slowakischen Wettbewerber unter pädagogischer Begleitung den Fuß des Berges Fuji und die Hauptstadt Tokio.

Heute studieren diese überaus erfolgreichen Piešťaner beide bereits an der Masaryk-Universität in Brno - Ondrej Medizin und Jakub internationale Beziehungen. ■

Autumn Exhibitions of Photography

Herbstliche Fotoausstellungen

Barbora Piovarčiová

Účastníkov výstavy Park Foto 2013, ktorú už po ôsmykrát pripravil Piešťanský fotoklub, tento rok potrápilo počasie. Pred dotieravým dažďom museli vystavovatelia zachraňovať svoje veľkoformátové práce. Návštevníci už tradične označovali fotku, ktorá sa im najviac páči, štipcom. Po ich konečnom zrátaní sa stal suverénnym víťazom domáci Eduard Čupka. Jeho mimoriadne zaujímavá fotografia sa nachádza už kdesi na rozhraní umenia a vedy. Opýtali sme sa autora, ako sa dopracoval k takémuto nezvyklému záberu: „Fotografiu som plánoval niekoľko mesiacov dopredu. Vznikla počas spoločného fototripu členov piešťanského fotoklubu koncom augusta. Predpokladom bolo správne načasovanie snímania záberu - mesiac v prvej štvrti zabezpečil, že najslabšie hviezdy sa stratili vo svite mesiaca, na oblohe vynikli iba tie silnejšie, čím som dosiahol čistejší záber. Súčasne dopomohol k čiastočnému osvetleniu Čachtického hradu, ktorý je jednou z dominant tejto fotografie. V skutočnosti tých fotografií bolo 200 s 30 sekundovou expozíciou. V počítači som potom jednotlivé zábery pospájal, čím som dosiahol efekt "startrails" - dráh hviezd - vytvorený relatívnym pohybom hviezd po oblohe.“ V dolnej časti fotografie je vidieť svetlá obce Višňové a v pozadí svetlá Starej Turej, myjavských kopaníc a samôt. Na fotografii je ešte zachytený aj prelietajúci meteor, ktorý nám svojim silným zábleskom spestril niekoľkohodinový nočný pobyt pri Čachtickom hrade.

■ Veľmi aktívny Piešťanský fotoklub hostil koncom septembra aj mimoriadnu fotografickú udalosť - slávnostné vyhodnotenie najprestížnejšej súťaže fotoklubov, Petzvalov mapový okruh fotoklubov. Súťaž nesie meno slovenského matematika, fyzika, vynálezcu a zakladateľa modernej optiky a fotografie, Prof. Dr. Ing. Jozefa Maximiliána Petzvala (1807-1891), ktorý

patrí medzi najvýznamnejšie európske vedecké osobnosti 19. storočia. Vyhodnoteniu fotografií predchádzala náročná „okružná jazda“ jednotlivých záberov. Tie postupne kolovali medzi fotoklubmi, kde ich bodmi hodnotili ich členovia. Celkovo si fotografi takýmto spôsobom pozreli 240 fotografií. To, ako o nich hlasovali sa dozvedeli práve v Kursalone v Piešťanoch. Zo šestnástich fotoklubov tento rok najlepšie obstál Fotoklub GAMA Žilina. Domáci Piešťanský fotoklub na XIX. ročníku Petzvalovho mapového okruhu fotoklubov skončil na siedmom mieste. Najlepšia fotografia „Ballerina (E)motion“ vznikla vo Fotoklube Fénix Považská Bystrica. Jej autorom je Martin Brojo.

■ Tretia jesenná výstava fotografií patrila známemu piešťanskému fotografovi Yarovi Kupčovi. Autom sa vybral do legendami opradeného pútnického mesta v španielskej Galícii - Santiago de Compostela. Na svoju viac než mesačnú cestu si samozrejme pribalil aj fotoaparát. Keďže Yarovo fotografické umenie spočíva nielen v samotnom celi cesty, ale aj v zastaveniach na nej, predstavil svoj pohľad nielen na samotnú Compostelu, ale aj na rôzne zaujímavé momenty Rakúska, talianskych Benátok, francúzskej Riviéry v Provanco, či Monte Carlo. Nechýbali snímky štítov Pyrenej a Álp, najmä Júlskych. Zaujímavou zastávkou, ktorú Yaro neobišiel, bol aj najjužnejší a najzápadnejší bod Európy. Náš fotograf je známy tým, že zo svojich fotografií sa snaží vytesnať človeka a zaznamenáva čistou krásu krajiny. V tomto duchu nainštaloval aj svoju výstavu v Piešťanskom infor-mačnom centre. Na vernisáži premietol aj ďalšie fotografie zo svojej púte, na ktorých zachytil všetko, čo ho cestou oslovilo - budovy, pamiatky, gastronomické zážitky, hotely. Zaznamenal aj svoje zastavenia, kde môže duša pookriať. Snáď tá púť bola iba zámienkou na poznávanie nových zákutí veľhôr, ktoré Yaro Kupčo tak veľmi miluje. ■

Jesenné

The participants of the exhibition Park Foto 2013, which was organized for the eighth time by the Piešťany Photo Club, were bothered by bad weather. The exhibitors were forced to protect their large-format work from the intrusive rain. Visitors had already, as is tradition, marked the photographs, which they liked the most, with a clip. After the final calculation, the

▲ Eduard Čupka: Čachtický hrad v noci
Čachtice Castle at night
Die nächtliche Burg Čachtice

výstavy fotografií

clear winner was the Piešťany native Eduard Čupka. His exceptionally interesting photography can be described as being somewhere between art and science. We asked the artist, how he came up with such an unusual image: "I planned the photo several months in advance. I came up with the idea during a photo-trip with the Piešťany Photo Club at the end of August. The prerequisite

was the correct timing for capturing the image – the moon, in its first quarter, assured that the weakest stars would be lost in the moonlight and that only the brightest would appear in the sky, which allowed me to take an even sharper image. At the same time, this helped to partially light Čachtice Castle, which is one of the dominant objects in this picture. In fact, there were 200 shots with

a 30 second exposure. Later, I connected the individual images on the computer, which allowed me to create the effect of "star-trails", which is created by the relative movement of the stars across the sky. In the lower part of the picture the lights of the village Višňové can be seen and in the background the lights of Stará Turá, and the settlements and hamlets of the Myjava region. The photograph also

▲ Martin Brojo: Ballerina (E)motion

captures a shooting meteor, whose bright light illuminated our several-hour stay at Čachtice Castle."

■ At the end of September, the highly active Piešťany Photo Club hosted an extraordinary photographic event – the ceremonial evaluation photo clubs' most prestigious competition "Petzval's Mapping Tour of Photo Clubs". The competition is named for the Slovak mathematician, physicist, inventor, and founder of modern optics and photography, Prof. Dr. Ing. Jozef Maximilian Petzval (1807-1891), who ranks among the most significant European scientific figures of the 19th century. The evaluation of the photographs was a demanding "sightseeing tour" of the individual photos. They gradually moved from club to club, where the respective members used points to evaluate them. In this way the photographers saw 240 pictures. The results of how they had voted were revealed in the Kursalon in Piešťany. Out of the sixteen photo clubs that participated this year, Photo Club GAMA Žilina was voted the best. The local Piešťany photo club finished in seventh place in the XIX Petzval Mapping Tour of Photo Clubs. The best picture "Ballerina (E)motion" came from the photo club Fénix in Považská Bystrica. The photographer was Martin Brojo.

■ The third autumn photograph exhibition was held by the well-known Piešťany photographer Yaro Kupčo. He travelled by car to the emblazoned-with-legends and pilgrimage town in Galicia, Spain – Santiago de Compostela. Of course, he also took along his camera on this more than a month long trip. Since Yaro's photographic art lies not only in the final destination, but also in the stops along the way, he presented his perspective of not just Compostela, but also of the various interesting moments experienced in Austria, Venice, Italy, the French Riviera in Provence as well as Monte Carlo. There were also shots of the peaks of the Pyrenees and Alps, especially the Julian Alps. An interesting stop, which Yaro didn't miss, was the most southern and western point in Europe. Our photographer is famous for eliminating the man in his photos and record the pure beauty of the countryside. In this spirit he held his exhibition in the Piešťany Information Centre. At the opening, he also displayed additional pictures from his pilgrimage, in which he had captured everything that the journey brought his way – buildings, landmarks and monuments, gastronomic experiences, and hotels. He also recorded his stops where the soul could recuperate. Perhaps this pilgrimage was just a pretense for discovering new, nooks and crannies in the mountains, something that Yaro Kupčo loves so much. ■

Den Teilnehmern der Ausstellung „Park Foto 2013“, die bereits zum achten Mal von dem Fotoclub in Piešťany organisiert wurde, machte in diesem Jahr das Wetter zu schaffen. Die Aussteller mussten ihre großformatigen Werke vor dem eindringlichen Regen retten. Die Besucher kennzeichneten das Foto, das ihnen am meisten gefiel traditionell - mit einer Wäscheklammer. Ihre finale Zusammenzählung bestimmte den einheimischen Eduard Čupka zum souveränen Sieger. Seine besonders interessante Fotografie bewegt sich schon an der Grenze zwischen Kunst und Wissenschaft. Wir fragten den Autor, wie er diese ungewöhnliche Aufnahme vollbracht hat: „Ich plante die Fotografie einige Monate im Voraus. Sie entstand Ende August, während eines gemeinsamen Fototrips der Mitglieder des Fotoclubs von Piešťany. Die Voraussetzung war eine präzise Einstellung der Aufnahmezeit - der Mond im ersten Viertel sorgte dafür, dass die am schwächsten leuchtenden Sterne in dem Mondschein verschwanden, am Himmel traten nur die am hellsten strahlenden in den Vordergrund, wodurch ich eine klarere Aufnahme erzielte. Gleichzeitig trug er zu einer teilweisen Beleuchtung der Burg Čachtice bei, eines der zentralen Motive dieser Fotografie. In Wirklichkeit waren es 200 Bilder mit 30-Sekunden-Exposition. Am Rechner habe ich dann die einzelnen Aufnahmen zusammengelegt und bekam so die "Startrails" - einen Strichspuren-Effekt, erzeugt durch eine

relative Bewegung der Sterne am Himmel. Im unteren Bereich des Fotos sind die Lichter der Ortschaft Višňová zu sehen, im Hintergrund die Lichter von Stará Turá und den Weilern und Einöden von Myjava. Das Bild hält zudem einen vorbeifliegenden Meteor fest, dessen starkes Aufblitzen unseren mehrstündigen nächtlichen Aufenthalt bei der Burg von Čachtice belebte.“

■ Der äußerst aktive Fotoclub von Piešťany richtete Ende September auch ein besonderes Ereignis rund um die Fotografie aus – die feierliche Auswertung des prestigeträchtigsten Wettbewerbes der Fotoclubs – des „Petzval’s Rundwegs auf der Karte der Fotoclubs“. Der Namensgeber des Wettbewerbs ist der slowakische Mathematiker, Physiker, Erfinder und Begründer der modernen Optik und Photographie, Prof. Dr. Ing. Jozef Maximilián Petzval (1807–1891), der zu den bedeutendsten Persönlichkeiten der europäischen Wissenschaft des 19. Jahrhunderts zählt. Der Bewertung der Fotos, ging eine anspruchsvolle „Rundreise“ der einzelnen Bilder voraus. Diese rotierten nach und nach zwischen den Fotoclubs, deren

Mitglieder sie mit Punkten bewerteten. Insgesamt sichteten die Fotografen auf diese Weise 240 Fotografien. Und wie ihre Bewertung ausgefallen ist, das wurde nun im Kursalon in Piešťany bekannt gegeben. Von den 16 teilnehmenden Fotoclubs bestand in diesem Jahr am besten der „Fotoclub GAMA“ aus Žilina. Der heimische Fotoclub von Piešťany belegte bei dem „XIX. Petzval’s Rundweg auf der Karte der Fotoclubs“ den siebten Platz. Die beste Fotografie – „Ballerina (E)motion“ – entstand im „Fotoclub Fénix“ in Považská Bystrica. Ihr Autor ist Martin Brojo.

■ Die dritte herbstliche Fotoausstellung gehörte dem bekannten Piešťaner Fotografen Yaro Kupčo. Er fuhr mit dem Auto in die von vielen Legenden umwobene Wallfahrtsstadt Santiago de Compostela im spanischen Galicien. Für seine mehr als einmonatige Reise packte er, selbstverständlich, auch die Kamera ein. Und da Yaro in seine fotografische Kunst nicht nur das eigentliche Ziel seiner Reise einbezog, sondern auch die Zwischenstationen, präsentierte er neben Santiago de Com-

postela auch diverse interessante Momentaufnahmen aus Österreich, dem italienischen Venedig, der französischen Riviera in der Provence oder Monte Carlo. Darunter befinden sich auch Aufnahmen der Gipfel der Pyrenäen und Alpen, insbesondere der Julischen. Ein interessanter Zwischenstopp, den Yaro nicht auslassen konnte, war auch der südlichste und der westlichste Punkt Europas. Unser Fotograf ist bekannt dafür, dass er versucht menschliche Motive aus seinen Bildern zu verdrängen und die reine Schönheit der Landschaft festzuhalten. In diesem Sinne konzipierte er auch seine Ausstellung im Informationszentrum von Piešťany. Auf der Vernissage präsentierte er jedoch auch weitere Bilder von seiner Wallfahrt, auf denen er alles, was ihn unterwegs angesprochen hat, dokumentierte – Gebäude, Denkmäler, gastronomische Erlebnisse, Hotels. Dazu gehörten auch Pausen an Orten, an denen, die Seele aufblüht. Und wer weiß, vielleicht ist diese Reise nur eine weitere Möglichkeit gewesen, neue Winkel von Gebirgen, die Yaro Kupčo so sehr liebt, zu entdecken. ■

▼ Yaro Kupčo: Cesty a zastavenia - Španielske Pyreneje
Journeys and Stops - The Spanish Pyrenees
Wege und Stationen - Spanische Pyrenäen

Výstava známkovéj

V posledných rokoch vyšlo niekoľko poštových známok venovaných Piešťanom alebo regiónu Piešťan. Kto však u nás známky navrhuje a kto je ich rytcom? V mesiacoch august a september sprístupnilo Balneologické múzeum výstavu jedného z najvýznamnejších tvorcov poštových známok na Slovensku - docenta Martina Činovského.

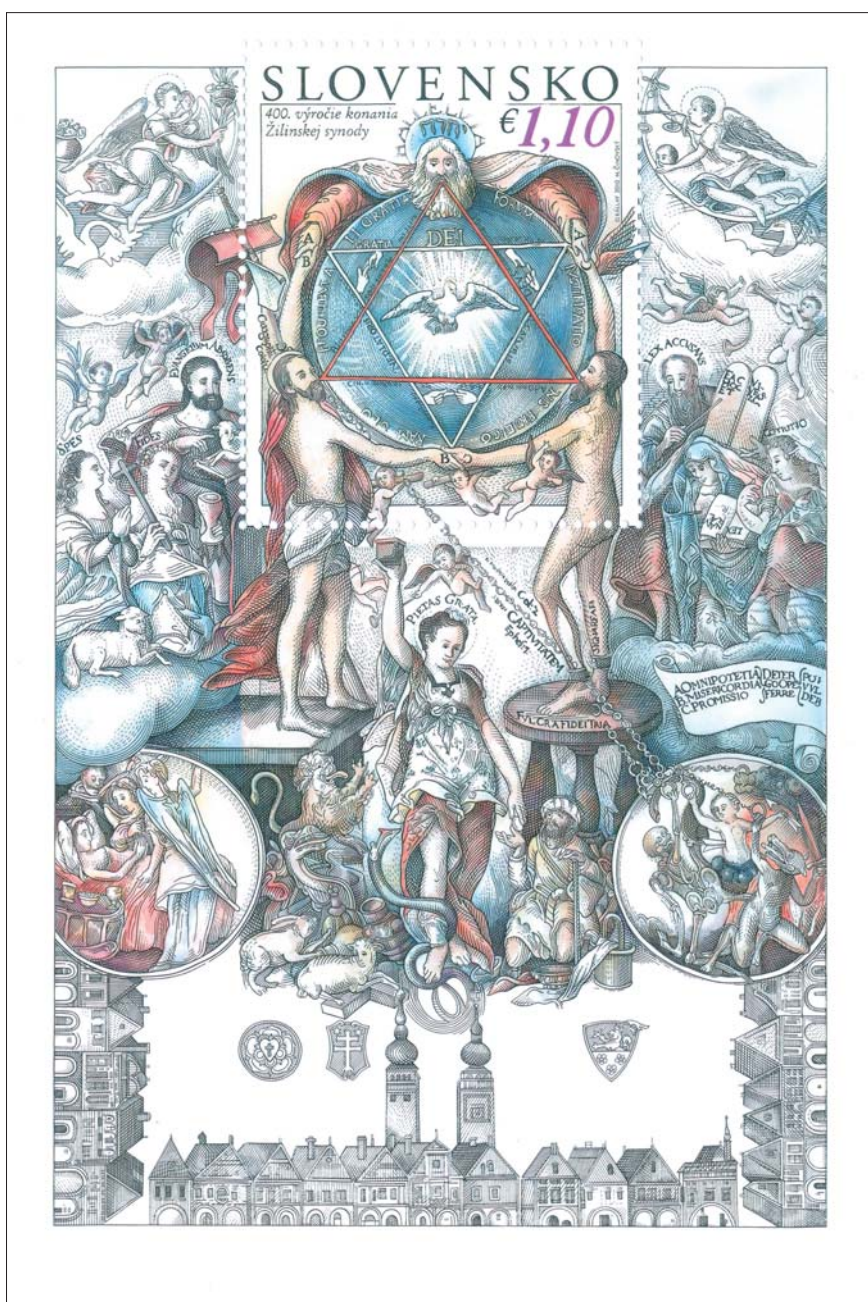
In the past few years several postage stamps devoted to Piešťany and its surroundings have been issued. But just who designs these stamps and engraves them? In August and September the Balneological Museum opened to the public an exhibition of one of the most significant designers of postage stamps in Slovakia - Associate Professor Martin Činovský.

In den letzten Jahren erschienen mehrere, der Stadt Piešťany oder der umgebenden Region gewidmete Briefmarken. Aber von wem stammen die Entwürfe unserer Briefmarken und wer ist der Briefmarkenstecher? In den Monaten August und September präsentierte das Balneologische Museum eine Ausstellung von Dozent Martin Činovský, einem der bedeutenden Schöpfer von Briefmarken-Vorlagen in der Slowakei.

Exhibition of Postage Stamps Designed by Associate Professor Činovský

Ausstellung der Briefmarkenkunst von Dozent Činovský

Antónia Paulinyová

▲ Za emisiu 400. výročie konania Žilinskej synody bola umelcovi udelená 1. cena v súťaži o Najkrajšiu rytú známku Európskej únie. The artist was awarded 1st place in the competition for the Most Beautifully Engraved Stamp in the European Union for the stamp commemorating the 400th anniversary of the proceedings of the Žilina Synod (Church Council). Für die Briefmarkenserie zum 400. Jahrestag der Synode von Žilina erhielt ihr Autor den 1. Preis in der Ausschreibung um die schönste, im Stichtiefdruck hergestellte Briefmarke der Europäischen Union.

tvorby docenta Činovského

▲ Martin Činovský na vernisáži svojej výstavy v Piešťanoch.
Martin Činovský at the opening of his exhibition in Piešťany.
Martin Činovský während der Vernissage seiner Ausstellung in Piešťany

Foto Eva Drobňá

- ▼ V prvom ročníku (1993) Anketu o najkrajšiu slovenskú známku zvíťazila Mohyla M. R. Štefánika, Bradlo, na tvorbe ktorej participoval Martin Činovský.
In the first year (1993) of the Poll of the Most Beautiful Slovak Stamp the M. R. Štefánik Bradlo Monument, the creation of which Martin Činovský also participated in, won first place.
In der 1. Umfrage (1993) zur Wahl der schönsten slowakischen Briefmarke siegte das Motiv „Grabhügel von M. R. Štefánik, Bradlo“, an dessen Entstehung sich Martin Činovský beteiligte.

Akademický maliar, grafik, zakladateľ slovenskej ryteckej školy a tohtoročný jubilant Martin Činovský (60) je rodákom z Levoče. V rokoch 1971-1977 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde absolvoval oddelenie knižnej tvorby u profesora Albína Brunovského. Piaty ročník štúdia absolvoval na École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs v Paríži v oddelení grafiky u profesorov Fioriného a LeHeudea. V období rokov 1979-1984 si rozšíril výtvarnú grafickú špecializáciu umeleckou ašpirantúrou v odbore ryteckva poštových známok pod vedením profesorov Albína Brunovského a popredného predstaviteľa českej ryteckej školy Josefa Herčíka. V roku 1982 absolvoval odbornú stáž v Štátnej tlačiarňi poštových známok a cenín v Périgueux vo Francúzsku.

Ako prvý slovenský rytec poštových známok sa podieľa na tvorbe poštových cenín od roku 1986, kedy rytecky realizoval svoju prvú poštovú známku. Ďalším medzníkom bol rok 1993, kedy vytvoril prvú známku Slovenskej republiky. Odvtedy sa vo svojej tvorbe zameriava hlavne na poštové známky a ceninovú grafiku. Je niekoľkonásobným nositeľom Ceny ministra za známkovú tvorbu, ocenenia Pocta ministra a získal aj prvé veľmi významné medzinárodné ocenenia pre slovenskú známkovú tvorbu. Je dvojnásobným nositeľom medzinárodného ocenenia Grand Prix de l'Exposition WIPA Viedeň. Prvý raz v roku 1995 sa umiestnili spolu s Jozefom Balážom na 3. mieste so známku Ľudovít Štúr, pre ktorú vytvoril rytinu. Druhýkrát v roku 1998 získali rovnaké umiestnenie s Ferom Horniakom za známku Martin Benka: Krajina v Terchovej, pre ktorú vytvoril grafickú úpravu. Tieto ocenenia predstavujú prvé medzinárodné úspechy, ktoré získala slovenská poštová známka.

Medzinárodné ocenenie bolo udelené aj emisii 400. výročia konania Žilinskej synody v kategórii rytých poštových známok. Ocenenie svedčí o kvalite tak samotnej výtvarnej koncepcie ako aj o rytine, často označovanej ako umelecko-remeselná. Rytecká transpozícia rozsiahlej umeleckej pamiatky oltárneho obrazu zo 17. storočia v podaní Martina Činovského jednoznačne prezentuje vysokú, špičkovú úroveň ryteckej reprezentácie vzácneho diela ako autentickej tvorby, a to i v umení našej súčasnosti.

Činovský v období dvoch desaťročí slovenskej známkovej produkcie vytvoril rad známkových grafik v podobe ideových

návrhov a ešte väčší počet ryteckých prepisov známkovej a poštovej grafiky. Treba však konštatovať, že nie rozsiahly štatistický výpočet, ale najmä výtvarná úroveň jeho prác robí z neho osobnosť slovenskej známkovej tvorby.

Martin Činovský má podstatný podiel na profilácii našej známkovej produkcie. Jeho umelecká tvorba je významným prínosom v propagácii Slovenska, našej kultúry a umenia. ■

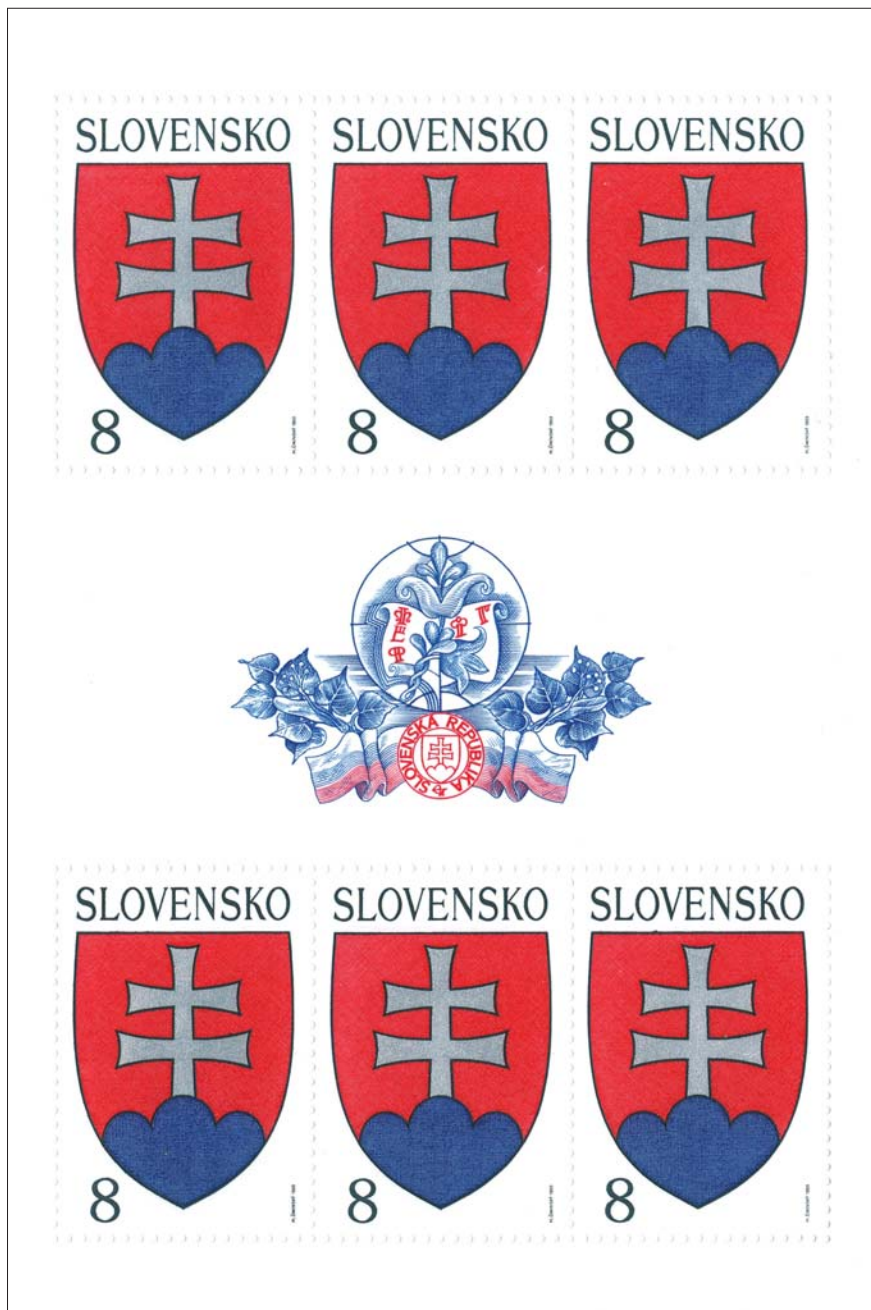
Známky sú zo zbierky Alexandra Urminského

The academic painter, graphic artist, founder of the Slovak school for engraving, and newly-turned 60-year old Martin Činovský (60) is a native of Levoča. Between 1971 and 1977, he studied at the Academy of Fine Arts in Bratislava, where he graduated from the department of book-making under the direction of Professor Albín Brunovský. He completed his fifth year of study at École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs in Paris in the department of graphic design under the direction of Professors Fiorini and LeHeude. Between 1979 and 1984, he expanded his creative graphic art specialization as a postgraduate artist studying the specialization of postage stamp engraving under the guidance of Professor Albín Brunovský and the leading representative of the Czech School of Engraving Josef Herčík. In 1982, he completed a professional internship at the State Printer of Postage Stamps and Postal Stationery in Périgueux in France.

As the first Slovak engraver of stamps he has also been involved in the creation of postal stationery since 1986, when he engraved his first postage stamp. Another milestone came in 1993 when he created his first stamp for the Slovak Republic. Since then he has focused his work mainly on postage stamps and the graphic design of postal stationery. He is a multiple winner of the Minister's Award for stamp creation, the Minister's award of distinction, and has also won the first important international award for the creation of Slovak postal stamps. He is the two-time winner of the international award Grand Prix de l'Exposition WIPA Vienna. The first time, in 1995, he and Jozef Baláž placed 3rd with a stamp of Ľudovít Štúr, for which he had created the engraving. The second time in 1998 he and Fero Horniak also placed 3rd for their stamp Martin Benka picture: The Terchová Countryside, for which he created the graphic arrangement. These awards represent the first international success for Slovak postal stamps.

An international award was also given for the

▲ Prvá známka Slovenskej republiky z roku 1993 vznikla v ateliéri Martina Činovského.
The first postage stamp of the Slovak Republic from 1993 also came from the studio of Martin Činovský.
Die erste Briefmarke der Slowakischen Republik, aus dem Jahr 1993, stammt ebenfalls aus dem Atelier von M. Činovský.

stamp commemorating the 400th anniversary of the proceedings of the Žilina Synod (Church Council) in the category of engraved stamps. This award bears testimony to the quality of such individual artistic concepts as well as engraving, which is often referred to as an artistic craft. The engraving transpositions of the ample artistic landmarks and monuments from altars from the 17th century created by Martin Činovský, without a doubt, present these high, top-level engravings of rare works as authentic creations as well as part of our contemporary art.

Over the last two decades of Slovak stamp production Činovský has created a series of graphic designs in the form of conceptual

designs and an even greater number of engraved copies of stamps and postal graphic designs. However, it is important to state that it is not the comprehensive statistical number, but most importantly the artistic level of his work that makes him an important figure in the creation of Slovak postage stamps.

Martin Činovský has a substantial involvement in the profile of our stamp production. His artistic work significantly contributes to the promotion of Slovakia, our culture and our art. ■

These stamps are from the collection of Alexander Urminský.

◀ Ludovít Štúr - známka ocenená v medzinárodnej súťaži Grand Prix de l'Exposition WIPA Viedeň (1995).

Ludovít Štúr - prize-winning stamp in the international competition Grand Prix de l'Exposition WIPA Vienna (1995).

Briefmarke „Ludovít Štúr“ - ausgezeichnet beim internationalen Wettbewerb Grand Prix de l'Exposition WIPA in Wien (1995)

Der akademische Maler, Grafiker, Begründer der slowakischen Stahlstich-Schule und diesjähriger Jubilar, Martin Činovský (60), wurde in Levoča geboren. In den Jahren 1971-1977 absolvierte er ein Studium an der Hochschule für bildende Künste in Bratislava, in dem Fach Buchillustration, bei Professor Albín Brunovský. Das fünfte Studienjahr verbrachte er an der École Nationale Supérieure des Arts Décoratifs in Paris, im Fach Grafik, bei den Professoren Fiorini und LeHeude. In dem Zeitraum zwischen 1979 und 1984 vertiefte Činovský seine kunstgrafische Spezialisierung durch ein Doktorandenstudium im Briefmarkenstich, betreut von Professor Albín Brunovský und dem herausragenden Vertreter der tschechischen Stahlstich-Schule, Josef Herčík. Im Jahr 1982 absolvierte er einen fachbezogenen Studienaufenthalt in der Staatlichen Druckerei für Briefmarken und Wertzeichen, im französischen Périgueux.

Als erster slowakischer Briefmarkenstecher beteiligt sich Činovský an der Gestaltung von Postwertzeichen seit dem Jahr 1986, in dem er den Stich für seine erste Briefmarke ausarbeitete. Einen weiteren Meilenstein stellt das Jahr 1993 dar, als er die Stichvorlage für die erste Briefmarke der Slowakischen Republik schuf. Seitdem richtet sich der Fokus seines Schaffens auf Briefmarken und Wertzeichen-Grafik. Er ist mehrfacher Träger des „Ministerpreises für Briefmarkengestaltung“, der Auszeichnung „Anerkennung des Ministers“ und erhielt darüber hinaus auch die ersten, für die slowakische Briefmarkenkunst sehr bedeutenden, internationalen Auszeichnungen. Er ist zweifacher Preisträger beim Grand Prix de l'Exposition WIPA in Wien. Beim ersten Mal, im Jahr 1995, belegte er zusammen mit Jozef Baláž, den 3. Platz mit der Briefmarke „Ludovít Štúr“, für die er die Stichvorlage schuf. Beim zweiten Mal, im Jahr 1998, erreichte er zusammen mit Fero Horniak die gleiche Platzierung für die grafische Gestaltung der Briefmarke „Martin Benka: Landschaft in Terchová“. Diese Auszeich-

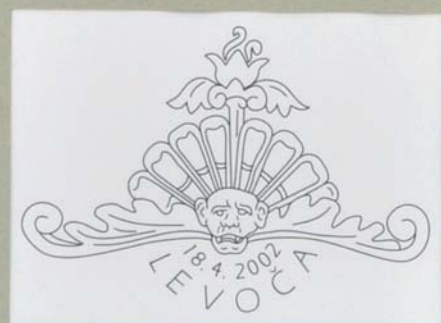
50 ROKOV
SLOVENSKA
NÁRODNÁ
GALERIA

◀ Ďalšie ocenenie v súťaži Grand Prix de l'Exposition WIPA (1998) získala známka s námetom obrazu Martina Benku: Krajina z Terchovej.

Another prize-winner at the Grand Prix de l'Exposition WIPA (1998) was the stamp depicting a picture by Martin Benka: The Terchová Countryside.

Die nächste Auszeichnung beim Wettbewerb Grand Prix de l'Exposition WIPA (1998) erhielt die Briefmarke „Landschaft in Terchová“, nach Vorlage des Gemäldes von Martin Benka.

▲ Výstavný panel s návrhom známky Levoča a obálky prvého dňa.
The exhibition panel with stamp designs of Levoča and first day cover.
Ein Ausstellungspaneel mit Entwürfen der Briefmarke „Levoča“ und des Ersttagsumschlages

Foto Eva Drobná

nungen stellen die ersten internationalen Erfolge der slowakischen Briefmarke dar.

Einen internationalen Preis in der Kategorie der im Stichtiefdruck gefertigten Briefmarken erhielt auch die Briefmarkenserie zum 400. Jahrestag der Synode von Žilina. Diese Auszeichnung dokumentiert sowohl die Qualität des gestalterischen Konzeptes als auch die des Stiches, der häufig als Kunsthandwerk bezeichnet wird. Martin Činovský's Übertragung eines umfangreichen Kunstdenkmals - eines Altarbildes aus dem 17. Jahrhundert - in einen Stich, präsentiert

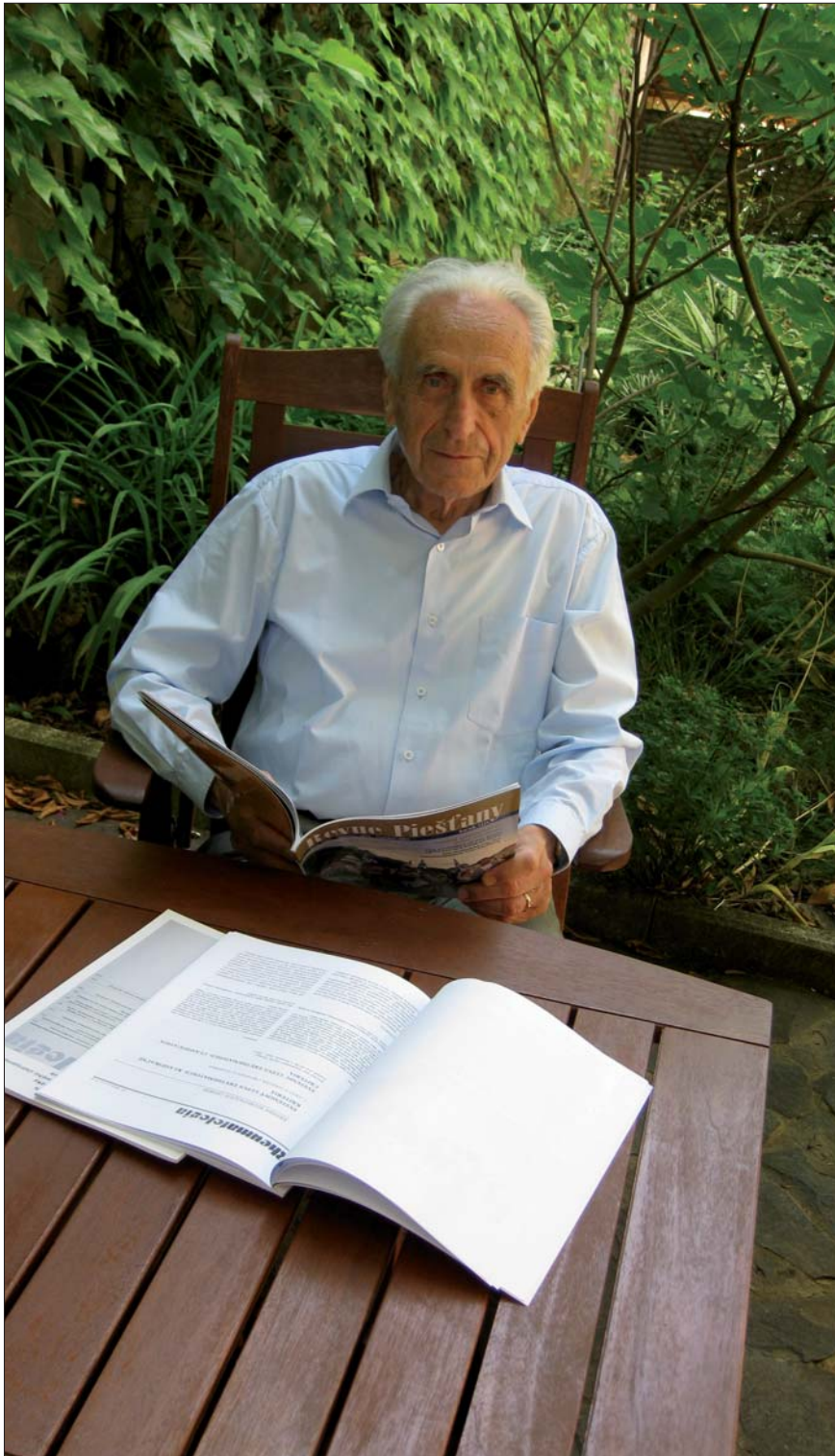
zweifellos das höchste Niveau dieser Form der Darstellung eines kostbaren Kunstwerkes als eines authentischen Werkes, und das auch in der Kunst unserer Gegenwart.

Im Verlauf der zwei Jahrzehnte der slowakischen Briefmarkenherstellung schuf Činovský eine Reihe von konzeptionellen Grafik-Entwürfen für Briefmarken und eine noch höhere Anzahl von Stichvorlagen für Briefmarken- und Postgrafik. Wir möchten jedoch betonen, dass nicht die umfangreiche Anzahl, sondern in erster Reihe das künstlerische Niveau seiner Werke aus ihm eine

Persönlichkeit der slowakischen Briefmarkenkunst macht.

Martin Činovský trägt einen wesentlichen Anteil an der Profilierung unserer Briefmarkenherstellung. Sein Kunstschaffen stellt einen bedeutenden Beitrag zur Präsentation der Slowakei, unserer Kultur und Kunst dar. ■

Die Briefmarken stammen aus der Sammlung von Alexander Urminský

Vzácný človek docent Tibor Urbánek

Vladimír Krupa

An Honourable
Man: Associate
Professor
Tibor Urbánek

Ein Geschätzter
Mensch,
Dozent
Tibor Urbánek

Významné životné jubileum - 90 rokov oslávil 1. októbra 2013 vzácny človek Tibor Urbánek, lekár, reumatológ, pedagóg a publicista. Rodák z Budmeríc po absolvovaní gymnázia v Malackách študoval na Lekárskej fakulte Slovenskej univerzity v Bratislave a Karlovej univerzity v Prahe, kde v roku 1948 promoval.

On October 1, 2013 this honourable man Tibor Urbánek, who is also a doctor, rheumatologist, teacher, and publicist, experienced an important landmark life-event, when he celebrated his 90th birthday. This native of Budmerice, upon completing secondary school in Malacky, went on to study at the Medical Faculty of the Slovak University in Bratislava and Charles University in Prague, where he graduated in 1948.

Ein bedeutendes Lebensjubiläum – seinen 90. Geburtstag – feierte am 1. Oktober 2013 Tibor Urbánek, herausragende Persönlichkeit, Arzt, Rheumatologe, Pädagoge und Publizist. Er wurde in Budmerice geboren und nach seinem Abschluss des Gymnasiums in Malacky studierte er an der Medizinischen Fakultät der Slowakischen Universität in Bratislava und der Karls-Universität in Prag, wo er 1948 promovierte.

Ako zdravotník vo vojenskej nemocnici v Banskej Bystrici sa zúčastnil Slovenského národného povstania a liečil ranených vojakov a partizánov. Je nositeľom pamätnej medaily SNP.

Praxoval u známeho lekára Štefana Kollára v kúpeľoch Piešťany, na internom oddelení Štátnej nemocnice v Piešťanoch a na reumatologickom oddelení Liečebného ústavu Národnej poisťovne v Trenčianskych Tepliciach u profesora Štefana Siťaja. Patrí k zakladateľom Národného ústavu reumatických chorôb v Piešťanoch, kde pracoval v rokoch 1953 – 1990. Zaslúžil sa o vybudovanie novej účelovej budovy ústavu a zastával tu aj funkciu zástupcu riaditeľa. Bol podpredsedom Slovenskej reumatologickej spoločnosti, členom federálneho výboru Čs. reumatologickej spoločnosti a jej čestným členom, členom francúzskej vedeckej spoločnosti Centre Oncologique et e Biologique de Recherche Appliquée a pracoval v Európskej lige proti reumatizmu. Je spoluzakladateľom Ligy proti reumatizmu na Slovensku.

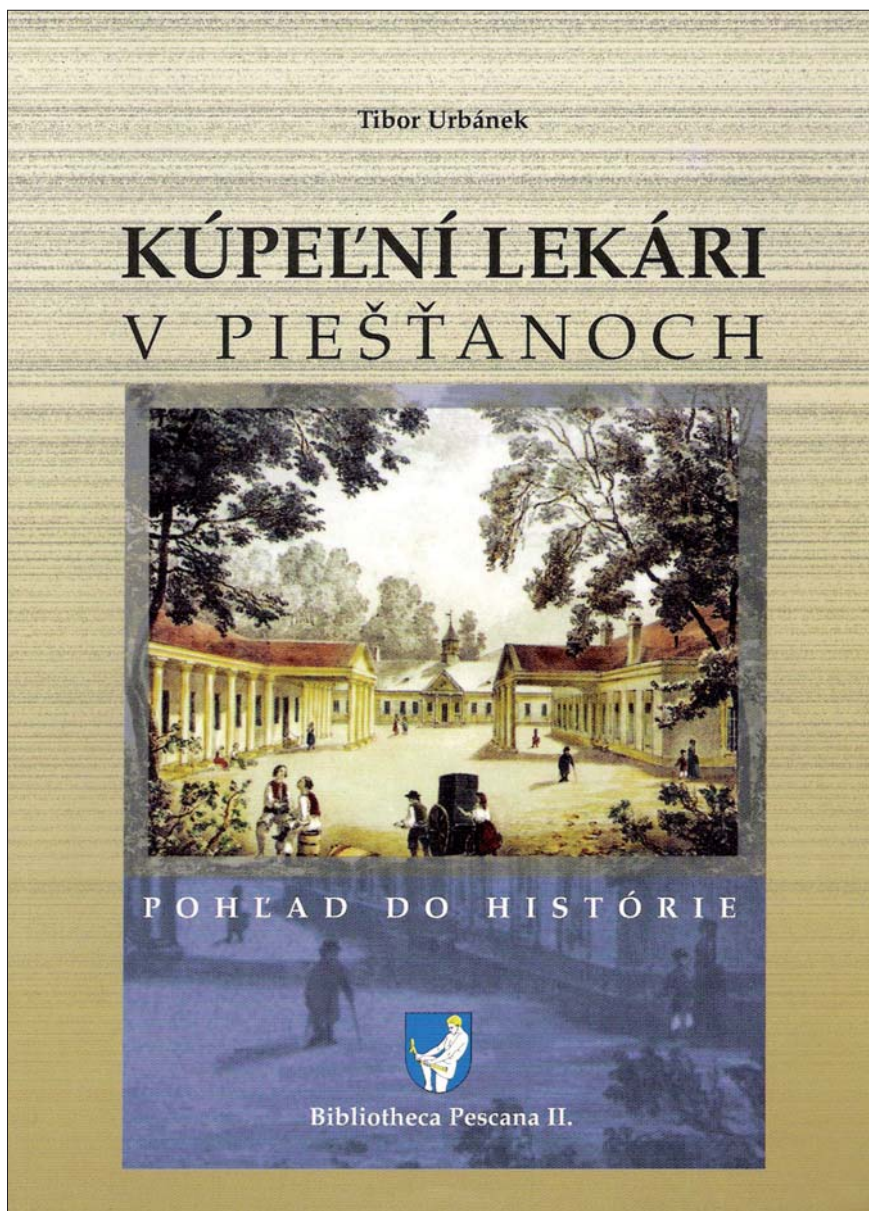
Popri klinickej práci sa podieľal na výskume reumatických chorôb (výskum epidemiológie reumatickej horúčky, reumatoidnej artritídy a i.). Je autorom a spoluautorom vedeckých publikácií a uverejnil množstvo vedeckých článkov, štúdií v domácich a zahraničných periodikách. Až do septembra 2013 bol šéfredaktorom časopisu Rheumatologia. Okrem odborných článkov publikoval aj populárno-náučné a štúdie z dejín medicíny a zdravotníctva. V roku 2003 bola vydaná jeho publikácia Kúpeľní lekári v Piešťanoch / Pohľad do histórie (vydavateľ Balneologické múzeum Piešťany).

Bol ocenený Medailou J. B. Gwotha, Medailou J. E. Purkyně, v roku 2003 mu primátor Remo Cicutto udelil Cenu mesta Piešťany a v roku 2012 získal Cenu predsedu Trnavského samosprávneho kraja.

Jubilantovi úprimne blahoželáme i v mene redakcie a prajeme mu veľa zdravia a spokojnosti. ■

As a medic in the military hospital in Banska Bystrica, he took part in the Slovak National Uprising (SNP) by treating soldiers and partisans. He was also awarded the SNP commemorative medal.

He did his internship under Doctor Štefan Kollár at the Piešťany Spa, at the internal department of the State Hospital in Piešťany,

▲ Obálka publikácie "Kúpeľní lekári v Piešťanoch"
The cover of the book "Spa Doctors in Piešťany"
Das Cover der Publikation "Kurärzte in Piešťany"

and at the rheumatology department of the National Insurance Medical Institute in Trenčianske Teplice under Professor Štefan Siťaj. He is one of the founders of the National Institute of Rheumatic Diseases, where he also worked from 1953 to 1990. He was instrumental in the construction of a new functional building for the institute, where he also held the position of Deputy Director. He was the Vice-President of the Slovak Rheumatology Society, a member of the federal committee of the Czechoslovak Rheumatology Society, of which he was also an honorary member, a member of the French Scientific Society Centre Oncologique et e Biologique de Recherche Appliquée, and also worked for the European League Against Rheumatism. He is the co-founder of the League Against Rheumatism in Slovakia.

In addition to his clinical work, he was also involved in research on rheumatic diseases (research into the epidemiology of rheumatic fever, rheumatoid arthritis, and others...). He is the author and co-author of professional scientific publications and has published numerous professional articles, studies in both domestic and international periodicals. Up until 2013, he was the chief editor of the magazine "Rheumatology". In addition to the professional scientific articles, he also published studies and popular-educational pieces on the history of medicine and healthcare. In 2003, he published a short book: Spa Doctors in Piešťany/A Historical Overview (published by the Balneological Museum).

He was awarded the J.B. Gwot Medal, the J.E. Purkyně Medal, and, in 2003, Mayor Remo Cicutto presented him with the Town

▲ Zo slávnostnej prezentácie knihy *Kúpeľní lekári*, 13. 12. 2003, zľava: docent Urbánek, riaditeľ Balneologického múzea Vladimír Krupa, primátor Remo Cicutto a generálny riaditeľ Slovenských liečebných kúpeľov Piešťany Milan Kramárik.
 From the ceremonially presentation of the book "Spa Doctors" on December 13, 2003: Associate Professor Urbánek, Director of the Balneological Museum Vladimír Krupa, Mayor Remo Cicutto, and the General Director of the Slovak Health Spa Piešťany Milan Kramárik.
 Ein Bild von der feierlichen Präsentation des Buches „Kurärzte in Piešťany“, 13. 12. 2003, v. l.: Dozent Urbánek, der Leiter des Balneologischen Museums Vladimír Krupa; der Bürgermeister Remo Cicutto und der Generaldirektor des Slowakischen Heilbades Piešťany Milan Kramárik

of Piešťany Award, and in 2012 he was given the Chairman's Award from the Trnava Self-Governing Authority.

In the name of the entire editorial staff, we would like to sincerely congratulate him on his landmark birthday and wish him lots of health and contentment. ■

Als Mediziner am Militärkrankenhaus in Banská Bystrica nahm er an dem Slowakischen Nationalaufstand teil und behandelte verwundete Soldaten und Partisanen. Er ist Träger der Gedenkmedaille für Verdienste im Slowakischen Nationalaufstand.

Seine praktischen Erfahrungen sammelte Tibor Urbánek bei dem bekannten Arzt Štefan Kollár im Heilbad Piešťany, in der Abteilung für Innere Medizin des Staatlichen Krankenhauses in Piešťany sowie der Abteilung für Rheumatologie am Institut für Therapie der Volkseigenen Versiche-

rungsanstalt in Trenčianske Teplice, bei Professor Štefan Sitaj. Er gehört zu den Mitbegründern des Nationalinstitutes für Rheumakrankheiten in Piešťany, in dem er in den Jahren 1953 bis 1990 wirkte. Er setzte sich für den Bau eines neuen, zweckmäßigen Gebäudes für das Institut ein und bekleidete hier auch die Funktion des stellvertretenden Institutsleiters. Außerdem hatte er die Funktionen als stellvertretender Vorsitzender der Slowakischen Gesellschaft für Rheumatologie inne, war Mitglied des Föderalen Ausschusses der Tschechoslowakischen Gesellschaft für Rheumatologie und deren Ehrenmitglied und Mitglied der französischen wissenschaftlichen Gesellschaft „Centre Oncologique et e Biologique de Recherche Appliquée“, und wirkte aktiv in der Europäischen Liga gegen Rheumatismus. Er ist ebenfalls Mitbegründer der Liga gegen Rheumatismus in der Slowakei.

Neben seiner Tätigkeit am Klinikum beteiligte sich Tibor Urbánek auch an der Erforschung von Rheumakrankheiten

(Forschung zur Epidemiologie des rheumatischen Fiebers, rheumatoiden Arthritis u. a.). Als Autor und Co-Autor verfasste er wissenschaftliche Publikationen und veröffentlichte zahlreiche wissenschaftliche Beiträge und Studien in in- und ausländischen Periodika. Bis Anfang 2013 war er als Chefredakteur der Zeitschrift „Rheumatologia“ tätig. Neben Fachartikeln publizierte er auch populärwissenschaftliche Beiträge und Studien zur Geschichte der Medizin und des Gesundheitswesens. Im Jahr 2003 erschien sein Buch „Kurärzte in Piešťany / Einblick in die Geschichte“ (Herausgeber: Balneologisches Museum).

Tibor Urbánek wurde mit der J. B. Gwoth-Medaille, sowie der J. E. Purkyně-Medaille ausgezeichnet. Im Jahr 2003 verlieh ihm Bürgermeister Remo Cicutto den „Preis der Stadt Piešťany“ und 2012 erhielt er den „Preis des Vorsitzenden des Selbstverwaltungskreises Trnava“.

Wir gratulieren dem Jubilar herzlich auch im Namen unserer Redaktion und wünschen ihm Gesundheit und Zufriedenheit. ■

Odišiel Jozef Babušek

Jozef Babušek Has Passed Away

Jozef Babušek ist gegangen

Drahomíra Moretová

V raveli o ňom, že sa narodil s ceruzkou v ruke, lebo od detstva rád kreslil. A nielen rád, ale aj dobre. A s humorom. Väčšinu svojho života prežil v Piešťanoch a tie mu v posledných rokoch života viackrát vzdali svoj hold za jeho jedinečnú tvorbu. V roku 2006 tu po prvýkrát vystavoval pri príležitosti svojich 85. narodenín. O rok neskôr sme krstili knižné vydanie prvého slovenského komiksu „Dozorca a väzeň“. Kniha vyšla pri príležitosti 60 rokov od jeho vydávania v časopise Šídlo. V roku 2009 bolo vydané unikátne dielo - „Jožinko dieťa svojich rodičov“, kompletne vydanie najdlhšie - 23 rokov - vychádzajúceho slovenského komiksu. Verejnosti bola táto kniha predstavená samozrejme v Piešťanoch. Odtiaľto sa dostal do sveta aj kalendár na rok 2011 s názvom „Jozef Schek: Známy aj neznámy“. K životnému jubileu Jožinka, ako pána Babuška oslovovali jeho priatelia, mu jeho obdivovatelia pripravili okrem deväťdesiatich čokoládových pralínok aj ďalšiu knihu - „Nielen Jožinko“. A jubilant? Ten by bol najradšej doma, bez publicity, bez rozruchu okolo neho. Skromný, ako vždy. Posledný rok žil Jozef Babušek - aj pre zdravotné problémy - v ústraní, tušiac svoj koniec.

Netradičná bola tiež jeho rozlúčka - jeho najbližší, dcéra s rodinou v Kanade, priatelia, známi na Slovensku i v Čechách položili na vodu (oceán, rieku, jazierko) červenú ružu a zapálili plávajúcu sviečku. A spomínali na Jožinkovu jedinečnosť. ■

Vo štvrtok 22. augusta 2013 nás vo veku nedožitých 92 rokov navždy opustil významný karikaturista a zakladateľ slovenského komiksu Jozef Babušek. „Odišiel tak, ako si to vždy prial - v tichosti a bez rozruchu okolo neho...“ napísala jeho dcéra Laura.

On Thursday August 22, 2013 at the age of nearly 92 the well-known cartoonist and founder of Slovak comics Jozef Babušek passed away. "He passed away just as he'd always wanted to - in silence, without a fuss being made around him..." wrote his daughter Laura.

Am Donnerstag, dem 22. August 2013, hat uns der bedeutende Karikaturist und Begründer des slowakischen Comics, Jozef Babušek, in einem Alter von knapp 92 Jahren, für immer verlassen. „Er ging so, wie er es sich immer wünschte - leise und ohne viel Aufhebens um seine Person...“, schrieb seine Tochter Laura.

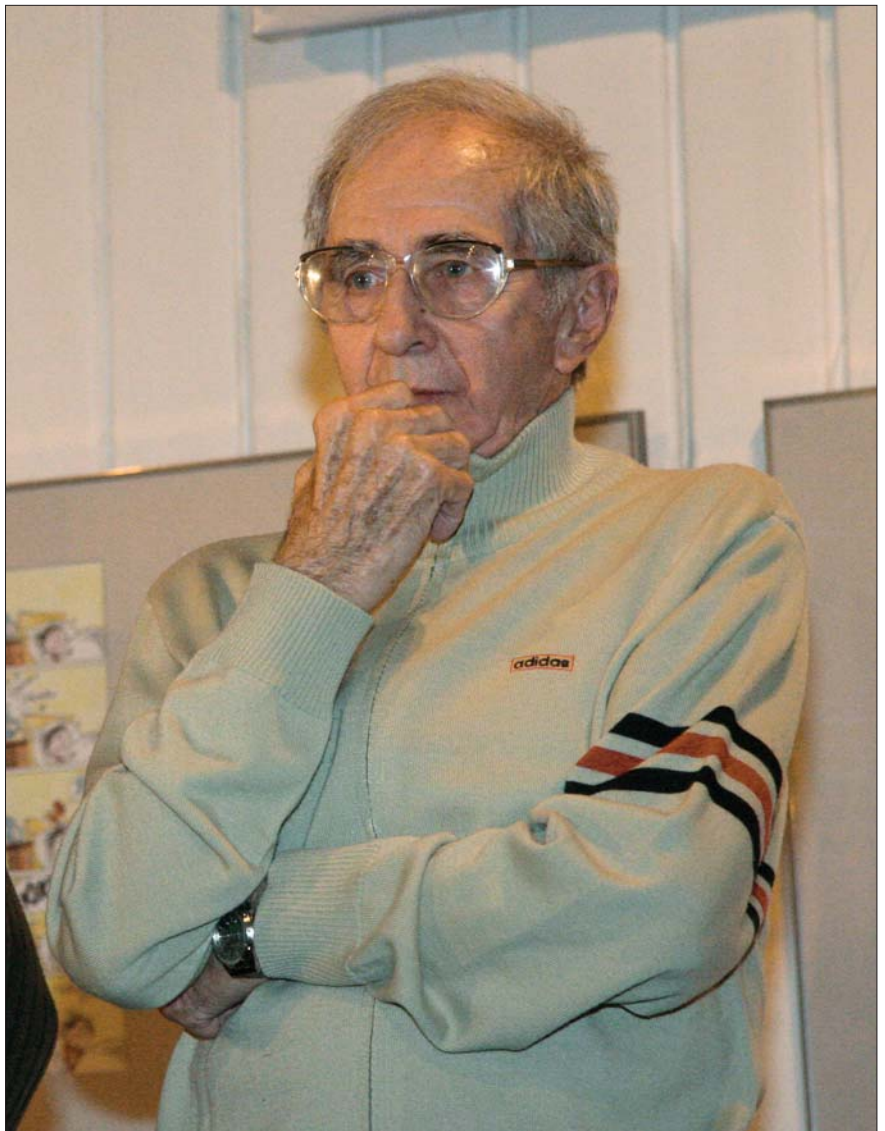

Foto Martin Palkovič

Publikations-tätigkeit in der Zeitschrift „Šidlo“. Im Jahr 2009 wurde das einmalige Werk - „Jožinko dieťa svojich rodičov“ (Jožinko, das Kind seiner Eltern) verlegt, eine komplette Ausgabe des mit 23 Jahren am längsten publizierten slowakischen Comics. Die offizielle Präsentation des Buches fand natürlich in Piešťany statt. Von hier aus nahm auch der Kalender 2011, mit dem Titel „Jozef Schek: Známy aj neznámy“ (Jozef Schek: bekannt und unbekannt) seinen Weg in die Welt. Zum Jubiläum schenkten seine Bewunderer „Jožinko“, wie Babušek von Freunden genannt wurde, neben 90 Schokopralinen auch ein weiteres Buch – „Nielen Jožinko“ (Nicht nur Jožinko). Und der Jubilar? Der wäre am liebsten zu Hause geblieben, ohne Publizität, ohne Rummel um seine Person. Bescheiden wie immer. Das letzte Jahr verbrachte Jozef Babušek, unter anderem auch wegen

It has been said of him, that he was born with a pencil in his hand, because since childhood he had always liked to draw. And he didn't just like drawing, but he did it well and with humour. He lived most of his life in Piešťany, a town, which more than once, in recent years, paid homage to his unique creations. In 2006, he exhibited here for the first time in honour of his 85th birthday. A year later, we christened a book of the first Slovak comic „Dozorca a väzeň“ (The Guard and the Prisoner), which was published to commemorate the 60th anniversary of its first publication in the magazine „Šidlo“. In 2009, a unique work was released – „Jožinko dieťa svojich rodičov“ („Joseph the Child of his Parents“), the complete publications of the longest – 23 years – running Slovak comic. Of course, the public release of this book was made in Piešťany. There was also a calendar published in 2011 with the title „Jozef Schek: Známy aj neznámy“ („Jozef Schek: Known and Unknown“). For the milestone 90th birthday of Jožinko, as Mr. Babušek was referred to by his friends, his admirers prepared not only ninety chocolate pralines, but another book as well – „Nielen Jožinko“ („Not Just Jožinko“). A party-person? He would much rather be home, without any

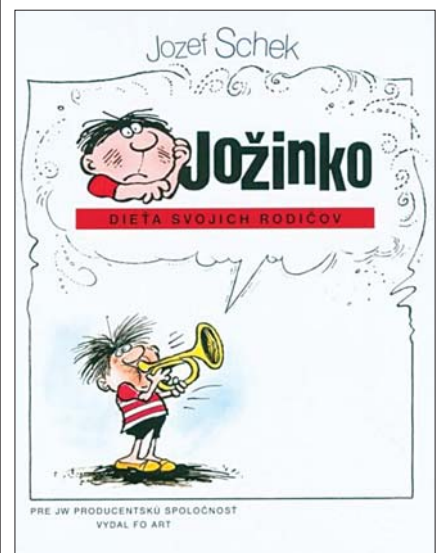
publicity or fanfare. Modest as always. During his final year, due to health problems, Jozef Babušek lived in seclusion awaiting his end.

Bidding him farewell was also done unconventionally - his closest relatives, his daughter with her family in Canada, friends, both in Slovakia and the Czech Republic, all put a red rose on a body of water (an ocean, river, or a lake) and lit a floating candle. In this way they pay tribute to his uniqueness. ■

Man sagte über ihn, dass er mit einem Bleistift in der Hand geboren wurde, da er von klein auf gern zeichnete. Und nicht nur gern, sondern auch gut und mit Humor. Die meiste Zeit seines Lebens verbrachte er in der Stadt Piešťany und die würdigte ihn mehrmals in den letzten Lebensjahren für sein einzigartiges Werk. Im Jahr 2006 stellte er hier anlässlich seines 85. Geburtstages zum ersten Mal aus. Ein Jahr später taufte wir die Buchausgabe des ersten slowakischen Comics mit dem Titel „Dozorca a väzeň“ (Gefängniswärter und Gefangener), erschienenen anlässlich 60 Jahre seiner

gesundheitlicher Probleme, zurückgezogen, in Vorahnung seines nahenden Endes.

Besonders war auch der Abschied von ihm - seine Liebsten, die in Kanada lebende Tochter mit Familie, Freunde und Bekannte in der Slowakei und Tschechien, legten eine Rose aufs Wasser (Ozean, Fluss, Teich) und zündeten eine schwimmende Kerze an. Und schwelgten in Erinnerungen an den einzigartigen Jožinko. ■

V roku 2013 si pripomíname 80. výročie otvorenie prvej komplexnej vlastivednej expozície Piešťanského (dnešného Balneologického) múzea a 70. výročie úmrtia zakladateľa múzea Imricha Wintera.

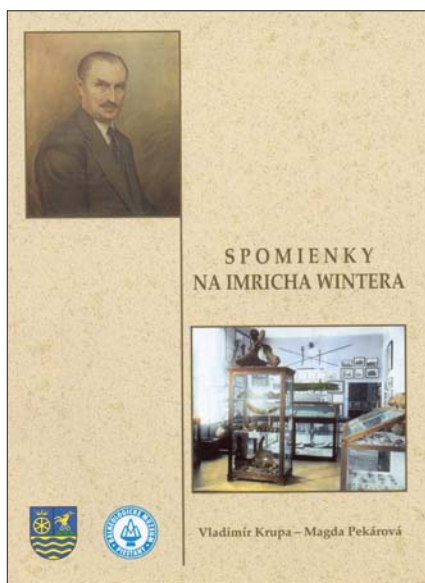
The year 2013 marks the 80th anniversary of the opening of the first comprehensive historical exhibition of the Piešťany (the present day Balneological) Museum and the 70th anniversary of the death the museum's founder Imrich Winter.

Im Jahr 2013 feiern wir den 80. Jahrestag der Eröffnung der ersten umfassenden landeskundlichen Exposition des Museums von Piešťany (heutiges Balneologisches Museum) und gedenken gleichzeitig des 70. Todestages von Museumsbegründer Imrich (Emmerich) Winter.

Foto Eva Drobná

▲ Imrich Winter s manželkou Mariannou a dcérami.
Imrich Winter with his wife Marianna and daughters.
Imrich Winter mit Ehefrau Marianna und den Töchtern

▲ Titulná strana publikácie o Imrichovi Winterovi
The title page of the book about Imrich Winter.
Die Titelseite der Publikation über Imrich Winter

Spomienka na Imricha Wintera

Memories of Imrich Winter Erinnerung an Imrich Winter

Vladimír Krupa

Pri tejto príležitosti usporiadalo Balneologické múzeum 1. augusta 2013 v Mestskom parku pred hlavnou expozíciou múzea slávnostnú prezentáciu novej publikácie „Spomienky na Imricha Wintera“. Publikáciu sme si uctili osobnosť a prácu Imricha Wintera, ktorý je menej známy ako jeho brat Ľudovít a stojí akoby v jeho tieni. Ale ani Imrichov podiel na rozvoji kúpeľov nebol zanedbateľný. S bratom Ľudovítom tvorili ideálnu dvojicu riaditeľov kúpeľov. Zatiaľ čo Ľudovít sa venoval skôr ekonomickému chodu podniku, Imrich Winter so svojimi znalosťami cudzích jazykov a cieľavedome budovanými kontaktmi na domácu i zahraničnú klientelu sa zaoberal propagáciou a zvyšovaním návštevnosti kúpeľov. Organizoval mnohé aktivity, ktoré mali návštevníkom kúpeľov spríjemniť voľný čas a tvorili pridanú hodnotu tunajších kúpeľov. Bol zakladateľom piešťanského golfového klubu. Jeho zásluhou sa tu rozvíjali i ďalšie športové kluby pestujúce šerm, tenis, jazdu na koni. Organizoval strelecké preteky a rôzne kultúrne podujatia. Vďaka svojim záujmom o literatúru, výtvarné umenie, hudbu, históriu a archeológiu mal k týmto aktivitám prirodzený vzťah.

V prvej časti publikácie sú zaradené kapitoly o osobnosti zakladateľa múzea a predsedu Piešťanskej muzeálnej spoločnosti I. Wintera. Po životopisnej kapitole „Spomienky na Imricha

Wintera“ nasleduje kapitola „Imrich Winter, Piešťanská muzeálna spoločnosť a dejiny piešťanského (dnešného Balneologického) múzea“ venovaná jeho pôsobeniu v piešťanskom múzeu, ale zaoberajúca sa aj históriou múzea a Piešťanskej muzeálnej spoločnosti. Imrich Winter inicioval vznik golfového ihriska (1914) v Piešťanoch a založenie Piešťanského golfového klubu. Tejto problematike je venovaná kapitola „Imrich Winter a dejiny golfu v Piešťanoch“. Jeho zberateľským aktivitám je venovaná ďalšia kapitola. Na záver tejto časti je zaradená výberová bibliografia k dejinám múzea a k osobnosti Imricha Wintera.

Veľmi cenná je druhá časť knihy, ktorú sme nazvali „Spomienky na mladosť“. Je to vôbec prvé slovenské vydanie „Spomienok“, ktoré napísal a v roku 1930 formou malej knižky v maďarskom jazyku pod názvom Emlékezések vydal Imrich Winter. Z maďarčiny ju preložil Juraj Pekarovič. Venoval ich bratovi Ľudovítovi: „Staršiemu bratovi Lajosovi Winterovi pri príležitosti šesťdesiatych narodenín s láskou venuje Imre Winter, Piešťany, 1. novembra 1930.

„Chcem zapáliť kahanec na oltári bratskej lásky, čím si pri príležitosti 60. narodenín brata Lajosa spomeniem na nebohých drahých rodičov a pripomeniem niekoľko takých momentov, v ktorých všetci čitatelia mojich spomienok nájdu

základný kameň, ktorý je výtvorom mnohočlennej rodiny a stavba na ňom pevne odoláva búrkam času.“

Publikáciu dopĺňajú zaujímavé historické čiernobiele, ale i kolorované či farebné fotografie. Pochádzajú zo zbierok a fotoarchívu Balneologického múzea, ale poskytli ich aj rodinní príslušníci – predovšetkým Kristína Stankovská, vnučka I. Wintera a jeho vnučky žijúce v Paríži Katarína a Blanka Ballo.

V roku 2012 vyšla kniha nemeckého spisovateľa, hudobného publicistu a dramaturga Kaya Zeisberga Marmorpalast, ktorú do slovenčiny preložil Juraj Gigac pod názvom Mramorový palác s podtitulom Piešťanský román. Autor sa inšpiroval životom Ľudovíta Wintera. V súčasnosti pripravuje románové spracovanie osudov jeho brata Imricha pod názvom Pán Luna, ktoré bude voľným pokračovaním predošlej knihy a malo by byť vydané koncom tohto roku. ■

In honour of this occasion the Balneological Museum, on August 1, 2013, held in the Town Park, before the opening of the museum's main exhibition, a ceremonial presentation of the new book "Memories of Imrich Winter". The

▼ Zo slávnostnej prezentácie publikácie 1. augusta 2013: Kristína Stankovská (vnučka Imricha Wintera) a riaditeľ múzea Vladimír Krupa.

From the ceremonially presentation of the book on August 1, 2013: Kristína Stankovská (Imrich Winter's granddaughter) and museum director Vladimír Krupa.

Ein Bild von der feierlichen Präsentation der Publikation am 1. August 2013: Kristína Stankovská (eine Enkelin von Imrich Winter) mit dem Museumsleiter Vladimír Krupa

Foto Eva Drobná

publication is meant to honour the person and the work of Imrich Winter, who is not as well-known as his brother Ľudovít and seems to be standing in his shadow. Imrich's involvement in the development of the spa was more than merely trivial. With his knowledge of languages and his purposeful cultivation of contacts with both domestic and foreign clients, Imrich Winter was very involved in the promotion of the spa and increasing its number of guests. He organized many activities that made the guests' free time more enjoyable and also created added value for the spa during this period. These activities included cultural and sporting events. He founded the Piešťany golf club and also, as a result of his efforts, there was further growth and development of various sports clubs focusing on such activities as

dedicated to his work at the Piešťany Museum as well as dealing with the history of the museum and the Piešťany Museum Society. Imrich Winter initiated the establishment of the Piešťany Golf Course. This issue is dealt with in the chapter "Imrich Winter and the History of Golf in Piešťany". Another chapter is devoted to his collector's activities. The end of this section includes a selected bibliography on the history of the museum and the person and the man who was Imrich Winter.

The second half of the book, which is called "Memories of Youth" is quite special indeed. It is the first-ever Slovak publication of "Memories", which was written in 1930 in the form of a booklet in Hungarian under the title "Emlékezések" ("Memories" in Hungarian) and

multi-member family and the edifice constructed upon it that will resist the storms of time."

The publication is complete with interesting historical, black and white, as well as colour, photographs. They come from the collection and photo archive of the Balneological Museum, as well as from family relatives – especially Kristína Stankovská, I. Winter's granddaughter, as well as from his granddaughters living in Paris, Katarína and Blanka Ballo.

In 2012, the book "Marmorpalast" was published by the German author, music journalist, and dramatist Kay Zeisberg, which was translated into Slovak by Juraj Gigac and released under the title "Mramorový palác" (Marble Palace) with the subtitle "Piešťanský román" (A Piešťany Novel). The author was inspired by the life of Ľudovít

Foto archív Balneologického múzea

▲ Prejav Imricha Wintera pri slávnostnom otvorení expozície múzea 29. júna 1933.

A speech by Imrich Winter at the opening ceremony of a museum exhibition on June 29, 1933.

Imrich Winter während seiner Ansprache zur feierlichen Eröffnung der Museumsexposition am 29. Juni 1933

fencing, tennis, horseback riding and also organized shooting competitions. Thanks to his interest in literature, creative art, music, history and archaeology, he had a natural inclination toward such activities.

The first part of the publication includes chapters regarding the personality of the founder of the museum and chairman of the Piešťany Museum Society - I. Winter. After a biographical chapter, "Memories of Imrich Winter" continues with the chapter "Imrich Winter, the Piešťany Museum Society and the history of the Piešťany (present day Balneological) Museum", which is

published by Imrich Winter. Juraj Pekarovič translated the text from Hungarian to Slovak. Imrich dedicated this booklet to his brother Ľudovít with the words, "I dedicate this to my older brother Lajos Winter on his sixtieth birthday, with love, Imre Winter, Piešťany, 1 November 1930.

„I would like to light a lamp on the altar of brotherly love, and on the occasion of my brother Lajos' 60th birthday, take the time to remember our dearly departed parents and reflect upon and recall all the moments, in which all readers of my memoirs will find the cornerstone created by this

Winter. He is currently working on a novel focusing on the life of his brother Imrich under the title "Pán Luna" (Mr. Luna), which will be a loose continuation of the previous book and should be released at the end of this year. ■

■
Anlässlich dieser Gedenktage veranstaltete das Balneologische Museum am 1. August 2013 im städtischen Park, vor dem Hauptgebäude des Museums, die feierliche

▲ Imrich Winter s manželkou náváb z Bhópálu na Kúpeľnom ostrove (1937)
 Imrich Winter with the wife of the Nawab of Bhopal on the Spa Island (1937).
 Imrich Winter mit der Ehefrau des Nawab von Bhopal auf der Kurinsel (1937)

Präsentation einer neuen Publikation mit dem Titel „Erinnerungen an Imrich Winter“. Dieses Buch soll ein Zeichen unserer Wertschätzung für die Persönlichkeit und das Werk von Imrich Winter sein, der nicht so bekannt ist wie sein Bruder Ludwig und ein wenig in dessen Schatten zu stehen scheint. Dabei war Imrichs Beitrag an der Entwicklung des Heilbades auch nicht gerade unerheblich. Mit Bruder Ludwig bildeten sie ein ideales Gespann für die Leitung des Heilbades. Während sich Ludwig mehr mit den wirtschaftlichen Angelegenheiten des Unternehmens befasste, widmete sich Imrich

Winter mithilfe seiner Sprachkenntnisse und zielstrebig aufgebauter Kontakte zur in- und ausländischen Klientel, der Vermarktung des Heilbades und der Steigerung seiner Besucheranzahl. Er organisierte zahlreiche Aktivitäten, die den Kurgästen ihre Freizeit angenehmer gestalten und das Heilbad aufwerten sollten. Es waren Kultur- und Sportveranstaltungen – Imrich Winter gründete den Golfclub von Piešťany und auch dank seines Einsatzes etablierten sich hier Clubs von Sportarten wie Fechten, Tennis und Reiten, es wurden Schießwettbewerbe veranstaltet. Dank

seines Interesses an Literatur, bildender Kunst, Musik, Geschichte und Archäologie hatte er zu all diesen Aktivitäten einen natürlichen Bezug.

Den ersten Teil der Publikation bilden Kapitel zur Person des Museumsbegründers und Vorsitzenden der Museumsgesellschaft von Piešťany, I. Winter. Dem biographischen Kapitel „Erinnerungen an Imrich Winter“ folgt das Kapitel „Imrich Winter, die Museumsgesellschaft von Piešťany und die Geschichte des Museums von Piešťany (des heutigen Balneologischen Museums)“, gewidmet seiner Wirkung in dieser Institution sowie der Geschichte des Museums und der Museumsgesellschaft. Imrich Winter initiierte die Entstehung der örtlichen Golfanlage (1914) und die Gründung des Golfclubs von Piešťany. Mit diesem Thema befasst sich das Kapitel „Imrich Winter und die Geschichte des Golfs in Piešťany“. Auf seine sammlerischen Aktivitäten bezieht sich das nächste Kapitel. Den Abschluss dieses Teils bildet eine Auswahl der Bibliografie zur Geschichte des Museums und der Person von Imrich Winter.

Sehr wertvoll ist der zweite Teil des Buches, den wir „Erinnerungen an die Jugend“ genannt haben. Hierbei handelt es sich um die erste slowakische Auflage der von Imrich Winter verfassten „Erinnerungen“, die 1930 in Form eines kleinen Buches unter dem Titel „Emlékezések“, in der ungarischen Sprache erschienen. Ins Slowakische übersetzte sie Juraj Pekarovič. Die „Erinnerungen“ widmete der Autor seinem Bruder Ludwig: „Meinem älteren Bruder Lajos Winter zum Anlass des 60. Geburtstages widmet mit Liebe Imre Winter, Piešťany, 1. November 1930.

„Ich möchte ein Licht am Altar der Bruderliebe entzünden, womit ich zum Anlass des 60. Geburtstages von Bruder Lajos den geliebten verstorbenen Eltern gedenken möchte und Erinnerungen an einige Momente aufleben lasse, in denen alle Leser meiner Memoiren den Grundstein finden, der die Schöpfung einer großen Familie ist und ein Gerüst trägt, das den Stürmen der Zeit beharrlich trotzt.“

Eine interessante Ergänzung der Publikation bilden historische Aufnahmen in Schwarz-Weiß, koloriert oder in Farbe. Sie stammen aus den Sammlungen und dem Fotoarchiv des Balneologischen Museums, einige jedoch stellten die Nachkommen – insbesondere Kristína Stankovská, eine Enkelin von I. Winter sowie seine in Paris lebenden Enkelinnen Katarína und Blanka Ballo, zur Verfügung.

Im Jahr 2012 erschien das Buch „Marmorpalast“ des deutschen Schriftstellers, Musikpublizisten und Drehbuchautors Kay Zeisberg. Die slowakische Übersetzung von Juraj Gigac erschien unter dem Titel „Mramorový palác“, mit dem Untertitel „Piešťanský román“. Seine Inspiration schöpfte der Autor aus dem Leben von Ludwig Winter. Aktuell bereitet er einen neuen Roman unter dem Titel „Herr Luna“ vor, in dem er das Lebensschicksal seines Bruders Imrich verarbeitet und der eine freie Fortsetzung des ersten Romans bilden wird. Das Werk soll Ende dieses Jahres erscheinen. ■

Stratené Františkove kúpele

The Lost František's Spa
Das verlorene Franzbad

Martin Kostelník

▲ Františkove kúpele na kolorovanej pohľadnici odoslanej v roku 1903.
František's Spa in a coloured postcard sent in 1903.
Das Franzbad auf einer kolorierten Ansichtskarte, versendet im Jahre 1903

▼ Rez budovou, autor Emanuel (Manó) Pollák.
A section of the building, designer Emanuel (Manó) Pollák.
Ein Querschnitt des Gebäudes, Autor: Emanuel (Manó) Pollák

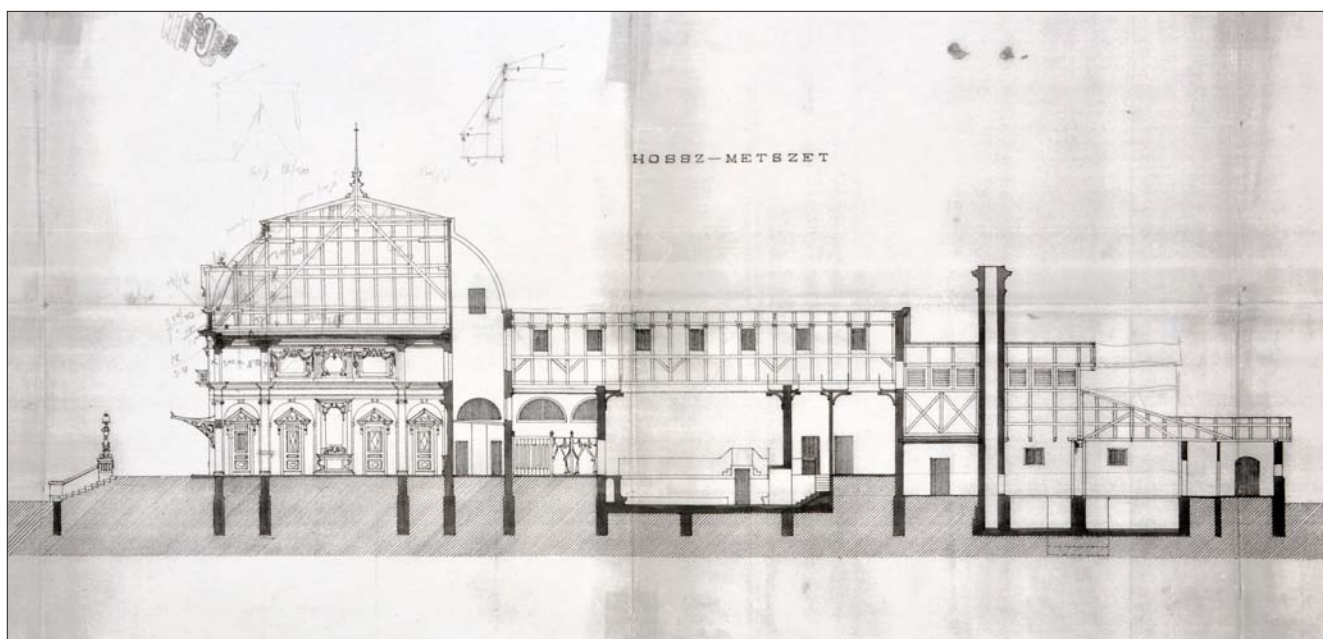

Foto archív SLKP

V tomto roku si pripomíname 115 rokov od otvorenia dnes už neexistujúcich Kúpeľov Františka Jozefa, skrátene nazývaných aj Františkove kúpele. Honosná budova patrila k prvým väčším stavebným aktivitám nájomcov kúpeľov Winterovcov priamo na Kúpeľnom ostrove. Stála na voľnom priestranstve v kotline pod hrádzou, neďaleko nájazdu na vtedy ešte drevený most cez rieku Váh. Pomenovaná bola na počesť panovníka Františka Jozefa I. (panoval v rokoch 1848 – 1916) a otvorená v roku 50. výročia jeho nástupu na trón.

This year marks 115 years since the opening of the, now non-existent, Jozef František Spa, for short known as František's Spa. This spectacular building was one of the first major construction activities carried out directly on the Spa Island by the Winter family, who were the lease-holders of the spa. It stood in the open area in the hollow below the river embankment, not far from the ramp leading to the, at the time still, wooden bridge that led across the Váh River. It was named in honour of Emperor Franz Joseph I (who reigned from 1848 to 1916) and opened on the 50th anniversary of his accession to the throne.

In diesem Jahr jährt sich zum 115. Mal die Eröffnung des heute nicht mehr existierenden Franz-Joseph-Bades, kurz auch Franzbad genannt. Das prachtvolle Objekt gehörte zu den ersten größeren baulichen Aktivitäten der Heilbad-Pächter Winters direkt auf der Kurinsel. Es stand auf einem freien, offenen Gelände im Tal unter dem Deich, unweit der Zufahrt zu der damals noch hölzernen Brücke über den Fluss Waag. Benannt wurde es zu Ehren des Herrschers Franz Joseph I. (er regierte in den Jahren 1848 bis 1916) und eröffnet im Jahre seines 50. Thronjubiläums.

Foto archív Balneologického múzea

Tento jednopodlažný objekt s pôdorysom v tvare písmena T bol postavený podľa projektu architekta Emanuela (Manó) Polláka, rodáka zo Sučian (1854), ktorý študoval v Stuttgarte a v Paríži na École des Beaux-Arts. Slávnostné otvorenie moderných a plne vybavených kúpeľov na poskytovanie liečebných procedúr sa uskutočnilo 3. júla 1898. V interiéri hlavného traktu sa nachádzal väčší bazén s termálnou vodou, tzv. zrkadlisko, a po jeho stranách boli odpočívárne. V nich trávili pacienti predpísaný odpočinok po kúpeli v celotelovom zábale. V budove sa nachádzali dva bazény. Zrkadlisko bolo väčšie a malo plochu 60 m². V ľavom bočnom krídle bol umiestnený menší bazén, tzv. kniežací kúpeľ, s plochou 10 m² a vlastnou predsieňou. Okolo zrkadliska boli odpočívárne. Zo vstupnej haly bol prístup do bočných krídel, kde sa v každom nachádzalo 7 samostatných kabín na individuálne bahenné a vaňové kúpele. Obsluhujúci personál mal k nim prístup samostatnou chodbou, takže nedochádzalo k rušeniu hostí počas prípravy a údržby jednotlivých kúpeľov. Ďalej sa v budove nachádzalo inhalatórium, sprchy, šatne, čakáreň a ostatné potrebné balneoterapeutické vybavenie.

Napriek novému a komfortnému vybaveniu však kúpeľní hostia začali uprednostňovať pobyt v tzv. Starom kúpeli (dnešné Napoleonské kúpele). Dôvodom boli technické problémy. Keďže Františkove kúpele neboli postavené v blízkosti prameňov, musela sa termálna voda dopravovať potrubím, čím dochádzalo k jej ochladzovaniu. Taktiež dochádzalo k prenikaniu spodnej vody do bazénov pri kolísaní hladiny Váhu. Preto sa budova už koncom 20. rokov 20. storočia prestala využívať na terapeutické účely.

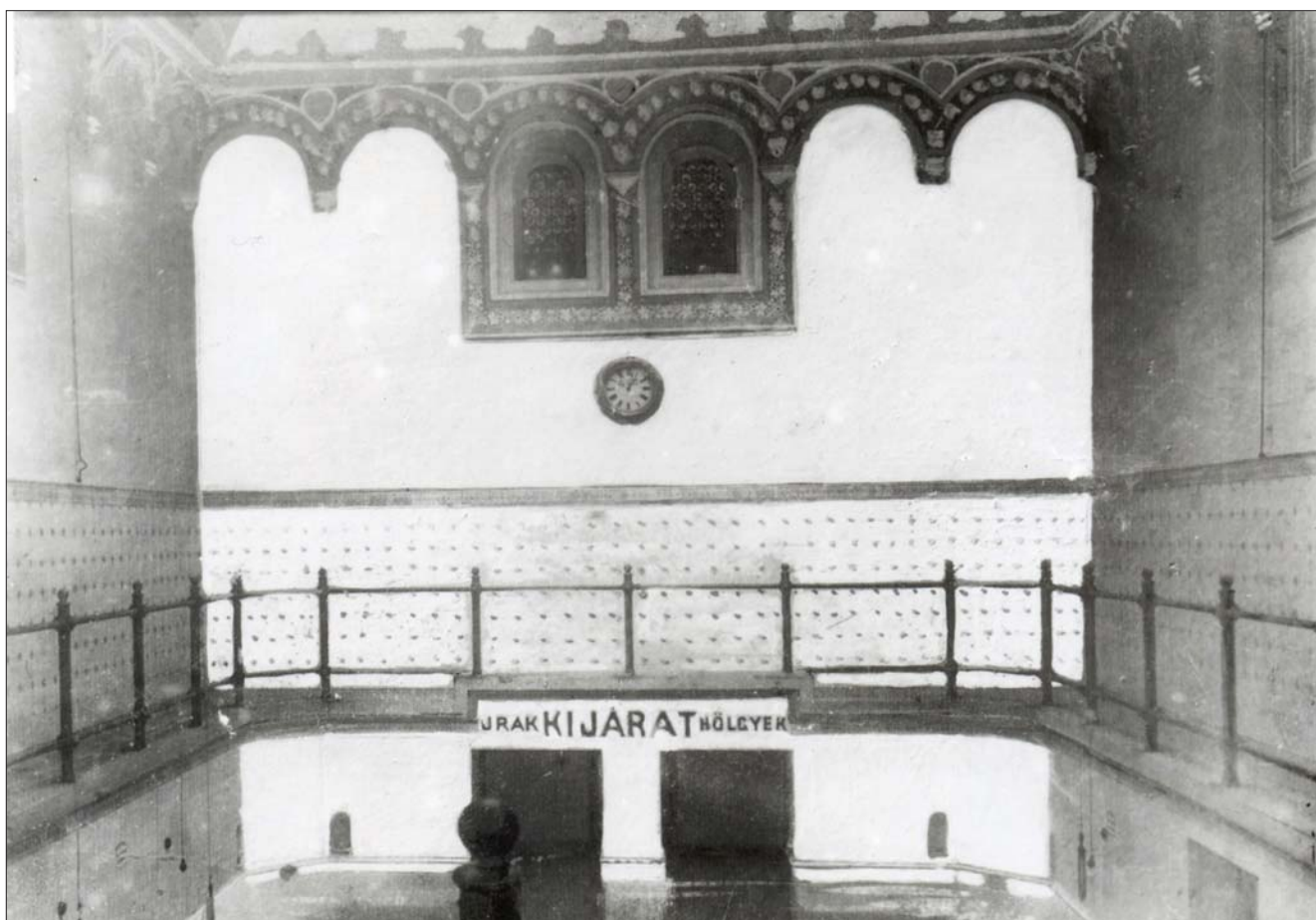
V období 1. svetovej vojny vznikla myšlienka objektu stavebne upraviť. Ľudovít Winter poveril už známych budapeštianskych architektov Ármina Hegedúsa a Henrika Böhma vypracovaním plánov prestavby. Projekt rátať aj s nadstavaním ďalšieho podlažia, avšak nakoniec sa nerealizoval. Po ukončení kúpeľnej prevádzky budova slúžila v podstate ako sklad. Aj po skončení 2. svetovej vojny a nástupe socializmu sa hľadala alternatíva na možné využitie budovy. Uvažovalo sa o jej využití na kultúrne účely. Vypracovali sa plány prestavby. V hlavnom trakte mala byť sála s javiskom. Avšak ani tento zámer sa nerealizoval. Nakoniec bola budova v roku 1967 údajne kvôli porušenej statike asanovaná. Kúpeľný ostrov tak prišiel o jednu zo svojich dominant a Piešťany o kus nádhornej architektúry. ■

◀ Vstupná hala bola honosná.
The entrance hall was spectacular.
Die Eingangshalle war luxuriös.

▲ Kabína pre individuálne kúpele.
Cabins for individual baths.
Eine Kabine für Einzelbäder

▼ Zrkadlo, bazén na spoločné kúpanie. Vpravo vstup pre ženy, vľavo pre mužov.
The Mirror Pool, pool for common bathing. The right entrance for women and the left entrance for men.
Spiegelbad, das gemeinschaftliche Schwimmbecken; rechts der Zutritt für Damen, links für Herren

▲ Odpočívárne a vstup do zrkadliska v hlavnom trakte budovy.
Relaxation rooms and entrance to the Mirror Pool in the main section of the building.
Ruheräume und der Eingang zum Spiegelbad im Hauptgebäude

▼ Zrkadlisko počas asanácie v roku 1967.
The reflecting pool during the demolition in 1967.
Das Spiegelbad während des Abrisses im Jahr 1967

This single-storey building with a floor-plan in the shape of a T was built according to a design by the architect Emanuel (Manó) Pollák, a native of Sučany (1854), who studied in Stuttgart and in Paris at the École des Beaux-Arts. The ceremonial opening of this modern and fully-equipped spa offering healing treatments, took place on July 3, 1898. Inside the main part of the building was a larger pool with thermal water, a so-called "Mirror Pool", and along both sides were relaxation rooms. These rooms were used by patients, who had been prescribed rest after their bath in a full-body wrap. There were two pools in the building. The "Mirror Pool" was the bigger of the two with an area of 60 m². In the left, side wing there was a smaller pool, the so-called "Princely Bath" with an area of 10 m² and its own entrance hall. There were relaxation rooms surrounding the Mirror Pool. The entrance hall led to the two side wings, in each of which were 7 individual cabins for individual mud or bath spas. The spa workers accessed these areas through a separate hall, so that they wouldn't disturb the patients while they prepared and maintained the individual baths. The building also was equipped with an "inhalatorium", showers, locker rooms, a waiting room, and all other necessary balneo-therapeutical equipment.

Despite the new and comfortable equipment, spa guests, however, began opting for accommodations in the so-called Old Spa (the present day Napoleon Spa). This was mostly due to technical problems. Since František's Spa was not built near the springs, the thermal water had to be transported by pipeline during which the water also cooled. In addition, there was leakage of ground water into the pools as a result of the ever-changing levels of the Váh. This is why, at the end of the 1920's the building ceased to be used for therapeutic purposes.

During World War I, there were thoughts of modifying the building. Ludovít Winter commissioned the well-known Budapest architects Ármin Hegedűs and Henrik Böhm to come up with a design for the remodelling. The designs also included adding another floor, however, in the end, the plans fell through. After the building ceased its function as a spa, it was used mainly as a warehouse. After World War II and the beginning of the socialist era they began to look for other ways how to use the building. Consideration was given to using the building for cultural purposes. Designs were made for the reconstruction. There was to be an auditorium with a stage in the main part of the building. However, these plans fell through as well. In the end, in 1967, the building was demolished. And so, the Spa Island lost one of its most dominant structures and Piešťany a part of its beautiful architectural heritage. ■

Errichtet wurde dieses einstöckige Gebäude mit T-förmigem Grundriss nach dem Entwurf des in Sučany (1854) geborenen Architekten Emanuel (Manó) Pollák, der in Stuttgart und an der École Beaux-Arts in Paris studierte. Die feierliche Eröffnung der modernen und voll ausgestatteten Einrichtung für kurtherapeutische Behandlungen fand am 3. Juli 1898 statt. Im Inneren des Hauptgebäudes befand sich ein größeres Bassin mit Thermalwasser, das sog. Spiegelbad, mit Ruheräumen auf beiden Seiten. Darin verbrachten die Kurgäste, in einer Ganzkörperpackung, die angeordnete Ruhe nach einem Bad. Das Gebäude verfügte über zwei Bassins. Das Spiegelbad mit einer Fläche von 60 m², war das größere von beiden. Im linken Seitenflügel gab es ein kleineres Becken, das sog. Fürstenbad, mit einer Fläche von 10 m² und einem eigenen Vorraum. Rund um das Spiegelbad befanden sich Ruheräume. Von der Eingangshalle aus gab es einen Zugang zu den Seitenflügeln mit je sieben abgetrennten Kabinen

für individuelle Schlamm- und Wannenbäder. Das bedienende Personal hatte zu ihnen Zutritt durch einen separaten Flur, sodass es während der Vorbereitung und Wartung der einzelnen Bäder zur keinerlei Störung der Kurgäste kam. Darüber hinaus war das Gebäude mit einem Inhalatorium, Duschen, Umkleidekabinen, einem Warteraum und sonstigem, für die balneologische Therapie notwendigen Equipment ausgestattet.

Trotz der neuen und komfortablen Einrichtung begannen die Kurgäste jedoch einen Aufenthalt im sog. Alten Bad (heutiges Napoleonbad) vorzuziehen. Der Grund dafür waren technische Probleme. Da das Franzbad nicht in der Nähe der Quellen erbaut wurde, musste das Thermalwasser durch Rohrleitungen transportiert werden, wodurch es zu seiner Abkühlung kam. Zudem kam es bei Pegelschwankungen der Waag zum Eindringen des Grundwassers in die Becken. Aus diesen Gründen wurde das Gebäude bereits Ende der 20er Jahre des 20. Jahrhunderts nicht mehr zu therapeutischen Zwecken genutzt.

Während des 1. Weltkrieges entstand die Idee zur baulichen Umgestaltung des Objektes. Mit der Ausarbeitung der Umbaupläne betraute Ludwig Winter die bereits namhaften Budapester Architekten Ármin Hegedűs und Henrik Böhm. Das Projekt sah auch den Anbau eines weiteren Stockwerkes vor, der letztendlich jedoch nicht umgesetzt wurde. Nach dem Schließen des Kurbetriebes diente das Gebäude im Grunde als Lager. Auch nach dem Ende des 2. Weltkrieges und dem Beginn des Sozialismus wurde noch nach einer Alternative für die mögliche Nutzung des Objektes gesucht. In Betracht kam sein Einsatz für kulturelle Zwecke. Umbaupläne wurden ausgearbeitet. Im Hauptgebäude war ein großer Saal mit Bühne vorgesehen. Auch dieses Vorhaben wurde jedoch nie realisiert. Schließlich wurde das Gebäude im Jahr 1967 abgerissen, angeblich wegen der gefährdeten Statik. Die Kurinsel verlor damit eines ihrer Wahrzeichen und Piešťany ein Stück wunderschöner Architektur. ■

▼ Model Františkových kúpeľov, mierka 1 : 100, autor Marek Kvetan, 2013.
A model of František's Spa, scale 1:100, designer Marek Kvetan, 2013.
Ein Modell des Franzbades, Maßstab 1 : 100, Autor Marek Kvetan, 2013

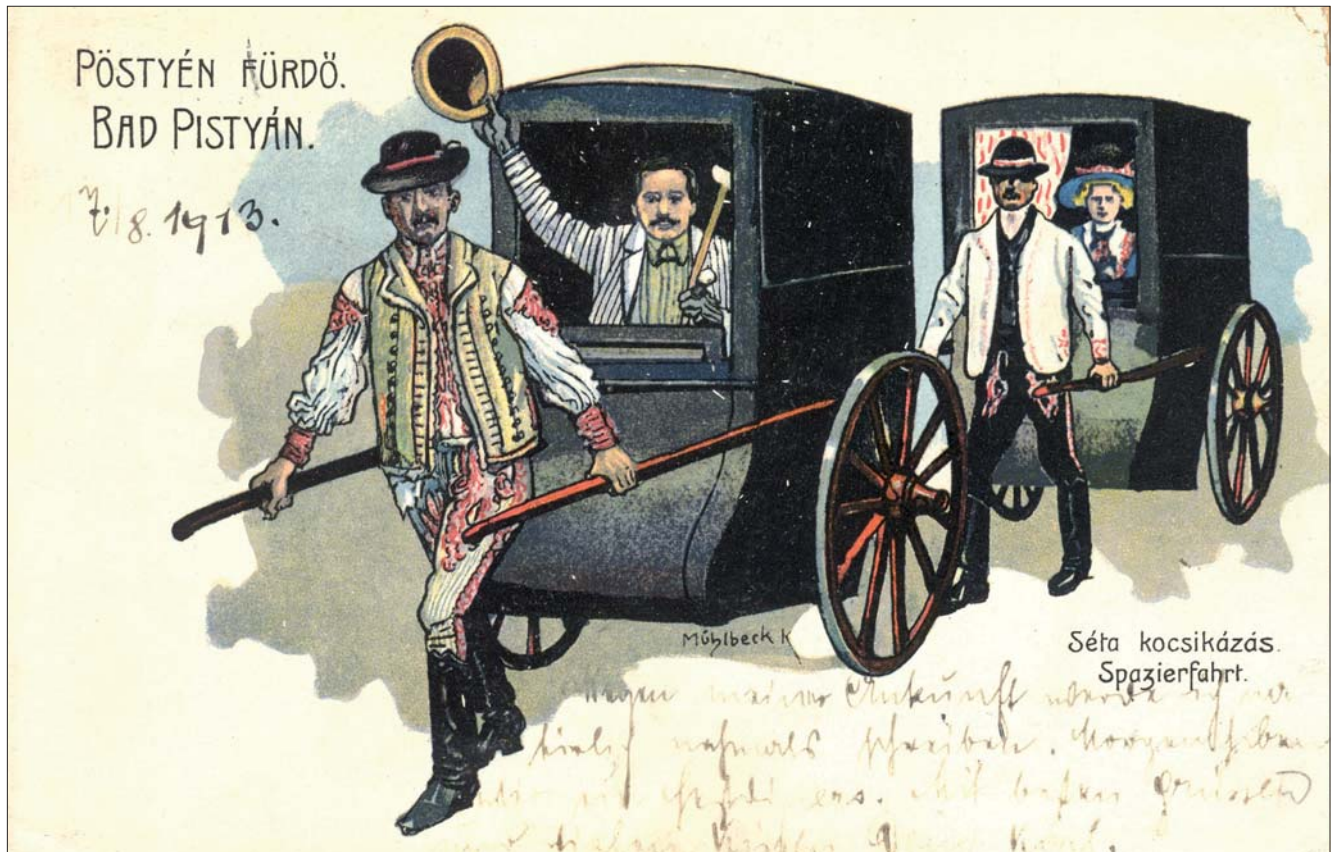
Foto Eva Drobná

Mühlbeckove piešťanské pohľadnice

Mühlbeck's Piešťany Postcards

Mühlbecks Ansichtskarten mit Motiven aus Piešťany

Kornel Duffek

Medzi piešťanskými historickými pohľadnicami je skupina šiestich kusov, ktoré sa zreteľne odlišujú od ostatných. Nezachytávajú kúpeľné objekty, ani liečebné procedúry, ale skôr atmosféru kúpeľnej osady, prezentovanú z tej veselšej stránky. Tieto pohľadnice majú secesný výtvarný výraz a sú zhotovené - ako prevažná časť vtedajšej produkcie pohľadníc - litografickou technikou. Poštová pečiatka na jednej z nich potvrdzuje, že vznikali okolo roku 1910. Sú čitateľne signované menom Mühlbeck K.

Among Piešťany's historical postcards is a group of six cards, which are distinctly different than the others. They do not depict spa buildings or medical treatments, but rather the atmosphere of the spa village, as seen from its more cheerful sides. These postcards have an art nouveau look and were made - as were most of the cards in that day - using a lithographic technique. The postmark on one of them confirms that it originates from around 1910. The signature of one Mühlbeck K. is also legible.

Unter den historischen Ansichtskarten mit Abbildungen von Piešťany befindet sich eine sechsteilige Gruppe, die sich von den anderen deutlich unterscheidet. Sie zeigt keine Kurobjekte oder Kuranwendungen, sondern vielmehr die von ihrer lustigeren Seite präsentierte Atmosphäre der Kurortschaft. Diese Ansichtskarten zeichnen sich künstlerisch durch die Gestaltung im Jugendstil aus und wurden - wie der größte Teil der damaligen Ansichtskarten-Produktion - mit der Lithographie-Technik hergestellt. Der Poststempel auf einer von ihnen belegt, dass sie um das Jahr 1910 entstanden sind. Sie sind lesbar mit dem Namen Mühlbeck K. signiert.

Komu patrilo toto nemecky znejúce meno a ako sa dostal do Piešťan? Prvé prekvapenie príde, keď z jeho iniciály krstného mena sa vyklúje Károly (čítaj Káro), čo zase nasvedčuje, že bol Maďarom. Narodil sa v Šuranoch (1869). Toto mestečko medzi Nitrou a Novými Zámkami patrilo rovnako ako Piešťany do Nitrianskej župy.

Károly už ako školák bol veľmi zručným kresliarom, preto sa prihlásil na Výtvarnú akadémiu do Budapešti. Po jej absolvovaní sa už nevrátil domov. V hlavnom meste sa uchytil veľmi rýchlo ako ilustrátor detských časopisov a kníh. Jeho často humorné a satirické kresby sa objavili aj v časopisoch pre dospelých. Zaradil sa medzi popredných karikaturistov svojej doby. Jeho kresba bola veľmi presná, nezabúdala na žiadny detail. Pritom rozsah jeho tvorby je imponujúci – vyhotovil viac ako 10 000 kresieb a ilustroval stovky kníh.

Dnes sa s určitou neľahkosťou nedá povedať, ako sa dostal Károly Mühlbeck do Piešťan. Poveril ho vydavateľ v Budapešti, aby zhotovil návrhy vtedy veľmi módnych pohľadníc, alebo - ako už známeho výtvarníka - ho pozval priamo Ľudovít Winter, aby svojimi veselými pohľadnicami propagoval kúpele, ktoré vtedy boli na vrchole svojho rozvoja?

Druhá možnosť je pravdepodobnejšia, lebo Ľ. Winter rovnako konal, keď

v Budapešti objavil a nadviazal spoluprácu s druhým výtvarníkom, o tri roky mladším Arthúrom Heyerom, ktorý prvý vytvoril figúru barlolámača, neskôr preneseného do erbu mesta Piešťany.

Károly Mühlbeck sa po svojom príchode do Piešťan veľmi podrobne oboznamoval

s kúpeľnou osadou. Zaujali ho špecificky piešťanské – „infanteristické“ - vozíky, ťahané človekom, ktorými sa kúpeľní hostia prepravovali na liečebné procedúry. Tieto vozíky sú v rôznych situáciách zachytené až na troch jeho pohľadniciach. Zachytil aj dva typy invalidných vozíkov na prechádzke v parku. Všimla si tiež tunajšie krásne ľudové kroje. Dve pohľadnice sa venujú zábave. Kúpeľní hostia prichádzajú do Kursalonu a v šatni si odkladajú palice a barly, aby sa vzápätí zapojili do víru tancu. A keď už pacient je ležiaci, tak prichádza k nemu obľúbená a elegantne oblečená cigánska kapela až k posteli. Na pohľadnici je napísaný bonmot, podľa ktorého sa „plačúť zabáva Maďar“. Ďalšia pohľadnica s nápisom Reumatický Don Juan si všimla radostné chvíle kúpeľnej liečby, keď vďaka zlepšujúcemu sa zdravotnému stavu pacient začína - napriek barle - „ožívať“ a hneď prejavuje záujem o nežné pohlavie. Šiesta pohľadnica je komponovaná ako triptych. Má názov Piešťanská metamorfóza. Ústredným motívom sú termálne pramene s barlolámačom. Zľava prichádzajú do kúpeľov bolesťami utrápení, chorí pacienti a na pravej strane sú už uzdravení, plní elánu do ďalšieho života. No kto by potom nešiel do Piešťanských kúpeľov?

Károly Mühlbeck zomrel v roku 1943. Známy ilustrátor, karikaturista a maliar

pomaly upadal do zabudnutia. Až takmer 70 rokov po jeho smrti – v roku 2011 – si naňho spomenuli kultúrni činitelia a v Budapešti otvorili výstavu jeho diel. Tento rok v apríli pri príležitosti 70. výročia jeho úmrtia odhalili na dome, v ktorom žil a tvoril, pamätnú dosku s jeho reliéfom.

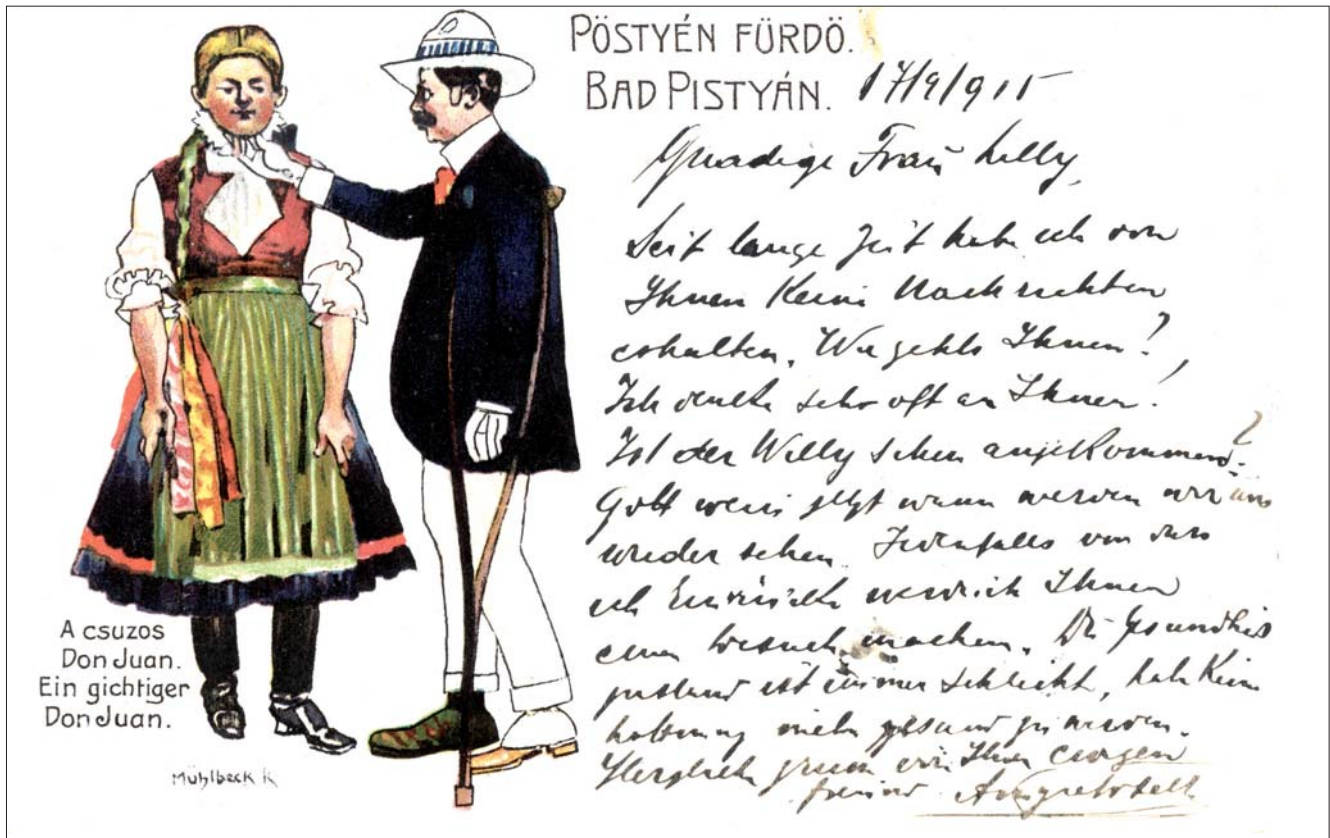
A my sme radi, že tento umelec, ktorý prinášal radosť a potešenie svojim súčasníkom, sa pred vyše 100 rokmi zastavil na pár dní v Piešťanoch.. ■

Pohľadnice sú zo zbierky Petra Bartoša.

caricaturists of his day. His drawings were very accurate and he didn't leave out any details. In addition, the amount and scope of his work is quite impressive - he made more than 10,000 drawings and illustrated hundreds of books.

Today, there is no certain answer as to just exactly how Károly Mühlbeck ended up in Piešťany. Was he commissioned by a publisher in Budapest to make designs for fashionable postcards that were so popular at the time – or, as a well-known artist, was he invited by Ludovít Winter to use his cheerful postcards

wheelchairs on a stroll through the park. He also took note of the beautiful, local folk costumes. Two cards are dedicated to entertainment. Spa guests are entering the Kursalon, checking their canes and crutches at the cloakroom so that they can immediately join in the swirling dance. And when a patient is already bedridden, a popular and elegantly dressed gypsy band comes right to the bed. On the card is written a little quip – “the weeping Hungarian is entertained”. Another card reads “A rheumatic Don

So, just who did this German-sounding name belong to and how did he wind up in Piešťany?

The first surprise comes when we discover that the initial of his first name turns out to be Károly, which strongly suggests that he was Hungarian. He was born in Šurany (1869). This small town between Nitra and Nové Zámky belonged, as did Piešťany, to Nitra County.

Even as a schoolboy Károly was a very talented drawer, which is why he enrolled in the Academy of Art in Budapest. After graduation, he didn't return home. In the capital city, he quickly found work as an illustrator of children's magazines and books. His often humorous and satirical drawings also appeared in magazines for adults. He was ranked among the leading

to promote the spa, which was then at the peak of its development.

The second possibility is more likely, because L. Winter did the same thing when he enlisted the cooperation of another artist he had discovered in Budapest - the three-year younger Arthur Heyer, who was the first to create the figure of the Crutch-breaker, which was, later, made part of the Piešťany coat of arms.

Károly Mühlbeck, after arriving in Piešťany, became very closely acquainted with the spa town. He was particularly interested in Piešťany's "rickshaws" – carts pulled by a man used to transport spa guests to and from their medical treatments. These carts are depicted, in various situations, on three of his postcards. He also captured two types of

Juan notices the joyful moments of a spa treatment when, thanks to his improving health, he begins to – despite his crutches – “come alive” and immediately expresses interest in the fairer sex. The sixth postcard is composed as a triptych. It is called “Piešťany Metamorphosis”. The central motif is the thermal springs with the crutch-breaker. Entering from the left are suffering and sick patients while on the right side they have already been healed and are full of energy for their new life. So, who wouldn't come to the Piešťany spa?

Károly Mühlbeck died in 1943. This well-known illustrator, cartoonist, and painter had slowly faded into oblivion until almost 70 years after his death – in 2011 – he was remembered by cultural officials in Budapest and honoured with the opening of an

exhibition of his work. This year, in commemoration of the 70th anniversary of his death, they unveiled, at the house where he lived and worked, a commemorative plaque with his image on it.

We are glad that this artist, who brought joy and pleasure to the people of his time, also, over 100 years ago, stopped for a few days in Piešťany. ■

The postcards are from the collection of Peter Bartoš

erschienen auch in Zeitschriften für Erwachsene. Mühlbeck reihte sich in die Riege der besten Karikaturisten seiner Zeit ein. Seine Zeichnungen waren sehr präzise, er ließ kein Detail aus. Beeindruckend ist dabei der Umfang seiner Arbeit – er schuf mehr als 10 000 Zeichnungen und illustrierte hunderte von Büchern.

Heute lässt es sich nicht mehr sicher nachvollziehen, auf welchem Wege Károly Mühlbeck nach Piešťany gelang. Wurde er womöglich von einem Herausgeber in

sehr ausführlich bekannt. Sein Interesse galt den ortsspezifischen „Infanteriewagen“, gezogen von Personen, mit denen die Kurgäste zu Kuranwendungen transportiert wurden. Diese Wagen in verschiedenen Situationen sind sogar auf drei seiner Ansichtskarten verewigt worden. Er hielt auch zwei Rollstuhl-Typen beim Spaziergang im Park fest. Seiner Aufmerksamkeit sind auch die hiesigen, wunderschönen Volkstrachten nicht entgangen. Zwei Ansichtskarten sind der Unterhaltung

Wer war der Träger dieses deutsch klingenden Namens und wie kam er nach Piešťany?

Die erste Überraschung bringt die Initialie seines Vornamens, hinter der sich der Name Károly (gesprochen: Károly) verbirgt, was wiederum auf eine ungarische Herkunft hinweist. Geboren wurde er in Šurany (1869). Dieses kleine Städtchen zwischen Nitra und Nové Zámky gehörte, wie Piešťany auch, dem Gau Nitra (Neutrauer Gau) an.

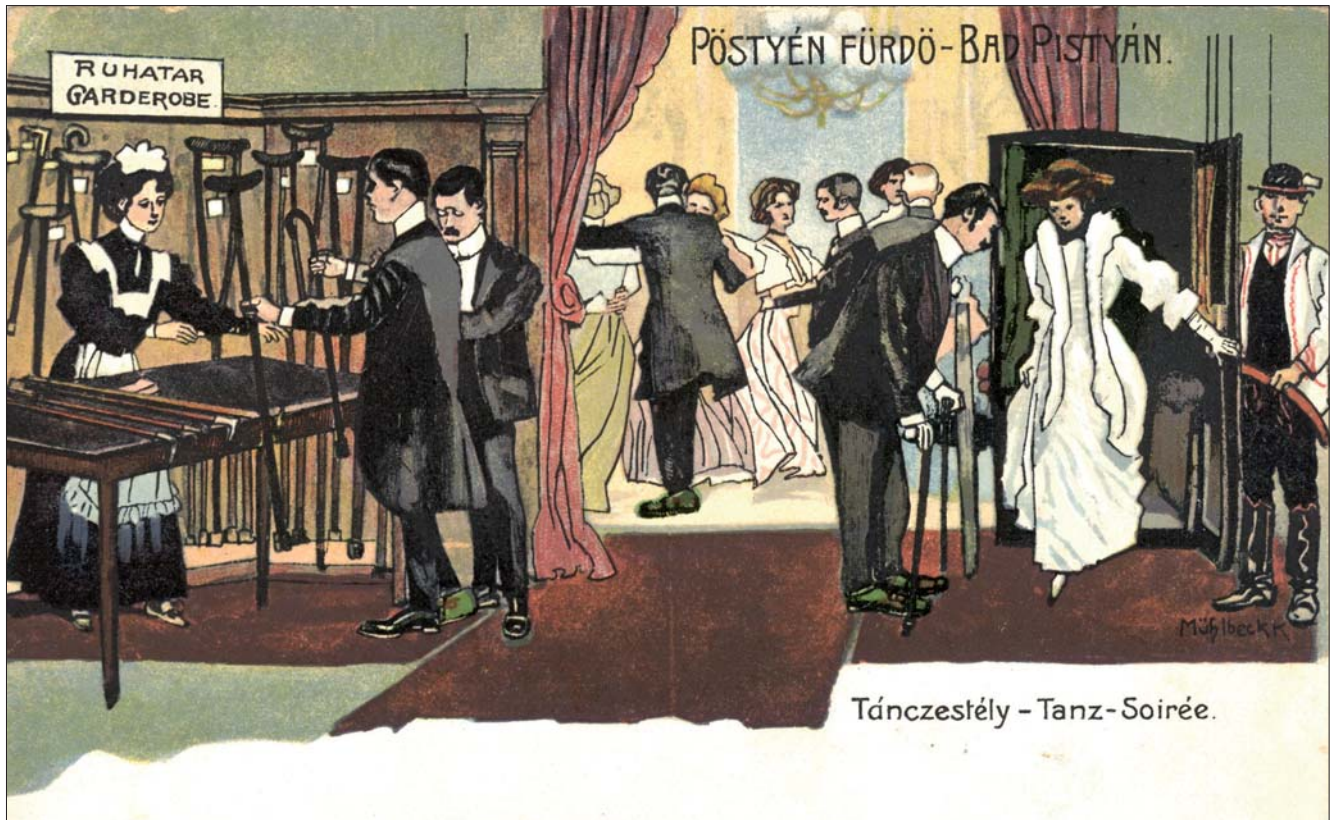
Károly ist bereits im Schulalter ein äußerst geschickter Zeichner gewesen, was ihn dazu veranlasste, sich an der Budapester Akademie für Bildende Künste einzuschreiben. Nach dem Absolvieren des Studiums kehrte er nicht mehr in seine Heimat zurück. In der Hauptstadt fasste er sehr schnell Fuß als Illustrator von Kinderzeitschriften und -büchern. Seine oft humorvollen und satirischen Zeichnungen

Budapest beauftragt, Entwürfe für die damals sehr in Mode gekommenen Ansichtskarten auszuarbeiten oder wurde er – als bereits namhafter bildender Künstler – direkt vom Ludwig Winter eingeladen, um mit seinen heiteren Ansichtskarten dem damals am Höhepunkt seines Aufschwungs stehenden Heilbad mehr Publizität zu verleihen?

Die zweite Möglichkeit erscheint wahrscheinlicher, denn L. Winter ging gleichermaßen vor, als er in Budapest einen zweiten bildenden Künstler, den drei Jahre jüngeren Arthur Heyer entdeckte und die Zusammenarbeit mit ihm vereinbarte. Dieser schuf die erste Figur des Krückenbrechers, der später in das Wappen der Stadt Piešťany aufgenommen wurde.

Nach seiner Ankunft in Piešťany machte sich Károly Mühlbeck mit der Kurortschaft

gewidmet. Die Kurgäste kommen in den Kursalon und legen in der Garderobe ihre Stöcke und Krücken ab, um gleich danach in den Wirbel des Tanzes einzutauchen. Und wenn der Patient an eine Liege gefesselt ist, so kommt die beliebte und elegant gekleidete Zigeunerkapelle bis ans Bett. Auf der Ansichtskarte steht ein Bonmot geschrieben, demzufolge „weinend amüsiert sich der Ungar“. Die nächste Ansichtskarte mit der Überschrift „Gichtgeplagter Don Juan“ nimmt sich die freudigen Momente der Kurtherapie vor, wenn die „Lebensgeister“ des Patienten dank des verbesserten Gesundheitszustandes – und trotz Krücke – allmählich zurück kehren und er fortan sein Interesse am weiblichen Geschlecht demonstriert. Die sechste Ansichtskarte wurde als Triptychon konzipiert. Ihr Name lautet „Piešťaner

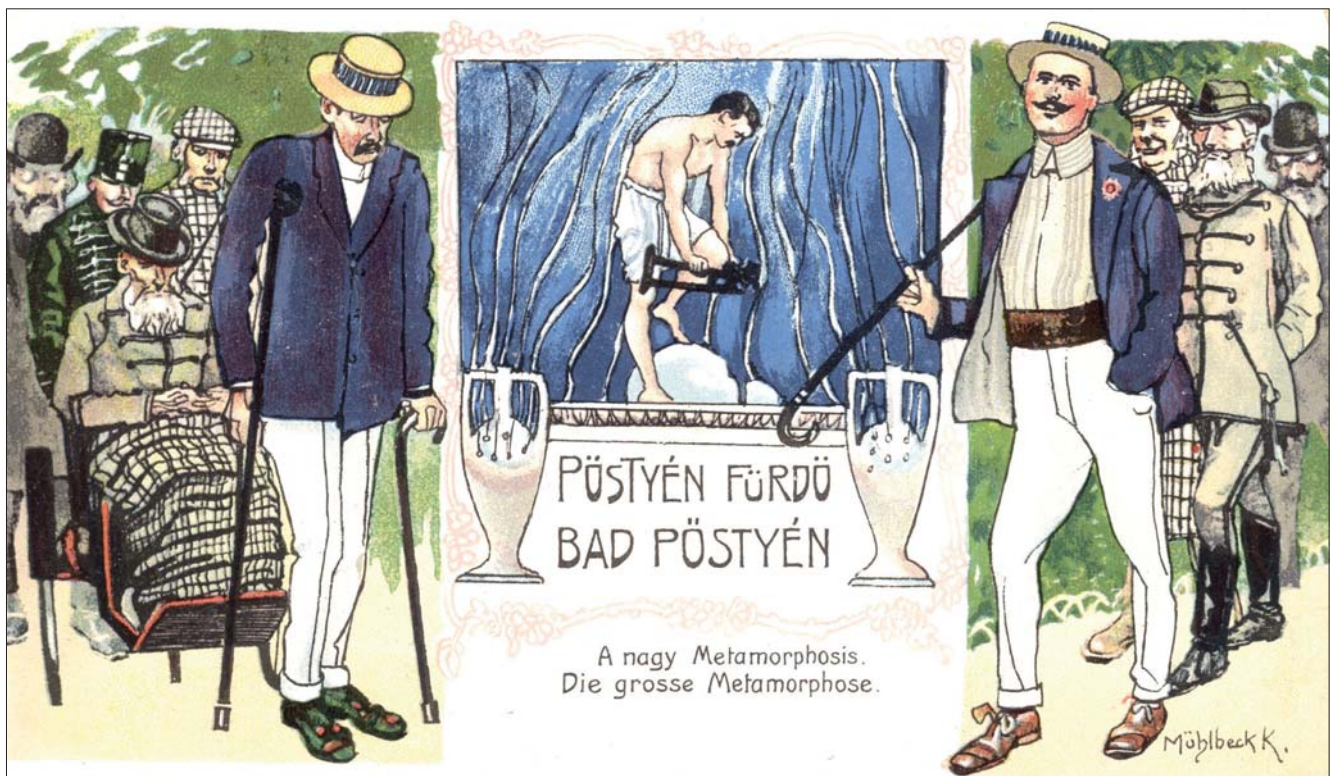

Metamorphose“. Das zentrale Motiv bilden die Thermalquellen mit dem Krückenbrecher. Von links kommen schmerzgeplagte, kranke Menschen in das Heilbad, auf der rechten Seite werden sie als genesen und voller Lebenselan gezeigt. Wer würde dann das Heilbad Piešťany nicht besuchen wollen? Károly Mühlbeck starb im Jahr 1943. Im Laufe der Zeit geriet der bekannte

Illustrator, Karikaturist und Maler in Vergessenheit. Erst beinahe 70 Jahre nach seinem Tod – im Jahre 2011 – erinnerten sich Kulturschaffende an ihn und eröffneten in Budapest eine Ausstellung mit seinen Werken. Im April dieses Jahres wurde anlässlich seines 70. Todestages an dem Haus, in dem er lebte und arbeitete, eine Gedenktafel mit seinem Relief enthüllt.

Und wir freuen uns darüber, dass dieser Künstler, der seinen Zeitgenossen Freude und Fröhlichkeit brachte, vor über 100 Jahren für ein paar Tage in Piešťany verweilte. ■

Die hier gezeigten Ansichtskarten stammen aus der Sammlung von Peter Bartoš.

▲ Krdlík turpanov hnedých na Slňave. Nad zobákom majú zreteľnú bielu škvrnu a v strede krídla sa ligoce biele zrkadielko.
 A flock of velvet scoters on Slňava. Above the beak they have a distinctive white spot and in the middle of their wings shines a white speculum (glimmering, shiny patch).
 Eine Gruppe Samtenten auf Slňava; über dem Schnabel haben sie einen markanten weißen Fleck und inmitten des Flügels strahlt ein weißer Spiegel.

Pre turpana tmavého (*Melanitta fusca*) je piešťanská Slňava vhodnou lokalitou na dolnom toku Váhu, kde bol pozorovaný na jesennom a jarnom ťahu. Pokiaľ nie je zamrznutá vodná plocha, tak tu zvykne aj zimovať.

Turpan tmavý patrí medzi potápvavé kačice. Potravu získava aj z väčších hĺbok a obyčajne loví na dne jazera či rieky. Živí sa zväčša mäkkými a inými malými živočíchmi, ale čiastočne i rastlinnou potravou, najmä koreňmi rastlín. K výnimočným zážitkom ornitológa patrí pozorovať turpany ako sa pri love ponárajú do hĺbok, aby sa – niekedy po dosť dlhom čase – vynorili s úlovkom v zobáku.

Prvý záznam o tomto druhu zo Slňavy pochádza ešte z 9. 12. 1967. Vtedy sa tam zdržiaval 11-členný krdlík. Ďalšie stretnutia s týmto druhom boli pomerne časté. Žiada sa však dodať, že sa to nestávalo každoročne. Najskorší termín ich priletu je evidovaný 6. 11. 1987. Na Slňave bol vtedy pozorovaný jeden samec. Najpočetnejšie sa vyskytol 28.2.2007, keď na tejto lokalite bolo až 35 exemplárov. Hoci sa tieto vtáky najčastejšie

Turpany v okolí Piešťan

Common Scoters in the Surroundings of Piešťany

Meerenten in der Umgebung von Piešťany

Pavel Kaňuščák, Kornel Duffek

Iba málokomu sa pošťastí, že pri prechádzke na hrádzi Váhu alebo okolo jazera Sĺňava zazrie na vode nápadne tmavú až čiernu kačicu. Toto zafarbenie je neklamným znakom, že máte do činenia s jedným z dvoch druhov z rodu turpanov, patriacich do čeľade kačicovitých. Ich hniezdny areál sa nachádza na severe Euroázie. Patria medzi sťahovavé druhy a spravidla zimujú na morských pobrežiach Atlantického a Tichého oceánu. Malá časť populácie zimuje vo vnútrozemí.

Only very few are lucky enough, while walking along the embankment of the Váh River or around the Sĺňava Lake, to glimpse a strikingly dark, even black, duck. This colouring is the unmistakable sign that you have come across one of two species of the scoter genus, belonging to the duck family. Their nesting area is located in northern Eurasia. They are a migratory species and generally winter along the seacoast of the Atlantic and Pacific Oceans. A small segment of the population, however, also winters inland.

Nur Wenige haben das Glück, bei einem Spaziergang auf dem Waag-Damm oder rund um den Stausee „Sĺňava“, auf dem Wasser eine auffällig dunkle, fast schwarze Ente zu erblicken. Diese Färbung ist ein sicheres Indiz dafür, dass sie es hier mit einer der zwei Meerenten-Arten aus der Familie der Entenvögel zu tun haben. Ihr Brutgebiet liegt im Norden Eurasiens. Sie gehören den Zugvogelarten an und überwintern in der Regel an den Meeresküsten des Atlantiks und Pazifiks. Ein geringer Teil der Population überwintert im Inland.

-
- ▲ Hlboký ponor tela vo vode naznačuje, že ide o potápavú kačicu.
The deep draft of the body in the water is a sign that it is a diving duck.
Das tiefe Eintauchen des Körpers in das Wasser signalisiert, dass es sich um eine Tauchente handelt.

▲ Turpan sa ide ponárať. Pri potápaní si pomáha i s pevnými chvostovými perami.
This scoter is going under. It is assisted in its dive by its strong tail feathers.
Eine Meerente kurz vor einem Tauchgang. Beim Tauchen helfen ihr auch feste Schwanzfedern.

zdržujú na Slňave, objavujú sa niekedy aj na Váhu - severne i južne od Piešťan. Dňa 9.12.1978 jeden turpan tmavý dokonca plával na Váhu medzi piešťanskými mostami. Keďže do okolia Piešťan priletujú vtáky aj zimovať, najčastejšie záznamy pochádzajú práve zo zimných mesiacov. Posledné jedince zostávajú u nás až do konca apríla, kedy by už mali hniezdiť. Preto je mimoriadne zaujímavé pozorovanie páru turpanov tmavých zo Slňavy dňa 28.4.1972.

O niečo menší turpan čierny (*Melanitta nigra*) sa počas ťahu objavuje iba veľmi vzácne. Prvý z autorov má od roku 1967 iba štyri záznamy. Jeho zimovanie na Slňave publikoval najstarší piešťanský ornitológ Viliam Kubán (1927 – 2006).

Pre úplnosť ešte uvedieme, že do tohto rodu patrí ešte turpan okuliarnatý (*Melanittapersicillata*). Ten však obýva Severnú Ameriku od Aljašky po Labrador, takže je malá pravdepodobnosť, že by niekedy zaletel na Slňavu. V roku 1967 však bol pozorovaný jeden exemplár v Čechách. Keďže sa tento druh nezvykne chovať v európskych zoológických záhradách je veľmi pravdepodobné, že priletel až z Labradoru. Musel teda prekonať Atlantický oceán v jeho užšej severnej časti. ■

A suitable location for the velvet scoter (*Melanitta fusca*) is Piešťany's Slňava reservoir on the lower part of the Váh River, where it has been observed on its autumn and spring migrations. As long as the surface of the water isn't frozen, they tend to winter here.

The velvet scoter is also a diving duck. It finds its food at rather deep depths and usually hunts along the bottom of the lake or river. It feeds mostly on soft, small animals, but also partly on plants, especially the roots. A particularly exceptional experience for an ornithologist is to observe the scoter dive deep while it's hunting and eventually – sometimes after quite a long time – emerge again with its catch in its beak.

The first record of this species at Slňava dates back to December 9, 1967. At that time an 11-member flock was staying here. Further sightings of this species were relatively frequent. However, is also necessary to add that this has not occurred every year. The earliest date that this species has arrived here was recorded on November 6, 1987. On this date one individual male was spotted on Slňava. The largest number appeared on February 28, 2007, when 35 specimens were sighted. Even though these birds most often

gather at Slňava, they also appear from time to time on the Váh – north or south of Piešťany. On December 9, 1978, one velvet scoter was seen swimming on the Váh between the Piešťany bridges. Since these birds fly to the area surrounding Piešťany to winter, the most frequent recorded sightings come precisely during these winter months. The last ones remain up until the end of April, when they should already be nesting. This is why it was extremely interesting to observe a pair of velvet scoters on Slňava Lake on April 28, 1972.

The slightly smaller common scoter appears only rarely during these migratory flights. The first of the authors has only four recorded sightings since 1967. The birds' wintering at Slňava was written about and published by Piešťany's first ornithologist Viliam Kubán (1927 – 2006).

For the sake of being complete, we would like to also mention that the surf scoter also belongs to this family. This species inhabits North America from Alaska to Labrador, making it highly unlikely that it would ever fly to the Slňava reservoir. However, in 1967 one such specimen was spotted in the Czech Republic. Since this species

▲ Práve vynorený turpan hnedý s korisťou v zobáku.
A just-surfaced velvet scoter with its prey in its beak.
Soeben aufgetauchte Samtente mit Beute im Schnabel

is not usually raised in European zoos, it is very likely that it flew over from Labrador, which means that it must have flown over the Atlantic Ocean at its narrowest northern part. ■

Für die Samtente (*Melanitta fusca*) stellt der Stausee „Slňava“ in Piešťany eine geeignete Lokalität am unteren Lauf der Waag dar, in der sie auf ihrem Herbst- und Frühlingszug gesichtet wurde. Sofern die Wasseroberfläche nicht zufriert, bleibt sie auch schon mal während der Wintermonate hier.

Die Samtente gehört zu den Tauchenten. Ihre Nahrung sucht sie auch in tieferen Gewässern und auf Beutezug ist sie meist auf dem Grund eines Sees oder eines Flusses. Ihre bevorzugte Nahrung bilden Weichtiere und andere kleine Tiere, teilweise jedoch auch Pflanzen, insbesondere Pflanzenwurzeln. Zu den herausragenden Erlebnissen eines Ornithologen zählt die Beobachtung der Meerenten, wie sie auf ihrer Jagd in die Tiefen

tauchen, um dann – manchmal nach einer recht langen Zeit – mit der Beute im Schnabel wieder aufzutauchen.

Die erste Aufzeichnung über diese Art auf „Slňava“ stammt bereits vom 9. 12. 1967. Damals hielt sich dort eine kleinere, aus 11 Tieren bestehende Gruppe auf. Weitere Begegnungen mit dieser Art waren relativ häufig. Wobei hier anzumerken ist, dass sie nicht jedes Jahr vorgekommen sind. Das früheste Datum ihrer Ankunft ist am 6. 11. 1987 eingetragen. Auf „Slňava“ wurde damals ein Männchen gesichtet. Das zahlreichste Vorkommen dieser Art wurde am 28.2.2007 festgestellt, als in dieser Lokalität 35 Tiere verweilten. Und obwohl sich diese Vögel meist auf Slňava aufhalten, sind sie von Zeit zu Zeit auch auf der Waag – nördlich sowie südlich von Piešťany – zu sehen. Am 9.12.1978 schwamm eine Samtente sogar auf der Waag zwischen den Brücken in Piešťany. Da Vögel die Umgebung von Piešťany auch zum Überwintern aufsuchen, stammen die häufigsten Erfassungen aus den Wintermonaten. Die letzten Exemplare bleiben bei uns bis Ende April, in dieser Zeit

sollten sie schon nisten. Deshalb ist die Beobachtung eines Samtenten-Pärchens auf „Slňava“, am 28.4.1972, besonders interessant.

Die etwas kleinere Trauerente (*Melanitta nigra*) kann während eines Zuges nur äußerst selten beobachtet werden. Der erste Autor dieses Beitrags konnte seit 1967 ihr Vorkommen lediglich vier Mal registrieren. Ihre Überwinterung auf „Slňava“ publizierte der älteste örtliche Ornithologe, Viliam Kubán (1927 – 2006). Der Vollständigkeit halber erwähnen wir noch die Brillenente (*Melanitta perspicillata*), die ebenfalls zu dieser Gattung gehört. Diese ist aber in Nordamerika - von Alaska bis zum Labrador - beheimatet und somit ist die Wahrscheinlichkeit, dass sie irgendwann bis zum Stausee „Slňava“ fliegt, sehr gering. Im Jahr 1967 wurde jedoch ein Exemplar in Tschechien gesichtet. Da die Haltung dieser Art in europäischen Zoogärten unüblich ist, ist es sehr wahrscheinlich, dass dieser Vogel aus dem weiten Labrador zugeflogen kam. Er musste also den Atlantik in seinem schmaleren, nördlichen Bereich überwunden haben. ■

▲ Mária Felixová (23) a Marta Páleníková (34) - zápas s Good Angels Košice na turnaji o Pohár primátora.
Mária Felixová (23) a Marta Páleníková (34) - game against Good Angels Košice at the "Mayor's Cup" tournament.
Mária Felixová (23) und Marta Páleníková (34) - im Spiel gegen die „Good Angels Košice“ beim Turnier um den Pokal des Bürgermeisters

Piešťany's
Seagulls
Flying High
Der Höhenflug
der „Piešťaner
Möwen“

Barbora Piovarčiová

Piešťanské
Čajky
lietajú vysoko

Ženský basketbalový tím, ktorý už viac ako rok háji žltomodré farby mesta v najvyššej súťaži, dosahuje stále lepšie výsledky. Piešťanské Čajky, spoločné basketbalové združenie Piešťany - Stará Turá, vzniklo na základe spolupráce dvoch partnerských klubov: Basketbalového klubu mládeže Piešťany a Mestského basketbalového klubu Stará Turá.

The woman's basketball team, which for over a year has been wearing the town's yellow-blue colours, has continued to achieve better and better results. The Piešťany Seagulls - a collaborative basketball association of Piešťany and Stará Turá - was established based on the cooperative efforts of two partner clubs: the basketball Youth Club of Piešťany and The Stará Turá Town Basketball Club.

Die Basketballmannschaft der Damen, die seit über einem Jahr, die gelb-blauen Farben der Stadt in der höchsten Spielklasse verteidigt, erzielt zunehmend bessere Ergebnisse. Die „Piešťanské Čajky“ (zu Deutsch: Piešťaner Möwen) - ein gemeinschaftlicher Verein von Piešťany und Stará Turá - entstand auf Basis der Zusammenarbeit zweier Partnerclubs: des Jugend-Basketballclubs Piešťany und des Stadt-Basketballclubs Stará Turá.

▲ Mária Felixová v úvode zápasu s Good Angels Košice na letnom turnaji o Pohár primátora.
Mária Felixová at the beginning of the game with Good Angels Košice at the summer tournament the "Mayor's Cup".
Mária Felixová am Anfang des Spiels gegen die „Good Angels Košice“, bei dem Sommerturnier um den Pokal des Bürgermeisters

O d svojho spojenia v minulom roku a pôsobenia ako „Čajky“ sa stali neodmysliteľnou súčasťou mesta. Svoje rozhodnutie predviesť sa v extralige začali úspešne hneď v úvode svojho vstupu do extraligy, kde ako nováčik vyhrali hneď v prvej súťaži proti BK

Petržalka. Po víťazstvách aj v ďalších zápasoch sa stali Čajky obávaným súperom. V súčasnosti hrajú Čajky v zostave: Petra Bartánusová, Nikola Dudášová, Barbora Fabianová, Romana Stehlíková, Michaela Zentková, Alexandra Baburová, Michaela Stanková, Lucia Krč -

Turbová, Laura Dubeňová, Laura Horvátová, Zuzana Pilátová, Mária Felixová, Kateřina Bartoňová a Marta Páleníková. Na trénerskej pozícii je Martin Pospíšil s asistentkou Broňou Borovičkovou. K najväčším úspechom zatiaľ Čajky jednoznačne radia výhru nad euroligovým Győrom, ktorý bol v minulej sezóne majstrom Maďarska. Veľkým povzbudením pre klub bola aj výhra v turnaji O pohár primátora mesta Piešťany, keď Čajky zdolali euroligový tím Good Angels Košice. „Poraziť Good Angels znamená pre každého niečo iné: pre hráčky radosť a zadostučinenie za prácu v lete, pre fanúšikov a novinárov senzáciu, pre trénera a realizačný tím výhru v prípravnom zápase. Celkom iste platí, že vyhrať nad 10-násobným majstrom Slovenska sa nedarí každý deň,“ vyjadril svoje pocity výkonný riaditeľ klubu Miloš Drgoň. Novú sezónu 2013/2014 začali Piešťanské Čajky tiež úspešne. Nový súťažný ročník prináša v basketbale veľkú pestrosť. Čajky sú momentálne v dvoch súťažiach na Slovensku - v extralige a v Slovenskom

Kapitánka Lucia Krč-Turbová v zápase s Hradcom Králové pod košom súpera. Z turnaja o Pohár primátora.

Captain Lucia Krč-Turbová, in a match against Hradec Králové, under the opponent's basket. From the "Mayor's Cup" tournament.

Die Mannschaftskapitänin Lucia Krč-Turbová während eines Spiels gegen Hradec Králové, unter dem gegnerischen Korb; ein Bild von dem Turnier um den Pokal des Bürgermeisters

▼ Kateřina Bartoňová (24) a Michaela Zentková (9) v útoku.

Kateřina Bartoňová (24) a Michaela Zentková (9) on the attack.

Kateřina Bartoňová (24) und Michaela Zentková (9) beim Angriff

▲ Nová posila družstva Piešťanské Čajky - česká reprezentantka Kateřina Bartoňová v ligovom zápase s Good Angels Košice.
New strength for the Piešťany Seagulls - Czech national team member Kateřina Bartoňová in a league match with Good Angels Košice.
Eine neue Verstärkung für das Team „Piešťanské Čajky“ - die tschechische Spielerin Kateřina Bartoňová während eines Ligaspiels gegen die „Good Angels Košice“

Pohári - a v dvoch medzinárodných súťažiach - Middle European League a Central European Woman League. V každej súťaži má klub stanovené ciele. „najväčšou výzvou je opäť MEL - súťaž v ktorej je 11 družstiev z 3 krajín, pričom 8 z 11 družstiev hrá aj v súťažiach FIBA

Europe, čím sa táto liga stáva jednou z najlepších v Európe,“ dodal o klube jeho výkonný riaditeľ Miloš Drgoň. O tom, že basketbal sa vďaka Čajkám teší v Piešťanoch stále väčšej popularite svedčí aj návštevnosť jednotlivých zápasov. Do telocvične Gymnázia Pierra de

Coubertina, kde má klub momentálne zázemie, chodí čoraz viac divákov. A ako skonštatoval Miloš Drgoň - „Fanúšikovia sú pre klub vždy nenahraditeľným šiestym hráčom.“ ■

Since there merger last year as “Seagulls” they have become an intricate part of the city. Their determination to stand out in the Extra-league began immediately after they entered the league, when they played their very first game against BK Petržalka. After victories in other matches, the Seagulls quickly became a feared opponent. The Seagulls’ current roster includes: Petra Bartánusová, Nikola Dudášová, Barbora Fabianová, Romana Stehlíková, Michaela Zentková, Alexandra Baburová, Michaela Stanková, Lucia Krč - Turbová, Laura Dubeňová, Laura Horvátová, Zuzana Pilátová, Mária Felixová, Kateřina Bartoňová and Marta Páleníková. The coach is Martin Pospíšil and the assistant coach is Broňa Borovičková. One of their greatest successes so far has been their victory over the Euro-league team Győr, which, last year, was the Hungarian champion. Another big boost for the club was their victory in the tournament for the City of Piešťany’s Mayor’s Cup, in which the Seagulls defeated the Euro-league team Good Angels from Košice. “Beating the Good Angels meant something different for everybody: for the players it meant pleasure and satisfaction for their hard work during the summer, for fans and journalist it was a sensation, and for the coach and management of the team it meant a victory in a preparation match. One thing is for sure that defeating the 10-time champions of Slovakia does not happen every day,” said the team’s executive manager Miloš Drgoň. The new 2013/2014 season also started on a high note for the Piešťany Seagulls. The new season has brought a lot of variety. The Seagulls are currently playing in two Slovak leagues - in the extra-league and in the Slovak Cup - as well as in two international leagues - the Middle European League and the Central European Woman League. In each league the club has set goals. “The biggest challenge will once again be the MEL. It’s a league that has 11 teams from 3 different countries, and 8 out of the 11 teams also play in FIBA Europe, making

this league one of the best in Europe," added Miloš Drgoň. The fact that, thanks to the Seagulls, basketball is being appreciated and enjoyed more and more in Piešťany has been evidenced by the attendance at each game. More and more spectators are coming to the gym at the Pierre de Coubertin Secondary Grammar School, where the club currently plays its home games. And as Miloš Drgoň adds – "For the team the fans are always an indispensable sixth player." ■

Seit ihrer Zusammenlegung im vergangenen Jahr und ihrem Einsatz als „Čajky“, sind sie aus der Stadt nicht mehr weg zu denken. Ihr Vorhaben, sich in der Extraliga von der besten Seite zu präsentieren, setzten sie mit Erfolg gleich nach ihrem Aufstieg in die höchste Spielklasse um, in der sie als Neuling gleich das erste Spiel gegen „BK Petržalka“ für sich entschieden haben. Nach weiteren gewonnenen Spielen avancierten die „Čajky“ zu einem gefürchteten Gegner. Derzeit spielen sie in der Zusammensetzung: Petra Bartánusová, Nikola Dudášová, Barbora Fabianová, Romana Stehlíková, Michaela Zentková, Alexandra Baburová, Michaela Stanková, Lucia Krč-Turbová, Laura Dubeňová, Laura Horvátová, Zuzana Pilátová, Mária Felixová, Kateřina Bartoňová und Marta Páleníková. Die Funktion des Trainers übt Martin Pospíšil aus, mit Unterstützung seiner Assistentin Broňa Borovičková. Für einen ihrer größten Erfolge halten die „Čajky“ eindeutig ihren Sieg über die Europa League-Mannschaft aus Győr, die in der vergangenen Saison ungarischer Meister war. Ein großer Ansporn für den Club war ebenfalls der Sieg im Turnier um den Pokal des Bürgermeisters der Stadt Piešťany, als die „Čajky“ das in der Europa League spielende Team „Good Angels Košice“ bezwangen. „Der Sieg über die „Good Angels“ hat für jeden eine andere Bedeutung: für die Spielerinnen bedeutet er Freude und Ausgleich für die Arbeit im Sommer, für die Fans und Journalisten eine Sensation, für den Trainer und das Organisationsteam einen Triumph im Vorbereitungsspiel. Ganz sicher ist, dass es nicht jeden Tag gelingt, den zehnfachen slowakischen Meister zu besiegen“, brachte der Geschäftsführer des Klubs, Miloš Drgoň, seine Gefühle auf den Punkt. In die neue Saison 2013/2014

▲ Marta Páleníková (34) pod košom.
Marta Páleníková (34) under the net.
Marta Páleníková (34) unter dem Korb

starteten die „Piešťanské Čajky“ wieder mit Erfolg. Das neue Spieljahr bringt im Basketballsport eine große Vielfalt. Die „Čajky“ treten aktuell in zwei Spielklassen in der Slowakei an – in der Extraliga und dem Slowakischen Pokal – und zwei internationalen Spielklassen – der Middle European League und der Central European Women League. In jeder von ihnen hat der Club gesetzte Ziele. „Die größte Herausforderung stellt erneut die MEL – eine Liga, in der 11 Mannschaften aus 3 Ländern spielen, wobei 8 von den 11 Teams auch die Wettkämpfe der FIBA Europe bestreitet,

was diese Liga zu einer der besten in Europa werden lässt,“ fügte der Geschäftsführer Miloš Drgoň zu den Plänen seines Clubs hinzu. Davon, dass sich der Basketball in Piešťany auch dank der Mannschaft „Čajky“ einer immer größeren Beliebtheit erfreut, zeugt auch die Besucheranzahl bei den einzelnen Spielen. In die Sporthalle des Pierre de Coubertin-Gymnasiums, wo der Club derzeit seine Basis hat, kommen immer mehr Zuschauer. Und wie Miloš Drgoň bereits feststellte – „Fans sind für einen Club immer der unersetzliche sechste Spieler.“ ■

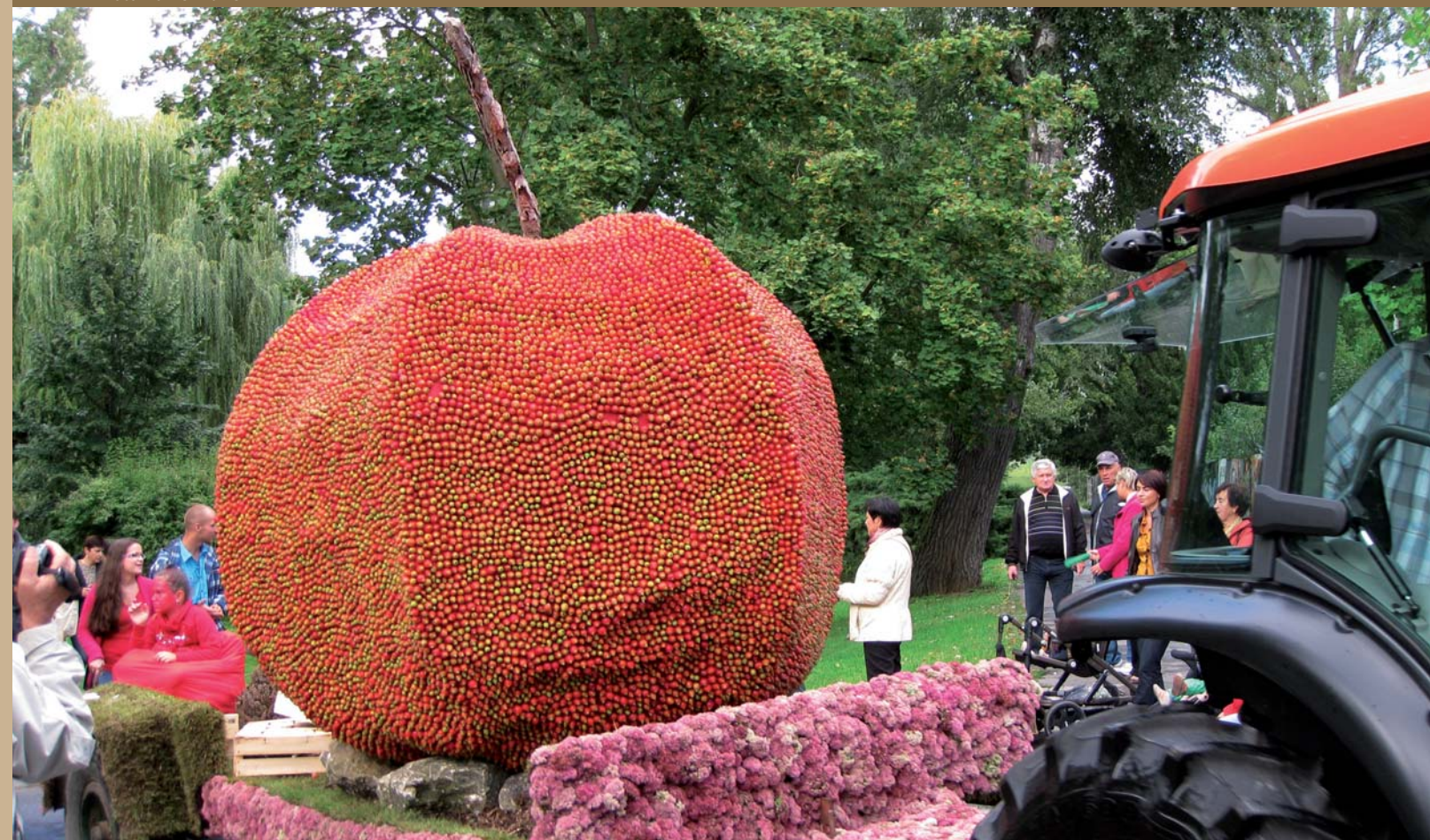
Foto Barbora Piovarčiová

■ Matriošky (boli štyri), Jablko a včielka Maja získali najviac bodov na Kvetinovom korze 2013. Toto obľúbené podujatie, ktoré uzatvára letnú sezónu, sa opäť stalo stredobodom pozornosti domácich obyvateľov i návštevníkov Piešťan.

Foto Kornel Duffek

■ The figurines or Matryoshka dolls (there were four), Jablko and včielka Maja (Apple and Maya), gained the most points at the Kvetinové korzo 2013 (Flower Promenade 2013). This beloved event, which closes the summer season was, once again, the centre of attention for both Piešťany locals and visitors alike.

■ Die Arrangements Matryoschkas (es waren vier), Apfel und Biene Maja erhielten bei dem Blumenkorso 2013 die höchste Anzahl von Punkten. Diese beliebte Veranstaltung, die den offiziellen Abschluss der Sommer-Kursaison bildet, stand wieder einmal im Mittelpunkt der Aufmerksamkeit von Einheimischen und Besuchern der Stadt Piešťany.

INVITATIONS EINLADUNG

EVENTS DECEMBER 2013 – FEBRUARY 2014 ■ VERANSTALTUNGEN DEZEMBER 2013 - FEBRUAR 2014

1. 12. 2013
I. ADVENTNÁ NEDEĽA / 1st ADVENT SUNDAY / I. ADVENTSSONNTAG
 Námestie slobody / Freedom Square / Námestie slobody

2. 12. 2013
CHANUKA KONCERT. KSC Fontána.
CHANUKAH CONCERT. KSC Fontána.
 CHANUKA KONZERT. Kultur- und Gesellschaftszentrum (KSC) „Fontána“

2. 12. - 18. 12. 2013
LUDOVÍT HRADSKÝ - SCÉNOGRAFIA. Výstava. Dom umenia
LUDOVÍT HRADSKÝ - STAGE DESIGN. Exhibition. House of Art
LUDOVÍT HRADSKÝ - SZENOGRAFIE Ausstellung, Haus der Kunst

3. 12. - 18. 12. 2013
JÁN LUKAČOVIČ - DREVOREZBÁR. Vianočná výstava. Dom umenia
JÁN LUKAČOVIČ - WOOD CARVER. Christmas Exhibition. House of Art
JÁN LUKAČOVIČ - HOLZSCHNITZER Weihnachtsausstellung, Haus der Kunst

December 2013
LADISLAV MICHÁLEK: MAGICKÝ SVĚT BOHUMILA HRABALA.
 Výstava fotografií. Mestská knižnica
LADISLAV MICHÁLEK: THE MAGICAL WORLD OF BOHUMIL HRABAL.
 Photograph exhibition. Town Library
LADISLAV MICHÁLEK: DIE MAGISCHE WELT VON BOHUMIL HRABAL
 Fotoausstellung Stadtbibliothek

6. 12. 2013
PRICHÁDZA MIKULÁŠ. Zábavný program pre deti.
St. MIKULÁŠ IS COMING / DER NIKOLAUS KOMMT
 Entertaining program for children / Unterhaltungsprogramm für Kinder
 Námestie slobody / Freedom Square / Námestie slobody

6. 12. 2013
MATÚŠ JAKABČIC a CZ-SK BIG BAND.
 Jazzový koncert / Jazz concert / Jazzkonzert / Kursalon

8. 12. 2013
O VIANOČNÍČKOVI. Divadlo Harry Teater. Mestská knižnica
ABOUT A CHRISTMAS ELF. The Harry Teater Theatre. Town Library
VON DEM WEIHNACHTMÄNNCHEN, Harry Theater, Stadtbibliothek

II. ADVENTNÁ NEDEĽA. / 2nd ADVENT SUNDAY / II. ADVENTSSONNTAG
 Námestie slobody / Freedom Square / Námestie slobody

10. 12. 2013
VIANOČNÝ KONCERT / CHRISTMAS CONCERT / WEIHNACHTSKONZERT
 KSC Fontána / KSC Fontána / KSC „Fontána“

10. 12. 2013 - 31. 1. 2014
SLNKO - VODA - ZDRAVIE. Medzinárodná výstava karikatúr
 pri príležitosti 900. výročia 1. písomnej zmienky o meste Piešťany. PIC
SUN - WATER - HEALTH. International exhibition of caricatures
 in commemoration of the 900th anniversary
 of the 1st written record of the town Piešťany. Piešťany Information Centre (PIC)
SONNE - WASSER - GESUNDHEIT Internationale Karikaturen-Ausstellung anlässlich
 des 900. Jahrestages der 1. schriftlichen Erwähnung der Stadt Piešťany.
 Informationszentrum (PIC)

13. 12. 2013
NIKOLAS NIKITIN QUARTET FEAT. PATCHES STEWART (SK/USA).
 Jazzový koncert / Jazz concert / Jazzkonzert / Kursalon

14. - 15. 12. 2013
VIANOČNÉ IMPRESIE 2013
 7. ročník medzinárodného festivalu adventnej a vianočnej piesne.
CHRISTMAS IMPRESSIONS 2013
 7th annual International festival of advent and Christmas songs.
WEIHNACHTSIMPRESSIONEN 2013
 internationales Festival der Advents- und Weihnachtslieder
 KSC Fontána / KSC Fontána / KSC „Fontána“

15. 12. 2013
III. ADVENTNÁ NEDEĽA / 3rd ADVENT SUNDAY / III. ADVENTSSONNTAG
 Námestie slobody / Freedom Square / Námestie slobody

15. 12. 2013
P. I. ČAJKOVSKI: LUSKÁČIK, LABUTIE JAZERO. Kyjevský mestský balet.
P. I. TCHAIKOVSKY: The Nutcracker, Swan Lake. The Kiev City Ballet.
P. I. TSCHAIKOWSKI: DER NUSSKNACKER, SCHWANENSEE Stadtballett Kiev
 Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

17. 12. 2013
RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO. STANISLAV ŠTEPKA: SČISTA JASNA.
RADOŠINA AMATEUR THEATRE. STANISLAV ŠTEPKA: SČISTA JASNA (Out of the Blue)
THEATERENSEMBLE RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO
STANISLAV ŠTEPKA: "SČISTA JASNA" (Aus heiterem Himmel)
 Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

20. 12. 2013
MELANIE SCHOLZ QUARTET (JAR/BOT/CZ)
 Vianočný jazzový koncert / Christmas jazz concert / Weihnachts-Jazzkonzert
 Kursalon

22. 12. 2013
IV. ADVENTNÁ NEDEĽA / 4th ADVENT SUNDAY. / IV. ADVENTSSONNTAG,
 Námestie slobody / Freedom Square / Námestie slobody

26. 12. 2013
PLÁVANIE OTUŽILCOV VO VÁHU - 22. ročník.
 Rieka Váh pri Kolonádovom moste
POLAR BEAR CLUB'S SWIM IN THE VÁH - 22nd annual.
 River Váh near the Colonnade Bridge
22. EISSCHWIMMEN IN DER WAAG, Fluss Waag an der Kolonnadenbrücke

30. 12. 2013
SILVESTROVSKÝ BEH, 48. ročník.
NEW YEAR'S EVE RUN, 48th annual, 48. SILVESTERLAUF
 Kolonádový most / Colonnade Bridge / Kolonnadenbrücke

31. 12. 2013
SILVESTER 2013 / NEW YEAR'S EVE 2013 / SILVESTER 2013
 Námestie slobody / Freedom Square / Námestie slobody

1. 1. 2014
NOVOROČNÝ KONCERT / NEW YEAR'S DAY CONCERT / NEUJAHRSKONZERT
 KSC Fontána / KSC Fontána / KSC „Fontána“

Január 2014
Nana Furiya a Peter Uchnár
Ilustrácia a maľba / illustration and painting / Illustration und Malerei
 Výstava, Mestská knižnica / Exhibition, Town Library / Ausstellung, Stadtbibliothek

16. - 31. 1. 2014
ZIMNÁ VÝSTAVA PRÁČ ŽIAKOV VÝTVARNÉHO ODBORU ZUŠ PIEŠŤANY.
 Galéria Domu umenia
WINTER EXHIBITION OF WORKS BY STUDENTS OF THE ART DEPARTMENT
AT THE ELEMENTARY ART SCHOOL PIEŠŤANY. The House of Art Gallery
WINTERAUSSTELLUNG VON SCHÜLERARBEITEN DER ABTEILUNG BILDENDE
KÜNSTE AN DER GRUNDSCHULE FÜR KUNST PIEŠŤANY, Galerie Haus der Kunst

28. 1. 2014
RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO, STANISLAV ŠTEPKA: JÁÁÁNOŠÍÍK
PO TRISTO ROKOCH ALEBO ŠTEDRÝ JÁNOŠÍKOVSKÝ VEČER.
RADOŠINA AMATEUR THEATRE, JÁÁÁNOŠÍK AFTER 300 YEARS OR A BOUNTEOUS
JÁNOŠÍK CHRISTMAS EVE.
THEATERENSEMBLE RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO,
STANISLAV ŠTEPKA: JÁÁÁNOŠÍÍK NACH 300 JAHREN
ODER EIN SPENDABLER ABEND NACH JÁNOŠÍKS ART
 Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

Február 2014
INŠPIROVANÉ PŘÍRODOU. Výstava fotografií Tomáše Hulíka. Mestská knižnica
INSPIRED BY NATURE. An exhibition of photographs by Tomáš Hulík. Town Library
INSPIRIERT VON DER NATUR Fotoausstellung von Tomáš Hulík Stadtbibliothek

3. 2. 2014
KARNEVAL NA LADE / CARNIVAL ON ICE / KARNEVAL AUF EIS
 Kľzisko na Winterovej ul. / Skating rink on Winter Str. / Schlittschuhbahn in der Winterova Str.

7. - 9. 2. 2014
TURNAJ VLADA DZURILLU 2014. Zimný štadión
VLADO DZURILLA TOURNAMENT 2014. Winter Stadium
VLADO DZURILLA-TURNIER 2014 Winterstadion

14. 2. 2014
SPOMIENKA NA JOZEFA BEDNÁRIKA. Šansónový večer. Dom umenia
MEMORIES OF JOZEF BEDNÁRIK. A Chanson evening. House of Art
ERINNERUNG AN JOZEF BEDNÁRIK Chanson-Abend Haus der Kunst

18. 2. 2014
KARNEVAL PRE DETI / CARNIVAL FOR CHILDREN / KARNEVAL FÜR KINDER
 Malá scéna MsKS / Malá scéna (Small stage) MsKS / Kleine Bühne des MsKS

19. 2. 2014
SÚŤAŽ V MODERNÝCH TANCOCH PRE ŽIAKOV ZŠ
MODEERN DANCE COMPETITION FOR ELEMENTARY SCHOOL STUDENTS
GRUNDSCHULWETTBEWERB IM MODERNEN TANZ
 KSC Fontána / KSC Fontána / KSC „Fontána“